

Näringspolitiska frågor

Sammanfattning

Utskottet behandlar i detta betänkande 112 motionsyrkanden som rör olika näringspolitiska frågor från den allmänna motionstiden 2013. Utskottet förordar att riksdagen avslår samtliga yrkanden.

I det inledande avsnittet om företagsfrämjande insatser framhåller utskottet att det är viktigt att långsiktigt och aktivt arbeta för ett gott företags- och innovationsklimat som stimulerar till entreprenörskap och får företag att växa i hela landet. Ett dynamiskt näringsliv är grunden för fler jobb och tillväxt, vilket i sin tur är en förutsättning för att kunna behålla och utveckla välfärden i Sverige. Utskottet framhåller vidare att de sociala företagen, genom sitt ideella syfte och sin självständiga ställning i förhållande till offentlig verksamhet, utgör en viktig del av det civila samhället.

I avsnittet om regelförenkling betonar utskottets att regeringen även fortsättningsvis med kraft bör verka för en minskad regelbörda för företagen. Utskottet konstaterar att ett omfattande arbete för närvarande bedrivs med syfte att minska regelbördan för företag.

I avsnittet om särskilda näringsgrenar framhåller utskottet bl.a. att turistnäringen är en framtidsnäring med stora möjligheter att bidra till tillväxt och arbetstillfällen, både i storstadsregionerna och på landsbygden.

Ställningstagandena från utskottet har föranlett totalt 14 reservationer.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Utskottets förslag till riksdagsbeslut	4
Redogörelse för ärendet	8
Ärendet och dess beredning	8
Utskottets överväganden	9
Inledning	9
Företagsfrämjande insatser	9
Motionerna	10
Allmänt om företagsfrämjande	10
Kvinnors företagande	11
Företagare med utländsk bakgrund	13
Unga företagare	14
Socialt företagande	14
Vissa kompletterande uppgifter	18
Tidigare riksdagsbehandling	18
Statlig kapitalförsörjning	18
Kollektivavtal vid företagsstöd	20
Innovation	21
Ägarskiften i företag	21
Konkurrensen i Sverige	21
Kvinnors företagande, företagare med utländsk bakgrund och unga företagare	22
Socialt företagande	24
Utskottets ställningstagande	27
Inledning	27
Övergripande om företagsfrämjande	27
Tillväxtverkets stöd till socialt företagande	30
Kompetensutveckling för socialt företagande	30
Övrigt om socialt företagande	30
Regelförenkling	32
Motionerna	32
Vissa kompletterande uppgifter	34
Tidigare riksdagsbehandling	34
Regeringens mål för regelförenklingsarbetet	35
Regelrådet	35
Utredningsuppdrag m.m.	36
Utskottets ställningstagande	38
Särskilda näringsgrenar	40
Motionerna	40
Turism	40
Övriga näringsgrenar	44
Vissa kompletterande uppgifter	46
Tidigare riksdagsbehandling	46
Visit Sweden	46
Uppdrag till Tillväxtverket	46
Internationella idrottsevenemang	47

Fisketurism	47
Kulturella och kreativa näringar	48
Umeå Europas kulturhuvudstadsår 2014	48
Skrothanteringsbranschen	49
Utskottet ställningstagande	49
Inledning	49
Turism	49
Övriga näringsgrenar	51
Reservationer	53
1. Övergripande om företagsfrämjande, punkt 1 (MP)	53
2. Övergripande om företagsfrämjande, punkt 1 (V)	55
3. Övergripande om företagsfrämjande, punkt 1 – motiveringen (S)	57
4. Tillväxtverkets stöd till socialt företagande, punkt 2 (S, MP, V)	59
5. Kompetensutveckling för socialt företagande, punkt 3 (S, MP, V)	60
6. Övrigt om socialt företagande, punkt 4 (MP)	60
7. Övrigt om socialt företagande, punkt 4 – motiveringen (S, V)	62
8. Regelförenkling, punkt 5 – motiveringen (S, MP, V)	63
9. Turism, punkt 6 (S)	64
10. Turism, punkt 6 (MP)	66
11. Turism, punkt 6 (V)	67
12. Övriga näringsgrenar, punkt 7 (S)	69
13. Övriga näringsgrenar, punkt 7 (MP)	70
14. Övriga näringsgrenar, punkt 7 (SD)	72
<i>Bilaga</i>	
Förteckning över behandlade förslag	74
Motioner från allmänna motionstiden hösten 2013	74

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Företagsfrämjande insatser

1. Övergripande om företagsfrämjande

Riksdagen avslår motionerna

2013/14:Fi206 av Gunvor G Ericson och Jonas Eriksson (båda MP)
yrkande 3,

2013/14:Sk376 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkande 18,

2013/14:C419 av Åsa Romson m.fl. (MP) yrkande 18,

2013/14:N236 av Pia Nilsson (S),

2013/14:N251 av Jan Ericson (M),

2013/14:N263 av Abdirizak Waberi (M),

2013/14:N272 av Sten Bergheden (M) yrkandena 1 och 2,

2013/14:N279 av Betty Malmberg och Eva Bengtson Skogsberg
(båda M),

2013/14:N315 av Margareta Cederfelt (M),

2013/14:N327 av Désirée Pethrus (KD) yrkande 2,

2013/14:N328 av Désirée Pethrus (KD) yrkandena 1–3 och 5,

2013/14:N330 av Anne Marie Brodén (M),

2013/14:N348 av Olle Thorell m.fl. (S),

2013/14:N362 av Lars Beckman (M),

2013/14:N370 av Isak From m.fl. (S) yrkandena 1–4,

2013/14:N375 av Annicka Engblom och Margareta Cederfelt (båda
M) yrkandena 1–3,

2013/14:N382 av Staffan Anger och Per Åsling (M, C),

2013/14:N405 av Rickard Nordin (C),

2013/14:N415 av Lars Eriksson m.fl. (S),

2013/14:N437 av Penilla Gunther (KD) och

2013/14:A398 av Gustav Fridolin m.fl. (MP) yrkande 6.

Reservation 1 (MP)

Reservation 2 (V)

Reservation 3 (S) – motiveringen

2. Tillväxtverkets stöd till socialt företagande

Riksdagen avslår motionerna

2013/14:N210 av Jonas Eriksson m.fl. (MP) yrkandena 1 och 12 samt

2013/14:N423 av Jennie Nilsson m.fl. (S) yrkande 8.

Reservation 4 (S, MP, V)

3. Kompetensutveckling för socialt företagande

Riksdagen avslår motion

2013/14:N210 av Jonas Eriksson m.fl. (MP) yrkande 11.

Reservation 5 (S, MP, V)

4. Övrigt om socialt företagande

Riksdagen avslår motionerna

2013/14:Fi283 av Gustav Fridolin m.fl. (MP) yrkande 8,

2013/14:N210 av Jonas Eriksson m.fl. (MP) yrkandena 3, 7, 8 och 13–15,

2013/14:N237 av Billy Gustafsson (S),

2013/14:N248 av Berit Högman m.fl. (S) yrkande 5,

2013/14:N308 av Anna-Lena Sörenson m.fl. (S),

2013/14:N310 av Helena Bouveng (M),

2013/14:N350 av Olle Thorell m.fl. (S),

2013/14:N369 av Louise Malmström och Håkan Bergman (båda S),

2013/14:N371 av Christer Adelsbo m.fl. (S),

2013/14:N408 av Christer Adelsbo m.fl. (S) yrkandena 1–3, 5 och 6,

2013/14:N413 av Krister Örnfjäder m.fl. (S) och

2013/14:N438 av Penilla Gunther (KD) yrkandena 1 och 2.

Reservation 6 (MP)

Reservation 7 (S, V) – motiveringen

Regelförenkling

5. Regelförenkling

Riksdagen avslår motionerna

2013/14:Kr218 av Cecilia Widegren (M) yrkande 9,

2013/14:N216 av Sten Bergheden (M),

2013/14:N217 av Sten Bergheden (M),

2013/14:N219 av Sten Bergheden (M),

2013/14:N221 av Andreas Carlson (KD),

2013/14:N227 av Phia Andersson (S),

2013/14:N240 av Henrik von Sydow (M),

2013/14:N245 av Jan Ericson (M),

2013/14:N252 av Krister Hammarbergh (M),

2013/14:N265 av Ann-Britt Åsebol (M),

2013/14:N276 av Lena Asplund (M),

2013/14:N278 av Betty Malmberg (M),

2013/14:N286 av Marta Obminska (M),

2013/14:N336 av Katarina Brännström (M) och

2013/14:N429 av Anti Avsan (M).

Reservation 8 (S, MP, V) – motiveringen

Särskilda näringsgrenar

6. Turism

Riksdagen avslår motionerna

2013/14:MJ490 av Matilda Ernkrans m.fl. (S) yrkande 26,

2013/14:N201 av Anders Andersson (KD),

2013/14:N207 av Eva Flyborg (FP) yrkandena 1 och 2,

2013/14:N214 av Tina Ehn m.fl. (MP) yrkandena 1 och 2,

2013/14:N220 av Sten Bergheden (M) yrkande 1,
 2013/14:N233 av Lars Tysklind m.fl. (FP),
 2013/14:N258 av Désirée Liljevall (S),
 2013/14:N259 av Désirée Liljevall (S),
 2013/14:N266 av Ann-Britt Åsebol (M),
 2013/14:N285 av Anders Ahlgren och Helena Lindahl (båda C),
 2013/14:N289 av Johan Andersson (S),
 2013/14:N304 av Gunilla Carlsson i Hisings Backa och Mattias Jons-
 son (båda S),
 2013/14:N332 av Anita Brodén m.fl. (FP) yrkandena 1–3,
 2013/14:N360 av Kent Persson m.fl. (V) yrkande 11,
 2013/14:N363 av Lars Beckman (M),
 2013/14:N365 av Marie Nordén m.fl. (S),
 2013/14:N372 av Isak From (S),
 2013/14:N377 av Gunnar Sandberg m.fl. (S),
 2013/14:N384 av Edward Riedl (M),
 2013/14:N422 av Annelie Karlsson m.fl. (S) yrkandena 1–4 och
 2013/14:N423 av Jennie Nilsson m.fl. (S) yrkandena 16 och 17.

Reservation 9 (S)

Reservation 10 (MP)

Reservation 11 (V)

7. Övriga näringsgrenar

Riksdagen avslår motionerna

2013/14:N203 av Jonas Eriksson m.fl. (MP) yrkandena 1 och 2,
 2013/14:N204 av Jonas Eriksson och Mats Pertoft (båda MP),
 2013/14:N256 av Johan Pehrson (FP),
 2013/14:N271 av Anna Hagwall och Tony Wiklander (båda SD)
 yrkandena 1 och 2,
 2013/14:N340 av Isak From m.fl. (S) yrkandena 1 och 3,
 2013/14:N416 av Krister Hammarbergh (M) yrkandena 1 och 2 samt
 2013/14:N423 av Jennie Nilsson m.fl. (S) yrkandena 9 och 20.

Reservation 12 (S)

Reservation 13 (MP)

Reservation 14 (SD)

Stockholm den 25 mars 2014

På näringsutskottets vägnar

Mats Odell

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Mats Odell (KD), Jonas Eriksson (MP), Lars Hjalmered (M), Jennie Nilsson (S), Hans Rothenberg (M), Carina Adolfsson Elgestam (S), Olof Lavesson (M), Krister Örnfjäder (S), Eva Flyborg (FP), Börje Vestlund (S), Helena Lindahl (C), Ingemar Nilsson (S), Anna Hagwall (SD), Kent Persson (V), Boriana Åberg (M), Ingela Nylund Watz (S) och Johan Johansson (M).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

I betänkandet behandlas 112 motionsyrkanden om olika näringspolitiska frågor från den allmänna motionstiden hösten 2013.

Under beredningen av ärendet har riksrevisor Claes Norgren i mars 2014 lämnat information om rapporten Statens insatser för riskkapitalförsörjning – i senaste laget (RiR 2014:1). Vidare har företrädare för Almi Företagspartner AB och Visit Sweden AB i mars 2014 informerat utskottet om respektive bolags verksamhet.

Utskottets överväganden

Inledning

Näringspolitiken omfattar bl.a. insatser för att skapa goda ramvillkor för företag, för företagsutveckling, för främjande av entreprenörskap, för att stärka innovationskraften, för regelförenkling och för turistfrämjande. Det av riksdagen fastställda målet för näringspolitiken är att stärka den svenska konkurrenskraften och skapa förutsättningar för fler jobb i fler och växande företag, för att därigenom bryta utanförskapet. De näringspolitiska insatserna ska även bidra till att uppnå målen i EU:s gemensamma strategi för tillväxt och sysselsättning.

De myndigheter som verkar inom det näringspolitiska området är bl.a. Verket för innovationssystem (Vinnova), Tillväxtverket och Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser (Tillväxtanalys). Inom området finns även statligt ägda bolag, t.ex. Almi Företagspartner AB (Almi), Fouriertransform AB, Visit Sweden AB och Research Institutes of Sweden AB (Rise).

Utskottet behandlade hösten 2013 regeringens förslag till insatser inom näringslivsområdet i budgetpropositionen för 2014 utgiftsområde 24 (prop. 2013/14:1, bet. 2013/14:NU1). Utskottet tillstyrkte de anslag som regeringen föreslog för budgetåret 2014 inom utgiftsområdet, totalt ca 5,6 miljarder kronor. Riksdagen biföll utskottets förslag.

I det följande behandlas motionsyrkanden om olika näringspolitiska frågor från den allmänna motionstiden 2013. Motionerna delas upp i avsnitten Företagsfrämjande insatser, Regelförenkling och Särskilda näringsgrenar.

Företagsfrämjande insatser

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden rörande olika företagsfrämjande insatser. Utskottet anser att regeringen bedriver ett aktivt arbete när det gäller företagsfrämjande. Riksdagen avslår även motionsyrkanden om socialt företagande och hänvisar till det pågående arbetet för att utveckla och stärka det sociala företaget.

Jämför reservationerna 1 (MP), 2 (V), 3 (S), 4 (S, MP, V), 5 (S, MP, V), 6 (MP) och 7 (S, V).

Motionerna

Allmänt om företagsfrämjande

I motion 2013/14:N348 av Olle Thorell m.fl. (S) framhålls att regeringen bör se över möjligheten till en samordnad modell för statlig kapitalförsörjning kopplad till inkubatorer. Syftet bör vara att omvandla innovativa idéer som ännu anses för riskfyllda för att få finansiering från enbart privata investerare till företag som kan växa och stå på egna ben.

I motion 2013/14:N370 av Isak From m.fl. (S) förordas bättre offentliga finansieringsmodeller. Motionärerna efterfrågar ett finansieringssystem i tidiga skeden där staten tillsammans med andra aktörer kan gå in och garantera lån och investeringar och föreslår därmed ett tillkännagivande om behovet av finansiering i tidiga skeden (yrkande 1). Enligt motionärerna försvåras och uteblir förvärv av företag, särskilt vid generationsskifte, på grund av att de relevanta finansiärerna saknar hela perspektivet från idé till marknad. Därför bör det offentliga gå in och fylla det tomrum som marknaden inte klarar av, och ett tillkännagivande om att se över behovet av statliga garantier vid generationsskifte och nyföretagande efterfrågas (yrkande 2). Vidare anförs det i motionen att det lokala ägandet är viktigt, inte minst i glesbygdsområden. Motionärerna anser att behovet av att öka dels långsiktigheten i finansieringsmodellerna, dels det lokala och regionala ägandet, bör ses över (yrkande 3). Därutöver anser motionärerna att det är viktigt med flera vägar in, eftersom olika aktörer gör olika bedömningar av en affärsidé. Det finns därmed ett behov av att de statliga finansieringssystemen innehåller s.k. mjuka medel i den första fasen av innovationsprocessen (yrkande 4).

I motion 2013/14:N415 av Lars Eriksson m.fl. (S) anförs att för den som vill starta ett företag i dag finns det stöd för att starta företaget, men det saknas ett system för hur den nye företagaren ska klara ekonomin den första tiden. Motionärerna förordar en översyn för att bredda möjligheten för fler att starta företag.

I motion 2013/14:N251 av Jan Ericson (M) anförs att många småföretag upplever att de missgynnas genom osund konkurrens från den offentliga sektorn. Motionären anser att en samlad översyn av lagstiftningen för att motverka osund konkurrens skulle vara en viktig åtgärd för att stärka företagsklimatet i Sverige.

I motion 2013/14:N272 av Sten Bergheden (M) anförs att alla som ansöker om att starta ett företag bör få hjälp av en företagslots som med god överblick går igenom idéerna, hjälper till att undersöka alternativa finansieringslösningar och ser till att nödvändiga ansökningar m.m. lämnas in i tid (yrkande 1). Vidare anser motionären att lånen från Almi inte är särskilt fördelaktiga vad gäller bl.a. amorterings- och räntevillkoren, och att dessa villkor därför bör ändras så att de stimulerar framväxten av nya företag.

Det bör därför göras en översyn av möjligheten att förbättra villkoren och amorteringskraven för Almis lån så att de stimulerar till företagens utveckling (yrkande 2).

I motion 2013/14:N279 av Betty Malmberg och Eva Bengtson Skogsberg (båda M) konstateras att under de närmaste åren kommer många av Sveriges företagare att gå i pension. Det gäller då för dessa företagare att hitta köpare, och då är kapitalfrågan väsentlig. Det kan vara svårt att få lån för förvärv, speciellt i unga år eller vid bristande branschfarenhet. Motionärerna förordar därför att riksdagen ska tillkännage för regeringen att en översyn för att underlätta ägarskiften i företag bör genomföras.

Det finns i dag flera statliga, kommunala och privata organisationer som stöder entreprenörer att starta nya företag. Mängden organisationer kan göra det svåröverskådligt för blivande företagare att hitta rätt, och staten borde därför kunna renodla uppdragen och rollerna för bl.a. Almi och Norrlandsfonden, anförs det i motion 2013/14:N362 av Lars Beckman (M). Därför efterfrågas ett tillkännagivande om att regeringen bör se över rollfördelningen mellan olika organisationer för att förenkla för entreprenörer som söker kontakt med det offentliga.

För att Sverige ska bli förknippat med ett gott klimat för entreprenörskap och innovation måste finansiering vid uppstart och expansion av företag underlättas, framhålls det i motion 2013/14:N382 av Staffan Anger (M) och Per Åsling (C). Groddföretag kan i dag få lån på 250 000 kronor hos Almi utan säkerhet. Motionärerna efterfrågar en översyn av beloppet för att se vad ett lån på 500 000 kronor skulle betyda för utveckling av groddföretag. Översynen bör även omfatta möjligheterna till en garanti från staten för att täcka det glapp som uppstår vid finansiering av groddföretag.

I partimotion 2013/14:Sk376 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkande 18 förordas ett tillkännagivande om att alla former av företagsstöd som betalas ut ska villkoras med att företaget följer gällande lagar och kollektivavtal. De stöd som nämns i motionen är det regionala bidraget för företagsutveckling och företagsstöd som handläggs av Tillväxtverket.

Ett tillkännagivande efterfrågas i motion 2013/14:N437 av Penilla Gunther (KD) om att förutsättningarna för mikrolån för små och medelstora företag ska ses över. En möjlig lösning skulle, enligt motionären, kunna vara att vid mikrolån på upp till 75 000 kronor går antingen kreditgarantiföreningar eller Tillväxtverket i borgen för företaget. Kravet skulle kunna vara att det företag som får lånet anlitar en auktoriserad revisor eftersom långivarens tillgång till kredittagarens information är viktig.

Kvinnors företagande

Företag som drivs av kvinnor ska ha samma möjlighet att växa som företag som drivs av män, anförs det i motion 2013/14:N236 av Pia Nilsson (S). Motionären konstaterar att kvinnor verkar ha svårare än män att finna

riskkapital till sina verksamheter. Regeringen bör därför se över sina företagsfrämjande åtgärder, och ett riksdagsuttalande om behovet av riskkapital för kvinnors företagande föreslås.

För att Sverige ska lyckas som en företagarnation behövs fler uppfinningar gjorda av såväl kvinnor som män, anförs det i motion 2013/14:N315 av Margareta Cederfelt (M). För att detta ska vara möjligt anser motionären att antalet kvinnliga uppfinnare behöver öka. Det behövs bl.a. insatser som stimulerar byggandet av nätverk för att långsiktigt stödja kvinnliga uppfinnare. Vidare borde en jämnare könsfördelning nås bland rådgivare i statliga verksamheter och verksamheter finansierade med statliga medel. Motionären förordar således ett tillkännagivande om att se över strukturer för att öka antalet kvinnor som uppfinnar.

I motion 2013/14:N330 av Anne Marie Brodén (M) anförs att det behövs ytterligare åtgärder för att dels ta bort hinder, dels uppmuntra kvinnor att starta företag. Bland annat behöver forskningen om kvinnors företagande utvecklas, trösklarna måste sänkas ytterligare för företagande inom de sektorer där kvinnors företagande är som starkast och trygghetsfaktorn kring att starta eget behöver förbättras. Vidare måste de kvinnor som redan driver företag få mer stöd. Motionären anser att riksdagen bör uppmana regeringen att se över möjligheterna att förbättra för kvinnor att starta och driva företag.

Det finns flera orsaker till den låga andelen kvinnliga uppfinnare i Sverige, anförs det i motion 2013/14:N375 av Annicka Engblom och Margareta Cederfelt (båda M). Några av orsakerna som anges i motionen är att kvinnor ofta har stora svårigheter att få finansiering, har bristande nätverk och saknar förebilder. För att kvinnor ska få del av de lån och bidrag som finns tillgängliga för uppfinnare bör en del av dessa stöd och bidrag vara riktade enbart till kvinnor (yrkande 1). För att stödja kvinnors nätverksbyggande bör Tillväxtverket, Almi och Vinnova i än högre grad stimulera nätverksbyggande speciellt inriktande mot kvinnor (yrkande 2). Vidare anför motionärerna att de statligt finansierade verksamheterna bör ges i uppdrag att vid rekrytering av rådgivare eftersträva en jämnare könsfördelning (yrkande 3).

I motion 2013/14:Fi206 av Gunvor G Ericson och Jonas Eriksson (båda MP) framhålls att trots regeringens satsningar på att fler kvinnor ska driva företag så har ingen större ökning skett de senaste sju åren och antalet kvinnor som driver företag med anställda har dessutom minskat. Motionärerna anser därför att de åtgärder som görs för att öka andelen kvinnliga företagare bör utvärderas ur ett genusperspektiv. Utifrån utvärderingen bör sedan förslag tas fram på nya insatser som kan leda till fler företag och till att andelen kvinnliga företagare ökar (yrkande 3).

Den låga andel kvinnor som driver företag i dag vittnar om att hindren för att starta företag upplevs som stora, anförs det i motion 2013/14:N328 av Désirée Pethrus (KD). Regeringen har vidtagit en rad åtgärder för att öka kvinnors företagande, men en del kvarstår att göra. För att öka kvin-

nors företagande bör hänsyn tas till kvinnors olika livssituation och företagande på deltid bör underlättas. Motionären anser att kvinnors långsiktiga företagande måste stimuleras då ytterst få kvinnor får sina företag att lyfta bortom 5–10 miljoner kronor omsättning (yrkande 1). Vidare bör mentorskap eller affärsrådgivning/coachning riktad till kvinnor fortsätta i ökad takt (yrkande 2) och entreprenörskap bör ingå som en del i verksamhetsutvecklingen inom den offentliga sektorn och i det allmänna utbildningssystemet (yrkande 3). Motionären anför även att Almis mikrolån har visat sig framgångsrikt och att en större andel av de statliga medel som går till företagsfrämjande borde gå till liknande projekt. Ett tillkännagivande om satsningar på att öka tillgängligheten till riskkapital för företagsbildande efterfrågas (yrkande 5)

Företagare med utländsk bakgrund

För att kunna integrera sig i Sverige är det viktigt att kunna försörja sig, anføres det i motion 2013/14:N263 av Abdirizak Waberi (M). Dock skiljer sig företagskultur, sociala koder och byråkrati mellan olika länder och kulturer. Detta kan leda till hinder för nyanlända människor att starta företag. Ett tillkännagivande föreslås om att se över förutsättningarna för insatser för att underlätta för relativt nyanlända invandrare att starta företag. Insatserna kan t.ex. bestå av utbildning i svensk företagskultur och administration. Insatserna bör, enligt motionären, ske i samverkan mellan stat och berörda kommuner.

I partimotion 2013/14:C419 av Åsa Romson m.fl. (MP) konstateras att många som vill starta företag i dag har svårt att få tillgång till startkapital. Vidare tar motionärerna upp att många människor som kommer från andra länder till Sverige har tidigare erfarenhet av att driva mindre företag. Dessa människor skulle ganska enkelt kunna starta liknande företag i Sverige, men hindras ofta av brist på kapital och svårigheter att få lån. Motionärerna vill därför se en satsning på mikrokrediter för företag som startas av nyanlända och efterfrågar ett tillkännagivande om detta (yrkande 18).

Det behövs fler satsningar för att få kvinnor med utländsk bakgrund att starta företag, framhålls i motion 2013/14:N405 av Rickard Nordin (C). Enligt motionären skulle detta kunna ske genom att bl.a. utforma särskilda program för att stärka företagande bland personer med utländsk bakgrund, förbättra möjligheten till mikrolån och ge kvinnor med utländsk bakgrund större möjligheter att förbättra sin kompetens inom affärsutveckling. Det bör undersökas hur dessa och andra faktorer kan öka graden av nyföretagande hos kvinnor med utländsk bakgrund.

I motion 2013/14:N327 av Désirée Pethrus (KD) anføres att i dag drivs närmare 85 000 företag av personer med utländsk bakgrund och att de tillsammans sysselsätter cirka en kvarts miljon arbetsföra personer. Regeringen har redan genomfört en hel del mentorinsatser till stöd för företagare

med utländsk bakgrund, men mer kan göras. Motionären efterfrågar därför ett riksdagsuttalande om att företag som innehas av personer som invandrat till Sverige bör uppmuntras (yrkande 2).

Unga företagare

I partimotion 2013/14:A398 av Gustav Fridolin m.fl. (MP) yrkande 6 föreslås ett tillkännagivande om att regeringen bör ge en myndighet i uppdrag att fungera som samlade aktör med uppgift att tillhandahålla all information och stöd för unga som vill starta företag. Myndigheten ska inte ta över andra myndigheters och organisationers uppgifter, utan ska fungera i enlighet med principen om ”en dörr in”.

Socialt företagande

Sådana företagsformer som sociala och kooperativa företag bidrar till flexibiliteten på arbetsmarknaden och stärker omställningsförmågan för den svenska ekonomin, framförs det i kommittémotion 2013/14:N423 av Jennie Nilsson m.fl. (S). Det är därför viktigt att följa hur förutsättningarna för dessa företag kan utvecklas och stärkas. Motionärerna efterfrågar ett tillkännagivande om att regeringen i sitt regleringsbrev till Tillväxtverket bör förtydliga hur stödet till sociala och kooperativa företag kan stärkas inom myndighetens verksamhetsområde (yrkande 8).

I motion 2013/14:N237 av Billy Gustafsson (S) efterfrågas ett tillkännagivande om att överväga stödinsatser för att fler ska kunna starta kooperativa företag. Motionären anför att det småskaliga kooperativa företagandet och företagande inom den sociala ekonomin är ett inslag inom det svenska näringslivet som det finns många skäl att stödja. Många som vill starta kooperativa företag saknar erfarenhet av företagande, och därför behövs det stödinsatser, t.ex. rådgivning.

I motion 2013/14:N248 av Berit Högman m.fl. (S) anförs att Sverige inte har en stark tradition av medarbetarägda kooperativa företag, men att denna företagsform är på frammarsch inom bl.a. kultursektorn och på landsbygden. Denna typ av företag kan även vara en ingång på arbetsmarknaden för den som har varit borta från arbetsmarknaden en lång tid. Det är således viktigt att regeringen stödjer de organisationer som arbetar dels inom den sociala ekonomin, dels med kooperativt företagande (yrkande 5).

I motion 2013/14:N308 av Anna-Lena Sörensson m.fl. (S) föreslås ett tillkännagivande om att Östergötland bör utses till försökslän för att med hjälp av riktade insatser från statens sida utveckla de arbetsintegrerande sociala företagen och främja framväxten av nya företag. Inom ett sådant projekt bör det finnas möjligheter att göra undantag från befintliga regelverk för att bidra till att fler företag skapas, framhåller motionärerna. Vidare anser motionärerna att ett sådant projekt skulle kunna ske i samverkan med Tillväxtverket, och att studier och utvärderingar skulle kunna göras av Institutet för arbetsmarknadspolitisk utvärdering.

I motion 2013/14:N350 av Olle Thorell m.fl. (S) efterfrågas en nationell strategi för socialt företagande. Motionärerna anför att en sådan strategi bör beakta möjligheten att skapa utökade marknader för denna typ av verksamheter. Kommuner, landsting och staten kan främja socialt företagande genom att tydligt visa att företagens tjänster och produkter efterfrågas. Vidare bör strategin inkludera möjligheten att skapa bättre förutsättningar för att finansiera bildandet av sociala företag, genom bl.a. statliga mikrolån.

I motion 2013/14:N369 av Louise Malmström och Håkan Bergman (båda S) framhålls att sociala företag har svårigheter att få finansiering och ofta har stora behov av kunskaps- och kompetensutveckling. Det behövs därför, menar motionärerna, snabbt ett stöd till det allt större antalet nystartade sociala företag. Dessa insatser kan sedan kompletteras eller ersättas med mer långtgående åtgärder. En väl beprövad och framgångsrik metod är att via Almi eller Tillväxtverket gynna olika grupper av företag med bl.a. utbildnings-, kompetens- och åtgärdscheckar. Motionärerna anser att möjligheterna att använda ett sådant system för sociala företag bör ses över.

Arbetsintegrerade sociala företag har visat sig vara en bra form för att skapa arbete och sysselsättning för människor som har svårigheter att komma in på arbetsmarknaden, framförs det i motion 2013/14:N371 av Christer Adelsbo m.fl. (S). Allt fler av denna typ av företag startas, och behovet av att kunna utveckla mer organiserade plattformar för påverkansarbete, kompetensutveckling och samarbete växer. Motionärerna framhåller att de sociala arbetskooperativens intresseorganisation (Skoop) i dag är den enda föreningen som organiserar sociala företag. De sociala företagen måste själva skapa egna intresseorganisationer men det kan vara svårt utan kontinuerligt stöd. Motionärerna föreslår därför ett tillkännagivande om att regeringen i regleringsbrevet till Tillväxtverket bör ange att en del av de befintliga medel som avsätts för stöd till arbetsintegrerande socialt företagande även bör bidra till att stödja utvecklingen av egna intresseorganisationer för sociala företag.

I motion 2013/14:N408 av Christer Adelsbo m.fl. (S) föreslås ett tillkännagivande om att det sociala företagandet har stora möjligheter att bli ett komplement till andra arbetsmarknadspolitiska åtgärder (yrkande 1). Vidare bör regeringen underlätta för den sociala ekonomins mångfald genom att stimulera ökad samverkan mellan den offentliga sektorn och de sociala företagen (yrkanden 2). Motionärerna menar att det inom Almi finns bristande kunskaper om de sociala företagens villkor och behov. Motionärerna förordar således ett riksdagsuttalande om att se över behovet av företagsrådgivning och kompetensutveckling för de sociala företagen, så att de ges samma tillgång till företagsrådgivning och kompetensutveckling som andra småföretag (yrkande 3). I motionen konstateras att det sociala företagandet och dess utvecklingsområde berör många politikområden, däribland social-, närings- och arbetsmarknadspolitiken. Motionärerna föreslår ett tillkännagivande om att regeringen bör tillsätta ett samarbetsor-

gan som består dels av representanter för de berörda politikområdena, dels av representanter för de sociala företagen och de berörda intresseorganisationerna. Målet för samarbetsorganet bör vara att ge förslag på juridiska, ekonomiska och organisatoriska åtgärder för att främja det sociala företagandet (yrkande 5). Motionärerna anser också att regeringen bör verka för att öka legitimiteten för arbetsintegrerade sociala företag genom att ge Arbetsförmedlingen i uppdrag att bl.a. samordna regional och lokal samverkan med andra myndigheter och regioner om arbetsintegrerade sociala företag och Samhall (yrkande 6).

I motion 2013/14:N413 av Krister Örnfjäder m.fl. (S) framhålls att det är angeläget att den sociala ekonomin får en större del av den icke-offentligt drivna delen av välfärdssektorn, som i dag domineras av några få stora koncerner. Ofta görs de kommunala och statliga upphandlingarna i så stora kvantiteter att ideella organisationer och företag har svårt att konkurrera. Motionärerna efterfrågar således ett tillkännagivande om att regeringen bör ta fram en handlingsplan för hur den sociala ekonomins andel av välfärdssektorn ska kunna öka.

Socialt företagande handlar om att personer som står långt från arbetsmarknaden ska få möjlighet att få in en fot på arbetsmarknaden och att personer som har svårt att behålla ett jobb ska få en ny chans, framhålls det i motion 2013/14:N310 av Helena Bouveng (M). I takt med att kraven på arbetsmarknaden ökar, riskerar allt fler människor att hamna utanför och många får därmed aldrig chansen att visa vad de kan. Därför anser motionären att det behövs fler sociala företag än de som finns i dag som ett komplement till Arbetsförmedlingen. Motionären föreslår ett tillkännagivande om möjligheten att se över förutsättningarna för att starta och driva socialt företagande.

I partimotion 2013/14:Fi283 av Gustav Fridolin m.fl. (MP) yrkande 8 framhålls att det länge har varit svårt för idéburen verksamhet att få lån till investeringar. Detta eftersom bankerna är ovilliga att ge lån till ideella föreningar, stiftelser och små aktiebolag som bedriver vård, skola och omsorg. Motionärerna vill att kapitalförsörjningen för idéburna verksamheter stärks och förordar en investeringsfond för att främja tillgång till kapital. Ett alternativ till detta skulle kunna vara att reglerna ses över så att dessa verksamheter kan spara tillgångar under en begränsat antal år för att senare kunna återinvestera tillgångarna i verksamheten.

I kommittémotion 2013/14:N210 av Jonas Eriksson m.fl. (MP) framhålls att fördelarna med den sociala ekonomin är följande: den fördjupar demokratin i samhället, skapar socialt kapital, främjar initiativ förmåga och entreprenörskap, bidrar till sysselsättningen även för marginaliserade grupper och stimulerar företagande. Vidare är det viktigt att synliggöra och stödja den sociala ekonomin, eftersom kunskapen om den sociala ekonomin och socialt företagande är begränsat. En av följderna av detta är att resurser och initiativ för att stimulera ett ökat företagande ofta förbiser idéburet och socialt företagande. Motionärerna efterfrågar därför ett tillkännagivande om möjligheten att se över förutsättningarna för att starta och driva socialt företagande.

givande om att regeringen bör ge Tillväxtverket i uppdrag att öka informationsinsatserna om social ekonomi och socialt företagande (yrkande 1). Vidare anser motionärerna att regeringen bör ge Tillväxtverket i uppdrag att tydliggöra och informera om de möjligheter som finns inom lagen (2007:1091) om offentlig upphandling att tillämpa sociala hänsyn vid upphandling (yrkande 3). I motionen framhålls också att de arbetsintegrerade sociala företagen har svårt att tillgodogöra sig de statliga finansieringsstöden. Ett tillkännagivande förordas även om att regeringen bör ge Tillväxtanalys i uppdrag att utreda frågan om att inrätta en lämplig instans för kapital- och finansieringsbehov för aktörer inom den sociala ekonomin (yrkande 7). Motionärerna anför även att forskningen om social ekonomi behöver stärkas och efterfrågar ett tillkännagivande om att ett speciellt forskningsprogram om arbetsintegrerande sociala företag behöver utvecklas tillsammans med Vinnova, Forskningsrådet för arbetsliv och socialvetenskap (FAS)¹, KK-stiftelsen m.fl. (yrkande 8). Vad gäller ledningskompetens i denna typ av företag anser motionärerna att det är bra att det nu genomförs viss kompetensutveckling, men att den är otillräcklig. Frågan om att stärka ledningskompetensen bör därför utredas (yrkande 11). Vidare framhålls att det är få sociala företag som är professionellt uppbyggda. Det finns därmed ett behov av utbildningsinsatser, rådgivning och handledning inför starten och under de första årens drift av det sociala företaget. Regeringen bör således ge Tillväxtverket i uppdrag att utarbeta särskilda program för affärsutveckling inom det sociala företagandet (yrkande 12). Motionärerna anser också att det bör göras en satsning på socialt entreprenörskap med bl.a. projektbidrag, stimulans till utbildningssatsningar inom högskola och folkbildning samt mentorsprogram. Regeringen bör därför ge Tillväxtverket och Vinnova i uppdrag att främja sociala innovationer och socialt entreprenörskap (yrkande 13). Regeringen bör dessutom, framhåller motionärerna, utreda möjligheten att inrätta ett institut för utveckling av social ekonomi som får uppdraget att hantera kompetensutveckling och forskning om socialt företagande (yrkande 14). Vidare föreslår motionärerna ett riksdagsuttalande om att regeringen bör ge Tillväxtverket i uppdrag att söka samarbete med Ung Företagsamhet för att utveckla informationsinsatserna till unga om att starta kooperativa och sociala företag (yrkande 15). Genom att tidigt i livet få kunskap om socialt företagande tror motionärerna att intresset för socialt entreprenörskap kommer att växa.

I motion 2013/14:N438 av Penilla Gunther (KD) yrkande 1 föreslås ett tillkännagivande om att utreda möjligheten till att etablera ett program för främjande och utveckling av arbetsintegrerande sociala företag. Detta eftersom de arbetsintegrerande sociala företagen vid start behöver en möjlighet till rådgivning. Vidare är dessa företag i behov av en stabil stödstruktur. Därtill anser motionären att det behövs en förordning som reglerar bl.a.

¹ FAS bytte den 1 juli 2013 namn till Forskningsrådet för hälsa, arbetsliv och välfärd (Forte).

vad Försäkringskassan, Tillväxtverket och Arbetsförmedlingen kan och ska göra för denna typ av företag. Ett tillkännagivande föreslås därför om behovet av en förordning som reglerar samverkande myndigheters uppdrag kring dessa företag (yrkande 2).

Vissa kompletterande uppgifter

Tidigare riksdagsbehandling

Våren 2013 behandlade utskottet ett sjuttiotal motionsyrkanden om näringspolitiska frågor från den allmänna motionstiden 2012 (bet. 2012/13:NU11). Ett tjugotal av dessa motionsyrkanden rörde olika företagsfrämjande åtgärder. Utskottet avstyrkte samtliga yrkanden med hänvisning till bl.a. regeringens aktiva arbete när det gäller åtgärder för att främja företagande och för att skapa ett gott företagsklimat. Avvikande uppfattningar redovisades i tre reservationer (S, MP, V).

Hösten 2013 behandlade och avstyrkte utskottet dessutom 69 motionsyrkanden om olika näringspolitiska frågor i samband med beredningen av budgetpropositionen för 2014 (bet. 2013/14:NU1). Utskottet redogjorde då för sin syn på näringspolitikens inriktning och erinrade om det mål för näringspolitiken som riksdagen har beslutat om. Målet är att stärka den svenska konkurrenskraften och skapa förutsättningar för fler jobb i fler och växande företag, för att därigenom bryta utanförskapet. Avvikande uppfattningar redovisades i tre reservationer (S, MP, V).

Statlig kapitalförsörjning

I februari 2014 hölls en interpellationsdebatt om den statliga riskkapitalförsörjningen (ip. 2013/14:273). Interpellanten Jennie Nilsson (S) frågade näringsminister Annie Lööf vilka åtgärder regeringen avsåg att vidta för att komma till rätta med problemen med ineffektiviteten i den statliga riskkapitalförsörjningen. Näringsministern framhöll att regeringen har arbetat aktivt med att tillgängliggöra det offentliga riskkapitalet i tidiga faser för fler företag och för fler regioner. Vidare anförde statsrådet att Näringsdepartementet har genomfört en översyn av de statliga kapitalförsörjningsinsatserna. Översynen har bl.a. resulterat i sammanslagningen av Almi Företagspartner AB och Innovationsbron AB samt ett utvidgat investeringsmandat för Fouriertransform AB och Inlandsinnovation AB.

I budgetpropositionen för 2014 (prop. 2013/14:1 utg.omr. 24) anger regeringen att de statliga kapitalförsörjningsinsatserna genom Almi Företagspartner AB (Almi) och stiftelsen Industrifonden syftar till att tillsammans med Inlandsinnovation AB m.fl. bidra till en god kapitalförsörjning för företag i alla delar av landet.

Efter beslut av riksdagen gick Almi och Innovationsbron AB samman i en gemensam organisation den 1 januari 2013 (prop. 2011/12:99, bet. 2011/12:FiU21). Syftet var att skapa en tydligare aktörsstruktur och kon-

centrera statens insatser till tidigare skeden. Organisationen ska vara en central aktör för näringslivsutveckling i hela Sverige genom att erbjuda rådgivning och finansiering i olika former.

Riksdagen godkände också våren 2013 förslag om att utvidga investeringsmandatet för Inlandsinnovation AB och Fouriertransform AB (prop. 2012/13:99, bet. 2012/13:FiU21). Vad gäller Inlandsinnovation AB var regeringens avsikt att öka dynamiken och effektiviteten när det gäller riskkapitalinvesteringar. Det nya investeringsmandatet omfattar samtliga Norrlandslän samt Dalarnas och Värmlands län. Regeringen framhåller i budgetpropositionen för 2014 (utg.omr. 24) att ett större geografiskt område innebär förbättrade möjligheter för Inlandsinnovation AB att fortsatt kunna investera i bolag i tidiga skeden och därigenom främja näringslivets utveckling i delar av landet där tillgången till riskkapital är begränsad. När det gäller Fouriertransform AB ville regeringen att investeringsmandatet även, utöver fordonsindustrin, skulle omfatta andra delar av tillverkningsindustrin och närliggande tjänstenäringsringar eftersom det finns en brist på privat kapital och saknas nätverk för dessa sektorer. Genom att inte tydligare specificera bransch- eller regioninriktning vill regeringen undvika inlåsnings effekter, samtidigt som dynamiken och effektiviteten ökar när det gäller riskkapitalinvesteringar (prop. 2012/13:99).

Vidare nämns i budgetpropositionen för 2014 (utg.omr 24) att regeringen har för avsikt att inom ramen för kommande regionalfondsprogram inrätta två nya riskkapitalfonder. För det första en s.k. fond-i-fond vars syfte är att investera i nya och befintliga privata riskkapitalfonder. Fonden ska stärka utbudet av privat riskkapital för bolag i tidiga skeden och främja förekomsten av privata riskkapitalförsörjare. Medfinansieringen till fonden ska enligt regeringen säkerställas genom extra utdelningar från de statliga riskkapitalbolagen Fouriertransform AB och Inlandsinnovation AB. För det andra en investeringsfond med inriktning på energi- och miljöteknik för att stärka utbudet av riskkapital för finansiering av företag med affärsmodeller som bidrar till att minska koldioxidutsläpp.

Riksrevisionen presenterade granskningsrapporten Statens insatser för riskkapitalförsörjning – i senaste laget (RiR 2014:1) i januari 2014. Syftet med granskningen var att undersöka om den statliga riskkapitalförsörjningen är utformad på ett sätt som lever upp till de målsättningar på området som regeringen har uttryckt i propositioner och andra skrivelser till riksdagen. Riksrevisionens övergripande slutsats är att det system för statlig riskkapitalförsörjning har som utvecklats under årens lopp är svåröverskådligt och inte når de övergripande målsättningar på området som regeringen har gett uttryck för. Riksrevisionen rekommenderar regeringen att ompröva systemet med statligt riskkapital och att bli tydligare med vad systemet ska åstadkomma och formerna för detta. Riksrevisionen menar att regeringen bl.a. bör överväga antalet statliga riskkapitalaktörer och tydliggöra de olika aktörernas inbördes roller. Vidare bör de statliga riskkapitalaktörernas villkor i saminvesteringar eller investeringar i privata fonder

anpassas så att de privata aktörerna får incitament att orientera sig mot tidigare företagsskeden. Myndigheten rekommenderar också regeringen att införa specifika mål för förvaltningskostnadernas storlek för de olika statliga riskkapitalaktörerna.

Regeringens skrivelse med anledning av Riksrevisionens granskning ska senast den 11 juni 2014 lämnas till riksdagen, som därmed sannolikt behandlar skrivelsen tidigast hösten 2014.

Kollektivavtal vid företagsstöd

Våren 2013 hölls en interpellationsdebatt (ip. 2012/13:386) om kollektivavtal vid etableringsbidrag. Interpellanten Ali Esbati (V) (i vars ställe Jonas Sjöstedt (V) deltog i debatten) frågade näringsminister Annie Lööf om hon avsåg att vidta någon åtgärd för att se över policyn vid utdelning av etableringsbidrag och liknande från olika statliga myndigheter och organ, så att krav på kollektivavtal blir en självklarhet. Näringsministern sade bl.a. att de regionala företagsstöden är viktiga instrument för att bidra till att stärka förutsättningarna för hållbar tillväxt och att kriterierna för att få stöd varierar något beroende på vilken specifik stödform det handlar om. Gemensamt är dock alltid att företagen måste bedriva verksamhet på marknadsmässiga villkor och följa gällande krav och lagstiftning. Vidare anförde näringsministern att den ansvariga myndigheten kan återkräva utbetalt stöd om företaget missköter sig.

Med anledning av vad som sägs i motion 2013/14:Sk376 (V) om att alla former av företagsstöd som betalas ut ska villkoras med att företaget följer lagar och kollektivavtal kan det nämnas att företagsstöd omfattas av EU:s regler för statsstöd. Vidare finns ett flertal olika stöd till företag, som bl.a. handläggs av Energimyndigheten, Jordbruksverket, Tillväxtverket och Vinnova. EU:s regler om statligt stöd ska säkerställa att konkurrensförhållandena inom EU inte snedvrids genom att medlemsländerna ekonomiskt gynnar ett visst företag eller viss produktion. Reglerna återfinns i artiklarna 107–109 i fördraget om EU:s funktionssätt (EUF-fördraget). I Sverige finns lagen (2013:388) om tillämpning av EU:s statsstödsregler, som beslutades av riksdagen våren 2013 (prop. 2012/13:84, bet. 2012/13:NU19). Av artikel 108 i EUF-fördraget framgår att de stödåtgärder som hotar att snedvrیدا konkurrensen genom att gynna vissa företag eller viss produktion, dvs. de åtgärder som är selektiva, anses vara statsstöd och måste därför godkännas av kommissionen på förhand. I kommissionens beslut om införandet av ett sysselsättningsstöd för unga arbetstagare i Sverige (C(2013) 4053) framgår att begränsningen av stödmottagarna till just kollektivavtalsanslutna företag är en selektiv åtgärd som därmed förutsätter kommissionens förhandsgodkännande.

I motion 2013/14:Sk376 (V) nämns vidare ett antal företagsstöd. Vad gäller sysselsättningsbidraget och även det regionala investeringsstödet, som båda handläggs av Tillväxtverket, framgår av förordningarna (1998:996 och 2007:61) att de endast får lämnas om det sökande företa-

gets löner och andra anställningsförmåner är minst likvärdiga med det som följer av tillämpligt kollektivavtal. Vad gäller det regionala investeringsstödet, som handläggs av länsstyrelse eller regionförbund, framgår av förordningen (2000:283) att stödet ska bidra till att uppfylla de nationella hållbarhetsmålen. För dessa nämnda företagsstöd gäller att den ansvariga myndigheten kan kräva att stödet ska återbetalas om t.ex. en väsentlig del av verksamheten läggs ned eller om stödmottagaren bryter mot de villkor eller föreskrifter som gäller för stödet.

Innovation

Den nationella innovationsstrategin, som antogs av regeringen i oktober 2012, ska bidra till ett innovationsklimat med bästa möjliga förutsättningar för innovation i Sverige med sikte på 2020. Innovationsstrategin syftar till att identifiera och åtgärda områden där det i dag finns hinder för innovation eller där Sverige uppvisar svagheter i internationella jämförelser. Strategin ska omsättas i konkreta insatser från regeringens sida och bidra till att mobilisera andra aktörers insatser för att öka innovationskraften i Sverige.

Inom ramen för innovationsstrategin har regeringen bl.a. gett Vinnova i uppdrag att öka tillgängligheten till test- och demonstrationsanläggningar vid industriforskningsinstituterna inom Research Institutes of Sweden AB (Rise).

Vidare har regeringen ökat Vinnovas anslag för 2014 med 30 miljoner kronor för företagsinkubatorer, utöver grundanslaget på 50 miljoner kronor. Även Almi ger stöd till inkubatorer och syftet är att öka tillväxten i projekt och bolag knutna till deltagande inkubatorer.

Ägarskiftet i företag

Regeringen beslutade i mars 2014 att tillsätta en utredning som ska se över beskattningen vid ägarskiftet i fåmansföretag (dir. 2014:42). Av direktivet framgår att regeringen anser att det är viktigt att tillhandahålla goda förutsättningar för ägarskiftet i befintliga fåmansföretag så att upparbetade värden i företag med tillväxtpotential kan tillvaratas. Utredningen ska se över beskattningen vid avyttring av kvalificerade andelar i samband med ägarskiftet för att säkerställa att reglerna är ändamålsenliga och att skatte-reglernas utformning inte påverkar om verksamheten avyttras till någon inom eller utom kretsen av närstående.

Utredningen ska presentera sina slutsatser och förslag senast i mars 2015.

Konkurrensen i Sverige

Konkurrensverket har på uppdrag av regeringen presenterat en rapport om konkurrensen i Sverige (rapport 2013:10) och lämnat förslag till konkurrensfrämjande åtgärder. I rapporten konstateras bl.a. att den offentliga sektorns ökade marknadsanpassning har pågått under en längre tid. Detta

har inneburit att gränsen mellan den offentliga och den privata sektorn har blivit mindre markerad. De offentliga och privata aktörerna har emellertid olika grundförutsättningar för att bedriva näringsverksamhet, vilket kan påverka konkurrensförhållandena på marknaden. För att jämna ut skillnaderna mellan offentliga och privata företag och förhindra att offentlig säljverksamhet snedvrider konkurrensen finns sedan den 1 januari 2010 nya regler om konkurrensbegränsande offentlig säljverksamhet i konkurrenslagen, de s.k. KOS-reglerna (prop. 2008/09:231, bet. 2009/10:NU8). Syftet med KOS-reglerna är att säkerställa att konkurrens mellan offentliga och privata aktörer sker på likartade villkor. KOS-reglerna ger Konkurrensverket möjlighet att ingripa när kommuner, landsting och staten i sin säljverksamhet hindrar en sund konkurrens. Konkurrensverket lämnar i rapporten ett antal förslag till konkurrensfrämjande åtgärder, där ett av dem är att Konkurrensverket bör få rätt att utfärda åläggande vid vite för överträdelser av KOS-reglerna.

Rapporten bereds för närvarande inom Regeringskansliet.

Kvinnors företagande, företagare med utländsk bakgrund och unga företagare

Tillväxtverket ska enligt regleringsbrevet för 2014 främja kvinnors företagande. Regeringen gav i mars 2011 myndigheten i uppdrag att samordna och genomföra ett fyraårigt program (2011–2014) som ska bidra till att nyföretagandet bland kvinnor ökar och att fler företag som drivs av kvinnor växer. Insatserna ska även bidra till att höja kunskapen och kompetensen om kvinnors företagande hos allmänheten, i näringslivet och hos offentliga aktörer. Främjandeinsatserna ska särskilt inriktas på att nå kvinnor inom gröna näringar, tjänste- och servicesektorn, kreativa och kulturella näringar, vård och omsorg samt utbildning. Även kvinnor som arbetar med att utveckla och kommersialisera innovativa affärsidéer ska prioriteras. I uppdraget nämns också att kvinnor med utländsk bakgrund ska uppmärksammas i strävan att nå målgrupperna. Regeringen har avsatt 100 miljoner kronor per år för perioden 2011–2014 för detta ändamål. Av dessa medel får Tillväxtverket använda 65 miljoner kronor för att genomföra det nyss nämnda programmet. Uppdraget ska delrapporteras varje år och slutredovisas till regeringen senast i april 2015. Insatserna ska utvärderas av Tillväxtanalys och myndigheten ska presentera en slutredovisning senast i oktober 2018.

Även Almi har fått del av de medel som avsatts för åtgärder för att främja kvinnors företagande. I regeringens riktlinjer för Almis verksamhet, som antogs på den extra bolagsstämman i januari 2013, anges att bolaget ska ge högre andel lån till kvinnor och personer med utländsk bakgrund än den procentuella andel som gäller för befintliga företag och nyföretagandet bland dessa grupper. Det sägs också att det är angeläget att noga följa kapitalmarknaden för företag som ägs eller leds av kvinnor och personer med utländsk bakgrund och uppmärksamma vilken typ av låneprodukter

som de efterfrågar. Vidare anges att fördelningen av kunder på kvinnor och personer med utländsk bakgrund inom rådgivningsverksamheten ska vara högre än den procentuella andel som gäller för antalet befintliga företag och nyföretagandet bland dessa grupper.

Regeringen har även gett Tillväxtverket i uppdrag att fördela verksamhetsbidrag om totalt 108 miljoner kronor till resurscentra för kvinnor under perioden 2013–2015. Målet är att bidra till att synliggöra kvinnors villkor och öka kvinnors inflytande i det regionala tillväxtarbetet. Verksamheten vid resurscentra för kvinnor ska främja kunskapsförmedling och kunskapsutveckling. Vidare ska verksamheten ske i nära samverkan med länsstyrelser, landsting och samverkansorgan samt andra relevanta aktörer. Med verksamhetsbidrag avses bidrag till utgifter för verksamhetsinriktade insatser, projekt, personal, lokaler och administration samt samverkan mellan resurscentra och andra berörda aktörer för att uppnå en jämställd regional tillväxt. Tillväxtverket ska under 2014 göra en större extern granskning av regeringsuppdraget Resurscentra för kvinnor.

I budgetpropositionen för 2014 (utg.omr. 24) framhåller regeringen att Almis mentorverksamhet kommer att fortsätta att utvecklas framöver, bl.a. genom mentorinsatser för personer med utländsk bakgrund och unga företagare. Almis mentorverksamhet syftar till att erbjuda rådgivning utifrån företagarens behov.

Riksrevisionen har granskat om Arbetsförmedlingen och Almis finansieringsverksamhet bidrar till att utrikes födda personer kan etablera sig på arbetsmarknaden genom att starta företag. Resultatet av granskningen redovisades i december 2012 genom rapporten Etablering genom företagande – är statens stöd till företagare effektiva för utrikes födda? (RiR 2012:26).

Den dåvarande riksrevisorn Gudrun Antemar informerade utskottet i mars 2013 med anledning av rapporten såvitt gäller Almis låneverksamhet.

Arbetsmarknadsutskottet behandlade regeringens skrivelse med anledning av Riksrevisionens granskning (bet. 2012/13:AU12). Arbetsmarknadsutskottet noterade att Almis uppföljning visar på brister, vilket påverkar kunskapen om utlåning till utrikes födda företagare. Vidare välkomnade arbetsmarknadsutskottet att regeringen har inlett ett arbete med att utveckla indikatorer för en uppföljning av de statliga kapitalförsörjningsaktörernas insatser, däribland Almis insatser. Arbetsmarknadsutskottet ställde sig även bakom att regeringen har börjat se över ägaravisningen för Almi. En avvikande uppfattning redovisades i en reservation (SD).

Regeringen har initierat projektet Kosmopolit för att öka svensk utrikeshandel genom att tillvarata utlandsfödda företagares kunskaper om marknader i deras tidigare hemländer och därigenom öka svenska företags internationaliseringsförmåga och konkurrensförmåga samt stimulera svensk tillväxt. Projektet ska bilda nätverk, sprida information, bidra till kompetensutveckling och inhämta relevant information för förbättrade främjandeinsatser. Inom satsningen ingår flera åtgärder för att stödja små och medelstora företag. Regeringen har bl.a. avsatt resurser till Sveriges export

och investeringsråd (Business Sweden) för att utveckla och stödja nätverk för företagare med utländsk bakgrund eller internationell kompetens. I fem regioner i Sverige finns sådana nätverk med deltagare från olika branscher och ursprungsländer. Vidare finns det inom ramen för projektet en webbaserad kunskapsbank som är ett verktyg för kompetensutbyte mellan företagare som är intresserade av internationell handel.

Tillväxtverket och Vinnova driver sedan hösten 2010 det gemensamma programmet Ungas Innovationskraft. Av regleringsbrevet till Tillväxtverket för 2013 framgår regeringens beslut att förlänga programmet i ytterligare två år. Syftet är att göra det möjligt för fler unga (18–30 år) att förverkliga sina idéer och att tillvarata ungas perspektiv för ökad innovationskraft i Sverige. Uppdraget ska slutredovisas senast i mars 2015. Programmets insatser ska bidra till att öka andelen unga som utvecklar och kommersialiserar sina idéer. Inom ramen för programmet pågår ett arbete med att utveckla och målgruppsanpassa informationen om innovation på webbplatsen verksamt.se. Webbplatsen lanserades av Tillväxtverket, Bolagsverket och Skatteverket och innehåller information om att driva och starta företag.

Socialt företagande

Ett enhälligt utskott uttryckte våren 2011 sin positiva syn på de verksamheter som ryms inom begreppen social ekonomi och socialt företagande och ansåg att regeringen borde intensifiera sitt arbete med sociala företag (2010/11:NU20). I och med att regeringen hade startat ett arbete på området genom sin handlingsplan för arbetsintegrerande sociala företag (N2010/1894/ENT) ansåg utskottet att det inte var motiverat med ett tillkännagivande från riksdagen.

I november 2013 hölls en interpellationsdebatt om insatser för att utveckla sociala företag (ip. 2013/14:7). Interpellanten Berit Högman (S) frågade vilka initiativ regeringen och näringsminister Annie Lööf har tagit med anledning av Tillväxtanalys rapport Arbetsintegrerande sociala företag – användningen och behov av statligt finansieringsstöd (2011:12). Näringsministern framhöll att i den nämnda rapporten konstateras att arbetsintegrerade sociala företag får del av befintliga statliga finansieringsinsatser, men att det inte är särskilt vanligt. Näringsministern instämde i myndighetens bedömning att det inte är lämpligt att göra några justeringar av nuvarande regelverk och betonade att regeringen arbetar för att stödja sociala företags finansiering på andra sätt. Regeringen har bl.a. gett Tillväxtverket i uppdrag 2013 att prioritera socialt företagande. Vidare har regeringen deltagit i beredningen av en EU-förordning om europeiska fonder för socialt företagande (Eusef). EU-förordningen införlivades i svensk lagstiftning i juni 2013 genom en förordning (2013:293). Ministern konstaterade även att Tillväxtanalys rapport visar att majoriteten av de arbetsintegrerade sociala företagen får ekonomiskt stöd från offentliga aktörer genom en mängd olika stödsystem. De som är anställda av företagen omfattas oftast av någon typ av stöd från Arbetsförmedlingen och företagen får bidrag från

t.ex. Socialstyrelsen och ESF-rådet. Ministern framhöll att regeringen anser att de system som finns i dag bidrar till att utveckla den samhällsnytta som dessa företag ger och att det därför inte är nödvändigt att gå vidare med särlösningar för just sociala företag.

Bakgrunden till den rapporten som nämndes i interpellationen är regeringens handlingsplan för arbetsintegrerande sociala företag från 2010. Syftet med arbetsplanen är att underlätta för befintliga arbetsintegrerade sociala företag att växa och göra det lättare att starta flera sådana företag.

I den nyss nämnda rapporten om arbetsintegrerade företag konstaterar Tillväxtanalys bl.a. att det finns exempel på sociala arbetsintegrerade företag som har fått statligt finansieringsstöd och att regelverket således inte innebär något absolut hinder i detta avseende. Rapporten innehåller även en översiktlig kartläggning av de sociala företagens branschtillhörighet, ålder och storlek. Kartläggningen visar att de arbetsintegrerade sociala företagen i genomsnitt är yngre än traditionella företag och att de i större utsträckning finns representerade inom tjänsteproducerande branscher, vilket möjligen kan påverka företagens möjligheter att hitta finansiering. En iakttagelse som också görs är att det tycks förekomma stora regionala variationer vad gäller beslut om bidrag till företagsutveckling.

I handlingsplanen aktualiserades frågan om en ny förordning som skulle fastställa en definition av begreppet arbetsintegrerande sociala företag. Vidare fick Tillväxtverket i juni 2010 i uppdrag att utreda de nuvarande formerna av anordnarstöd. Vad gäller frågan om en ny förordning för arbetsintegrerade sociala företag utreddes frågan inom Regeringskansliet, där man konstaterade att nödvändiga bestämmelser för regeringens arbete med arbetsintegrerade sociala företag redan fanns på plats i förordningen (2000:630) om särskilda insatser för personer med funktionshinder som medför nedsatt arbetsförmåga. När det gäller frågan om anordnarstöd lämnade Tillväxtverket rapporten Rapport av uppdrag till Tillväxtverket med anledning av regeringens handlingsplan för arbetsintegrerande sociala företag (N2010/4265/ENT) till regeringen i mars 2011. Rapporten innehåller en analys av nuvarande anordnarstöd och de ersättningsformer och bidragsformer som kan användas för verksamma i företagen. Enligt Näringsdepartementet har regeringen konstaterat att stödet till de sociala företagen ryms inom olika arbetsmarknadspolitiska förordningar, bl.a. den nyss nämnda förordningen.

I handlingsplanen togs också frågan upp om hinder och möjligheter för de arbetsintegrerade sociala företagen att lämna anbud i offentliga upphandlingar. Regeringen tillsatte hösten 2010 den s.k. Upphandlingsutredningen, som bl.a. skulle komma med förslag till konkreta åtgärder i syfte att förbättra dessa aktörers förutsättningar vid offentliga upphandlingar. Utredningen lämnade sitt slutbetänkande (SOU 2013:12) våren 2013. Betänkandet innehöll bl.a. förslag om att stimulera den sociala ekonomin genom att införa reserverade kontrakt i lagen (2007:1091) om offentlig upphandling och lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi,

transporter och posttjänster. Utredningen bereds för närvarande inom Regeringskansliet. Det kan här även nämnas att regeringen tillsatte utredningen Ett stärkt och självständigt civilsamhälle i mars 2014 (dir. 2014:40). En särskild utredare ska undersöka möjligheterna att på olika sätt underlätta för det civila samhällets organisationer att bedriva sin verksamhet och att utvecklas. I utredningens uppdrag ingår att lämna förslag på hur dessa organisationers möjlighet att delta i offentlig upphandling kan förbättras. Uppdraget ska redovisas i februari 2016.

I Tillväxtverkets regleringsbrev för 2014 sägs att myndigheten ska främja tillväxt och nyföretagande av idéburet företagande inom vården och socialomsorgen samt redovisa vad myndigheten har gjort för att i alla delar av landet stärka och utveckla bl.a. socialt företagande och samhälls-entreprenörskap.

Tillväxtverket bedriver även ett utvecklingsarbete för att underlätta för dem som vill starta och driva företag med samhällreliga och sociala mål. Programmet pågår från 2012 till 2014, och inom ramen för programmet görs insatser för att synliggöra samhälls-entreprenörskap, skapa bättre möjligheter att genomföra affärsidéer och insatser som ska generera nytta för företagen, t.ex. finansiellt stöd och utbildningsinsatser. Inom ramen för Tillväxtverkets program har myndigheten beslutat att stödja ett antal projekt som arbetar med sociala innovationer och affärsutveckling i arbetsintegrerande sociala företag. Syftet är att stärka nya och befintliga arbetsintegrerande sociala företags affärsutveckling och hållbarhet och att stimulera utvecklingen av sociala innovationer som kan förväntas sprida sig, såväl geografiskt som verksamhetsmässigt, till andra områden och aktörer

Inom ramen för den tidigare nämnda innovationsstrategin har regeringen beslutat att under perioden 2013–2014 finansiera driften av verksamheten Mötesplats Social Innovation (MSI) med 6 miljoner kronor. MSI finns vid Malmö högskola och är ett nationellt kunskapscentrum inom området social innovation och samhälls-entreprenörskap. MSI:s arbete bygger på utveckling, koordinering och spridning av kunskap kring social innovation. MSI har även en webbplats där de samlar och delar information samt tillhandahåller ett nätverk för aktörer inom området.

Regelverken för arbetsintegrerande sociala företag finns beskrivna på sofisam.se, en webbaserad handbok som avser att öka kunskapen om arbetsintegrerande sociala företag. Sofisam.se förvaltas av Tillväxtverket, Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen i samarbete med Socialstyrelsen, Sveriges Kommuner och Landsting och Sociala Arbetskooperativens Intresseorganisation (Skoop).

Utskottets ställningstagande

Inledning

Utskottet redovisar sitt ställningstagande under rubrikerna Övergripande om företagsfrämjande, Tillväxtverkets stöd till socialt företagande, Kompetensutveckling för socialt företagande och Övrigt om socialt företagande.

Övergripande om företagsfrämjande

Utskottet anser att ett dynamiskt näringsliv är grunden för fler jobb och tillväxt, vilket i sin tur är en förutsättning för att kunna behålla och utveckla välfärden i Sverige. Målet för näringspolitiken är att stärka den svenska konkurrenskraften och skapa förutsättningar för jobb i fler och växande företag, för att på så sätt bryta utanförskapet. Det behövs ett näringsklimat som låter företagare se möjligheter och våga ta risker, samtidigt som de har tillgång till de resurser och stöd som behövs i kritiska utvecklingskedan.

Utskottet noterar att Sverige står sig starkt i den hårdnande globala konkurrensen, men att Sverige liksom alla länder ställs inför flera globala samhällsutmaningar, så som klimatförändringar, en åldrande befolkning och urbanisering. Detta ställer högre krav på Sveriges förmåga att utveckla och kommersialisera innovativa lösningar. Den innovationsstrategi som regeringen presenterade hösten 2012 tar sikte på att skapa ett Sverige 2020 där innovation leder till fler jobb och till ökad konkurrenskraft för framgångsrika företag. Det är då viktigt att både långsiktigt och aktivt arbeta för ett gott företags- och innovationsklimat som stimulerar till entreprenörskap och får företag att växa i hela landet.

I flera av de motioner som är aktuella här efterfrågas riksdagsuttalanden om olika åtgärder för den statliga kapitalförsörjningen. I motion 2013/14: N370 (S) förordas en översyn av dels behovet av finansiering för företag i tidiga skeden, dels långsiktigheten i finansieringsmodellerna och det lokala och regionala ägandet, dels en möjlighet att införa bidrag eller villkorlån i den första delen i företagets innovationsprocess. En översyn av finansiering av groddföretag efterfrågas i motion 2013/14:N382 (M, C), och i motion 2013/14:N272 (M) förordas en översyn av Almis lån. Motion 2013/14:N437 (KD) tar upp frågan om att se över förutsättningar för mikrolån för små och medelstora företag. I motion 2013/14:N362 (M) förordas att rollfördelningen mellan sådana organisationer som Almi och Norrlandsfonden bör ses över, och i motion 2013/14:N415 (S) efterfrågas en översyn av möjligheten för den som startar ett företag att få ekonomiskt stöd under den första tiden. Med anledning av dessa motioner vill utskottet inledningsvis påminna om att Riksrevisionen nyligen har presenterat en granskning av den statliga kapitalförsörjningen och att regeringen ska återkomma till riksdagen under våren 2014 med en skrivelse med anledning av Riksrevisionens granskning. Utskottet konstaterar även att det pågår ett förändringsarbete av den statliga kapitalförsörjningen. Regeringen

har initierat dels sammanslagningen av Almi och Innovationsbron, dels utvidningen av investeringsmandatet för Inlandsinnovation och Fouriertransform. Förändringarna har syftat till att stärka statens insatser för finansiering i tidigare skeden i hela landet och för dynamiken och effektiviteten när det gäller investeringar av riskvilligt kapital. Utskottet noterar även regeringens ambitioner, att inrätta en ny fond-i-fond för att stärka utbudet av privat riskvilligt kapital i tidiga skeden. I motion 2013/14:Sk376 (V) förordas ett riksdagsuttalande om att alla former av företagsstöd som betalas ut ska villkoras med att företag följer lagar och kollektivavtal. Utskottet ställer sig frågande till om ett sådant generellt villkor som skulle omfatta alla statliga stöd till företag är förenligt med EU-rätten. Med anledning av de exempel som lyfts fram i motionen kan utskottet dock konstatera att både sysselsättningsbidraget och det regionala investeringsstödet ställer krav på att företaget ska ha en tillfredsställande arbetsmiljö och att anställningsförmånerna ska minst vara likvärdiga med tillämpligt kollektivavtal. Vad gäller de regionala bidragen för företagsutveckling, som handläggs av bl.a. länsstyrelserna, ska dessa bidra till att uppfylla de nationella hållbarhetsmålen. Vidare gäller att den myndighet som har betalat ut stödet har möjlighet att återkräva det av ett företag som missköter sig.

Ett antal motioner tar även upp andra insatser för företagsfrämjande. I motion 2013/14:N272 (M) förordas att det införs ett system med företagslotsar som ska ge råd till dem som startar företag. Insatser för att koppla samman den statliga kapitalförsörjningen med inkubatorer föreslås i motion 2013/14:N348 (S). Utskottet vill först i denna del betona vikten av att tillgången till information, stöd och service är likvärdig för alla i hela Sverige som vill starta eller utveckla ett företag. Den rådgivning som staten erbjuder ska utgå från företagets behov, vara marknadskompletterande, kostnadseffektiv och ta hänsyn till regionala förutsättningar. Utskottet vill här påminna om att bl.a. Almi tillhandahåller en omfattande mentorverksamhet. Vad gäller inkubatorer vill utskottet framhålla regeringens ökade anslag till Vinnova, som är en del i att stärka utvecklingsförmågan och innovationskraften i hela det svenska samhället. Utskottet vill vidare nämna att efter sammanslagningen med Innovationsbron ska Almi, genom sin verksamhet som bl.a. inkluderar inkubatorer och riskvilligt kapital, tillhandahålla ett samlat utbud av såväl rådgivning som finansiering i tidiga skeden för innovation och tillväxt i hela landet.

Med anledning av vad som efterfrågas i motion 2013/14:N279 (M) om en översyn för att underlätta ägarskiften i företag och i motion 2013/14:N370 (S) om att se över behovet av statliga garantier vid generationsväxling och nyföretagande vill utskottet påminna om att regeringen nyligen har tillsatt en utredning (dir. 2014:42) som ska se över beskattningen vid ägarskiften i fåmansföretag. Syftet är att tillhandahålla goda förutsättningar för ägarskiften i befintliga fåmansföretag.

I motion 2013/14:N251 (M) anföras att småföretag upplever att de missgynnas genom osund konkurrens från den offentliga sektorn och ett riksdagsuttalande efterfrågas om att regeringen bör se över behovet av lagstiftning för att motverka detta. Utskottet anser att regeringens arbete med att värna konkurrensneutraliteten mellan privata och offentliga aktörer är viktigt. Utskottet noterar att Konkurrensverket på uppdrag av regeringen i december 2013 lämnade en rapport om Konkurrensen i Sverige (2013:10). I rapporten redovisas de gällande reglerna för att hindra osund konkurrens mellan offentliga och privata aktörer. Konkurrensverket har även lämnat förslag på konkurrensfrämjande åtgärder inom det aktuella området. Rapportens slutsatser och förslag bereds för närvarande inom Regeringskansliet. Riksdagen bör inte föregripa detta arbete.

Riksdagsuttalanden om att på olika sätt främja kvinnors företagande förordas i motionerna 2013/14:Fi206 (MP), 2013/14:N236 (S), 2013/14:N315 (M), 2013/14:N328 (KD), 2013/14:N330 (M) och 2013/14:N375 (M). Bland de frågor och åtgärder som tas upp finns ökad kapitaltillförsel till kvinnors företagande, bättre förutsättningar för kvinnliga innovatörer, ökat stöd och rådgivning till kvinnliga företagare och en utredning om regeringens insatser på området. Utskottet vill här framhålla regeringens riktade insatser för kvinnors företagande, som främst sker inom ramen för Tillväxtverkets och Almis verksamheter. Exempel på detta är Tillväxtverkets arbete med att främja kvinnors företagande, t.ex. att genom rådgivning och finansiering stimulera fler kvinnor att driva och utveckla företag. Utskottet noterar att Tillväxtanalys ska utvärdera Tillväxtverkets riktade insatser för att främja kvinnors företagande till 2018. Vidare vill utskottet påminna om att regeringen i riktlinjerna för Almis verksamhet har angett att bolaget ska ge en högre andel lån till kvinnor än den procentuella andel som gäller för befintliga företag och företagandet bland kvinnor. Almi ska också uppmärksamma vilka typer av låneprodukter som efterfrågas av företag som ägs eller leds av kvinnor.

I motionerna 2013/14:C419 (MP), 2013/14:N263 (M), 2013/14:N327 (KD) och 2013/14:N405 (C) efterfrågas riksdagsuttalanden om olika insatser för att främja företagare med utländsk bakgrund. Som tidigare redogjorts för är det främst Almi och Tillväxtverket som arbetar med att undanröja hinder och underlätta för företagare med utländsk bakgrund. Utskottet vill också påminna om projekt Kosmopolit, som initierades av regeringen. Projektet ska ta till vara utlandsföddas kunskaper om marknader i deras tidigare hemländer för att öka utrikeshandeln, skapa fler jobb och ge en högre tillväxt. Enligt utskottet är det angeläget att de hinder som finns för företagare med utländsk bakgrund undanröjs och att det pågående arbetet även fortsatt bedrivs med kraft.

Med anledning av motion 2013/14:A398 (MP) om att en lämplig myndighet bör få i uppdrag att bli en samlande aktör för information och stöd till unga som vill starta företag kan utskottet konstatera att regeringen verkar för att det ska finnas enkla verktyg för att starta och driva företag.

Utskottet noterar, som tidigare nämnts, att det pågår ett arbete med att målgruppsanpassa informationen om innovation på webbplatsen verksamt.se till unga.

Utskottet anser att regeringen bedriver ett aktivt arbete när det gäller företagsfrämjande och att ett uttalande av riksdagen om ytterligare insatser inte skulle effektivisera eller påskynda detta arbete. Sammanfattningsvis avstyrker utskottet samtliga här aktuella motioner i berörda delar.

Tillväxtverkets stöd till socialt företagande

I motionerna 2013/14:N210 (MP) och 2013/14:N423 (S) efterfrågas riksdagsuttalanden om åtgärder för att stödja socialt företagande genom bl.a. informationsinsatser och företagsrådgivning. Utskottet noterar att, som tidigare nämnts, Tillväxtverket genomför ett program för att underlätta socialt företagande som pågår under 2014. Programmet omfattar utbildningsinsatser och insatser för att lyfta fram och sprida kunskap inom området samhälls-entreprenörskap och sociala innovationer.

Därmed avstyrks nämnda motioner i berörda delar.

Kompetensutveckling för socialt företagande

I motion 2013/14:N210 (MP) efterfrågas ett riksdagsuttalande om att utreda frågan om åtgärder för att stärka ledningskompetensen inom det sociala företagandet. Som redogjorts för tidigare genomför Tillväxtverket ett program för att stödja socialt företagande. Programmet omfattar bl.a. utbildningsinsatser som ska vara till nytta för de som driver företag med samhällliga och sociala mål. Enligt utskottet är därför något riksdagsuttalande i denna del inte nödvändigt.

Därmed avstyrks motion 2013/14:N210 (MP) i berörd del.

Övrigt om socialt företagande

I motionerna 2013/14:Fi283 (MP), 2013/14:N210 (MP), 2013/14:N237 (S), 2013/14:N248 (S), 2013/14:N308 (S), 2013/14:N310 (M), 2013/14:N350 (S), 2013/14:N369 (S), 2013/14:N371 (S), 2013/14:N408 (S), 2013/14:N413 (S) och 2013/14:N438 (KD) efterfrågas riksdagsuttalanden om olika åtgärder för att främja socialt företagande och förbättra villkoren för sociala företag. Utskottet har tidigare enhälligt uttryckt sin positiva syn på de verksamheter som ryms inom begreppen social ekonomi och socialt företagande (bet. 2010/11:NU20). Inom begreppet socialt företagande ryms en mängd verksamheter som i sin inriktning kan vara arbetsintegrerande, ha fokus på rehabilitering eller på social gemenskap och sysselsättning. Genom sitt ideella syfte och sin självständiga ställning i förhållande till offentlig verksamhet utgör de sociala företagen en viktig del av det civila samhället.

Som tidigare nämnts beslutade regeringen 2010 om en handlingsplan för socialt företagande. Syftet med handlingsplanen är att underlätta för arbetsintegrerande sociala företag att växa och göra det lättare att starta fler sådana företag. Handlingsplanen har, som tidigare redovisats, mynnat ut i att ett flertal olika åtgärder har vidtagits.

Dessutom bedriver Tillväxtverket ett utvecklingsarbete för att underlätta för dem som vill starta och driva företag med samhällliga och sociala mål. Detta program innefattar bl.a. finansiellt stöd och utbildningsinsatser för de företag som omfattas av programmet. Inom ramen för detta arbete har Tillväxtverket tidigare beslutat att ge stöd till ett antal projekt med syfte att stärka nya och befintliga arbetsintegrerande sociala företags affärsutveckling och hållbarhet samt att stimulera utvecklingen av sociala innovationer som kan förväntas sprida sig, såväl geografiskt som verksamhetsmässigt, till andra områden och aktörer. Därutöver ska Tillväxtverkets program bidra till att lyfta fram och sprida kunskap inom området samhälls-entreprenörskap och sociala innovationer. Utskottet kan även konstatera att Tillväxtverket 2014 har fått i uppdrag av regeringen att främja tillväxt och nyföretagande av idéburet företagande inom vård och socialomsorg.

Därtill noterar utskottet regeringens satsning på verksamheten Mötesplats Social Innovation (MSI), som är ett kunskapscentrum vid Malmö högskola med fokus på social innovation och samhälls-entreprenörskap. Vidare konstaterar utskottet att den av regeringen tillsatta Upphandlingsutredningen, som nämnts tidigare, lämnat sitt slutbetänkande (SOU 2013:12), vilket innehåller förslag om att stimulera den sociala ekonomin genom att införa reserverade kontrakt i lagen (2007:1091) om offentlig upphandling och lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster. Därutöver noterar utskottet att regeringen nyligen har tillsatt en utredning (dir. 2014:40) som ska undersöka hur det civila samhällets organisationer kan stärkas. Utredningen ska bl.a. lämna förslag till hur dessa organisationers möjligheter att delta i offentliga upphandlingar kan förbättras.

Utskottet kan därmed konstatera att det redan pågår ett arbete för att utveckla och stärka sociala företag, och anser därför att det inte finns något behov av ett riksdagsuttalande med anledning av de här behandlade motionsyrkandena. De avstyrks följaktligen.

Regelförenkling

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden som rör regelförenkling för företagare. Utskottet hänvisar bl.a. till att regeringen har beslutat att Regelrådet ska permanentas och till pågående utredningsarbete som bedrivs med syfte att minska regelbördan för företag.

Jämför reservation 8 (S, MP, V).

Motionerna

I motion 2013/14:N227 av Phia Andersson (S) framhålls vikten av enkla blanketter och system för myndighetskontakter för småföretagare. Ett tillkännagivande om behovet av förenklad redovisning för småföretag förordas därför. En sådan förenkling bör ha samma utgångspunkt som självdeklarationen.

I motion 2013/14:Kr218 av Cecilia Widegren (M) uppmärksammas regeringens påbörjade arbete för att underlätta småföretagande. I det sammanhanget framhåller motionären att ambitionen bör vara att fortsätta att minska regelkrånglet under den innevarande mandatperioden. Motionären önskar ett tillkännagivande om arbetet med regelförenklingar och förbättrade villkor för Sveriges entreprenörer, bl.a. inom hästnäringen (yrkande 9).

Merparten av företagarna i Sverige sköter avgifter, tillstånd och regelefterlevnad mycket bra konstateras det i motion 2013/14:N216 av Sten Bergheden (M) som önskar ett tillkännagivande om att se över möjligheten att premiera skötsamma företagare. Enligt motionären är det rimligt att skötsamma småföretagare premieras genom färre kontroller och onödiga tillstånd samt lägre avgifter. Då kan myndigheterna i stället öka kontrollen av mindre nogräknade företag.

I motion 2013/14:N217 av Sten Bergheden (M) förordas ett tillkännagivande om att se över möjligheten att ge dispenser vid start av företag för att stimulera fler att starta eget företag. Dispenserna bör vara tidsbegränsade, och t.ex. avse lägre avgifter eller minskade tillståndskrav.

I motion 2013/14:N219 av Sten Bergheden (M) förordas ett riksdagsuttalande om en kontinuerlig jämförelse och översyn av branschspecifika kostnader och regler i Sverige och våra konkurrentländer, så att Sverige inte förlorar konkurrenskraft och arbetstillfällen. Motionären lyfter fram lantbruket och åkerinäringen som exempel på branscher som har förlorat konkurrenskraft och arbetstillfällen p.g.a. förändrade skatter och regler i andra länder.

I motion 2013/14:N240 av Henrik von Sydow (M) framhålls att det kvarstår många hinder för ett flertal branscher i den inhemska delen av Sveriges ekonomi. Motionären önskar därför ett tillkännagivande om ett ökat fokus i arbetet med bättre regleringar i Sveriges ekonomi genom en konkurrenskraftskommission. Kommissionens uppgift föreslås vara att i sam-

råd med arbetsgivare och arbetstagarorganisationer göra en systematisk genomgång av branscher i syfte att ändra eller ta bort tillväxthämmande regleringar. Inspiration kan t.ex. hämtas från Danmark och Australien som har initierat breda översyner för fler jobb samt ökad produktivitet och ekonomisk tillväxt.

I motion 2013/14:N245 av Jan Ericson (M) sägs att en företagare måste ha kontakt med upp till 90 olika myndigheter, varav flera alltför ofta begär samma uppgifter. Motionären menar att en bättre samordning av statistikinsamlande och andra myndighetskontakter är viktigt för ett bättre företagsklimat, och kan dessutom minska kostnaderna för myndigheternas verksamhet. Motionären förordar ett tillkännagivande om att se över myndigheters insamling av uppgifter från företag.

I motion 2013/14:N252 av Krister Hammarbergh (M) önskas ett tillkännagivande om att regeringen bör överväga tydligare vägar för att stödja kommunerna i deras arbete med regelförenklingar och lägga särskild vikt vid transparens, rättssäkerhet och likabehandling. Syftet ska vara att företag och företagare bemöts på samma sätt – vad gäller avgiftsnivåer, handläggningstider och regeltillämpning – oavsett geografisk del av landet.

I motion 2013/14:N265 av Ann-Britt Åsebol (M) anføres att svensk ekonomi behöver effektiva företag som kan fokusera på sin kärnverksamhet. Därför förordas ett tillkännagivande om att minska regelbördan för företagen. Regelkrånglet kan minskas genom t.ex. beräkning av de kostnader som nya regler väntas innebära för företagarna, enhetliga regler för konsekvensanalyser, samråd med berörda parter på ett tidigt stadium och uppföljningar av införda regler.

Det är oerhört viktigt för glesbygdsbefolkningen, men även för Sverige som helhet, att man kan arbeta i glesbygden, enligt vad som sägs i motion 2013/14:N276 av Lena Asplund (M). Motionären begär ett tillkännagivande om att göra det enklare att driva företag i glesbygd. Bland de tillväxthindrande omständigheterna hör krångliga regler, höga arbetsgivaravgifter och bristande enhetlighet mellan olika kommuner av handläggningstider i tillståndsärenden.

I motion 2013/14:N278 av Betty Malmberg (M) anføres att olika länders myndigheter kan tolka EU-direktiv på olika sätt. Ett tillkännagivande förordas om möjlighet till lika villkor vid tolkning av EU-direktiv som påverkar näringsverksamhet. Motionären anser att konsekvensbeskrivningar bör undersöka hur myndigheternas tolkningar av EU-direktiv som rör näringsverksamheter påverkar de svenska företagens internationella konkurrenskraft.

För att främja ekonomisk tillväxt och allmän välfärd måste politiken underlätta för företagande, enligt vad som framförs i motion 2013/14:N286 av Marta Obminska (M). Enklare regler minskar kostnaderna för företagare och skapar utrymme för företagen att driva sin verksamhet i stället för att ägna sig åt administration. Motionären förordar därför ett riksdagsuttalande om fortsatt arbete med breda regelförenklingar för företag.

I motion 2013/14:N336 av Katarina Brännström (M) framförs betydelsen av att det ska vara enkelt att driva företag i Sverige för att skapa fler jobb och få ökad tillväxt. Därför önskas ett tillkännagivande om förenklade regler och villkor för småföretag. Enligt motionären kan man förenkla för företagen genom att minska mängden insamlade uppgifter, samordna tillsynen och harmonisera regeltillämpningen över hela landet. Vidare behöver trygghetssystemen anpassas ytterligare till företagares villkor för att fler ska våga satsa på företagande.

I motion 2013/14:N429 av Anti Avsan (M) anförs att företagen ofta anser att den administrativa bördan är omotiverad och motionären föreslår ett tillkännagivande om regelförenklingar. Motionären anser att det bör göras en avvägning mellan nyttan av uppgifterna och den administrativa merkostnad som uppgiftsskyldigheten medför för företagen. Om uppgifterna inte kan avvaras trots en påtaglig administrativ belastning bör möjligheterna till ekonomisk kompensation ses över för berörda företag.

I motion 2013/14:N221 av Andreas Carlson (KD) anförs att det trots regeringens målmedvetna arbete krävs ytterligare åtgärder för att underlätta vardagen för företagen. Myndigheternas möjligheter att begära in uppgifter och ta ut avgifter, t.ex. skatteavgifter, bör tydliggöras och begränsas. Dessutom behöver företagens kontakter med myndigheter förenklas ytterligare och fler företag bör få slippa revisionsplikt. Motionären förordar därför ett riksdagsuttalande om att inrikta regelförenklingsarbetet på företagens vardagliga behov.

Vissa kompletterande uppgifter

Tidigare riksdagsbehandling

Riksdagen begärde i ett tillkännagivande 1999 att regeringen skulle lämna en årlig redogörelse till riksdagen om regelförenklingsarbetet (bet. 1998/99:NU6).

Utskottet behandlade förslag om regelförenklingar senast i februari 2013 tillsammans med regeringens skrivelse Riksrevisionens rapport om regelförenkling för företag (skr. 2012/13:5, bet. 2012/13:NU8). Syftet med Riksrevisionens rapport var att granska i vilken utsträckning regeringen hade uppnått de övergripande målen för regelförenklingsarbetet. Riksrevisionens övergripande slutsats var att regeringen är långt ifrån målet att skapa en märkbar positiv förändring i företagets vardag. Riksrevisionen bedömde också att regelförenklingsarbetet skulle ha tjänat på att regeringen hade valt ut vissa prioriterade områden. Regeringen konstaterar i skrivelsen att det arbete som gjorts under 2006–2010 visar att regeringen är på rätt väg, men att det tar tid att förenkla regelverk och ändra attityder om det ska ge en bestående effekt. I betänkandet behandlades även 31 motionsyrkanden om samordnat uppgiftslämnande till myndigheter och regelförenkling. Samtliga yrkanden avstyrktes av utskottet. Utskottets ställningstagande föranledde tre reservationer (S, MP, V).

Regeringens mål för regelförenklingsarbetet

Under perioden 2011–2014 är regeringens arbete inriktat på de fem områden som bedöms ge störst positiv effekt i företagens vardag: sänkta kostnader för företagen, minskat och förenklat uppgiftslämnande, förenklade myndighetskontakter på regional och lokal nivå, uppföljning av förenklingsförslag från näringslivet och bättre konsekvensutredningar.

Regeringen har sju mål för arbetet med att förenkla för företag. Samtliga mål tar sikte på 2020 men kommer att utvärderas och följas upp löpande. Regeringens mål är följande:

1. Andelen små och medelstora företagare som upplever regler som ett tillväxthinder ska fortsätta att minska till 2020 jämfört med 2006.
2. Företagens administrativa kostnader ska vara lägre 2020 än vad de var 2012.
3. Företag ska 2020 i de flesta fall bara behöva lämna uppgifter en gång och till ett ställe.
4. Antal besökare på verksamt.se ska 2020 ha ökat jämfört med 2012. Merparten av företagen som använt verksamt.se ska tycka att den gör det enklare att starta och driva företag.
5. Sverige ska fram till 2020 fortsätta att vara bland de främsta EU-medlemsstaterna i Världsbankens undersökningar Cost of Doing Business samt the Global Government Effectiveness Rank.
6. År 2020 ska handläggningstiderna på länsstyrelserna ha minskat jämfört med 2012.
7. Fler företagare ska 2020 vara nöjda med sina kontakter med länsstyrelserna jämfört med 2012. Medarbetare på länsstyrelserna ska erbjudas utbildningar för att ge stöd i arbetet med att förbättra företagsklimatet. Merparten av de kommuner som har deltagit i Tillväxtverkets och Sveriges Kommuner och Landstings utbildning ska 2020 ange att utbildningen har bidragit till att förbättra möjligheterna till service för företag i kommunen. Vidare ska antalet kommuner som genomgår utbildning och har en handlingsplan för arbetet med att förenkla för företag öka årligen.

Regelrådet

Regelrådet har till uppgift att granska förslag till nya och ändrade regler som kan få ekonomiska konsekvenser för näringslivet. Regelrådet bistår även regelgivare med råd och stöd i arbetet med konsekvensutredningar. Den 16 september 2013 fattade regeringen beslut om att permanenta rådets verksamhet när det nuvarande förordnandet går ut vid årsskiftet 2014/2015.

Enligt Regelrådets årsrapport 2013 behandlade rådet under året 446 remisser och 3 EU-konsekvensutredningar som föranledde 162 yttranden från rådet, varav 85 förslag tillstyrktes och 77 förslag avstyrktes. Andelen tillstyrkta förslag under 2013 (52 procent) var en markant försämring jämfört med 2012 (74 procent). Endast 36 procent av de remisser som kom

från Regeringskansliet tillstyrktes medan motsvarande andel för myndigheter var 66 procent. Den vanligaste anledningen till att ett förslag avstyrktes var att det saknades uppskattningar av de administrativa kostnaderna eller att de beräkningar som hade gjorts var ofullständiga, varför rådet inte kunde bedöma om den administrativt lämpligaste lösningen hade valts.

Av de 162 konsekvensutredningar som Regelrådet yttrade sig över bedömdes 35 procent som godtagbara (21 procent av Regeringskansliets och 46 procent av myndigheternas utredningar), vilket var en försämring jämfört med 2012 då andelen var 42 procent. De vanligaste bristerna i konsekvensutredningarna var alltså ofullständiga beskrivningar och beräkningar av de kostnader som ett förslag väntas medföra. Andra vanliga brister är att det saknas såväl en uppskattning av antalet berörda företag som en bedömning av vilka konsekvenser förslaget kan komma att få för små företag.

Ett generellt konstaterande Regelrådet gör även i denna årsrapport är att de regelgivare som har en engagerad ledning och som satsar resurser på konsekvensutredningsarbetet också uppnår bättre resultat.

Under 2013 har yttrandena tydliggjorts vad gäller rådets ställningstagande och bedömningen av konsekvensutredningen. Dessutom har den exempelsamling som finns på rådets hemsida vidareutvecklats.

Regelrådet har under året fortsatt att stärka sin stödfunktion gentemot regelgivarna genom att hålla utbildningar i samarbete med Tillväxtverket och Ekonomistyrningsverket, erbjuda egna riktade utbildningar till departement och myndigheter, ge stöd i arbetet med specifika konsekvensutredningar, bjuda in regelgivare till erfarenhetsutbyten och utöka sin uppsökande verksamhet gentemot kommittéerna för att erbjuda stöd.

Utredningsuppdrag m.m.

Regeringen har gett flera myndigheter uppdrag inom regelförenklingsområdet.

I september 2012 fick Tillväxtverket i uppdrag att genomföra ett förenklingsprojekt som fokuserar på branscherna hotell och restaurang, transport, handel och tillverkningsindustrin (N2012/3559/ENT). Arbetet ska slutredovisas den 31 maj 2014.

I juni 2011 gav regeringen Tillväxtverket i uppdrag att tillsammans med Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) genomföra insatser för att förenkla för företagen på kommunal nivå (N2011/4050/ENT). Samtliga länsstyrelser fick samtidigt motsvarande uppdrag att förenkla för företagen på länsnivå (N2011/4051/ENT). Länsstyrelsen i Kronobergs län uppdrogs att samordna länsstyrelsernas arbete. I delredovisningen (N2013/1763/ENT) från Tillväxtverket i mars 2013 framgår att Tillväxtverket, i samarbete med SKL, tillhandahåller två utbildningar med målet att förbättra kommunernas information, service och tillgänglighet. Vid dessa två utbildningar deltog 70 respektive 50 kommuner. En ny delredovisning ska göras den 31 mars 2014. Uppdragen ska slutredovisas i mars 2015.

Som ett led i arbetet med att förkorta handläggningstiderna fick samtliga länsstyrelser i regleringsbrevet för 2013 inriktningsmål för handläggningstiderna för plan- och lovärenden. Länsstyrelserna fick även i uppdrag att redovisa åtgärder för att förkorta handläggningstiderna vid länsstyrelsernas miljöprövningsdelegationer.

Regeringen gav i maj 2012 en utredare (tidigare ordförande i Marknadsdomstolen Christer Fallenius) i uppdrag att redovisa vilka av näringslivets förslag, huvudsakligen inkomna under 2007, som har lett till konkreta åtgärder (N2012/2736/KLS). Vidare fick utredaren i uppdrag att bedöma om EU-direktiv på Näringsdepartementets område har genomförts på ett sådant sätt att det har medfört sådana kostnader för företagen som inte direkt följer av direktiven. Därtill skulle en kartläggning av ikraftträdandedatum för lagstiftning som rör företag genomföras. Utredaren slutredovisade sitt uppdrag i februari 2013 med Utredning om förenklingsfrågor för företag (N2012B). Av redovisningen framgår att i snitt har ca 60 procent av näringslivets förslag som i huvudsak inkom 2007 genomförts eller är under utredning. Av 49 genomgångna EU-direktiv bedöms ett ha införts i svensk rätt på ett sådant sätt att det har lett till sådana kostnader för företagen som inte följer direkt av direktivet. Redovisningen visar också att författningar som rör företag träder i kraft ungefär var tredje dag.

Tillväxtverket ansvarar för metodutveckling, rådgivning och utbildning i fråga om konsekvensutredningar. För att underlätta för regelgivare att göra kostnadsberäkningar i samband med en konsekvensutredning har Tillväxtverket haft regeringens uppdrag (N2012/5263/ENT) att ta fram konkreta stöd för att bedöma företagets kostnader. Uppdraget slutredovisades till Näringsdepartementet i maj 2013. I regleringsbrevet för 2014 har Tillväxtverket fått ett uppdrag att gå vidare och ta fram ett webbverktyg för beräkning av kostnader. Uppdraget ska redovisas i oktober 2014.

Statskontoret har haft regeringens uppdrag att utvärdera Regelrådets arbetsprocesser samt Regelrådets, Tillväxtverkets och Ekonomistyrningsverkets rollfördelning i arbetet med konsekvensutredningar (N2012/1797/ENT). Uppdraget redovisades i oktober 2012 genom rapporten Vad gör Regelrådet? Arbetsprocesser, roller och organisation för enklare regler (2012:27). Utvärderingen visade att det fanns en viss otydlighet för regelgivarna i fråga om vilken aktör de ska vända sig till för att få råd och stöd i arbetet med konsekvensutredningar. Som nämnts ovan har regeringen fattat ett beslut om att permanenta Regelrådets verksamhet, och för närvarande bereds ett beslut till ny organisationsform för rådet. Syftet med den nya organisationen är att gentemot regelgivarna förtydliga rollfördelningen mellan de aktörer som arbetar med konsekvensutredningar.

I oktober 2011 fick 13 statliga myndigheter regeringens uppdrag att kartlägga företags uppgiftslämnande till statliga myndigheter (N2011/5884/ENT). Bolagsverket skulle koordinera och leda arbetet. Efter att Transportstyrelsen frivilligt anslutit sig till arbetet fick Bolagsverket förlängd tid för redovisning av uppdraget. Det avslutades i november 2013 med rapporten

Kartläggning av företagsuppgiftslämnande till 14 myndigheter (N2012/311/ENT) till Näringsdepartementet. Enligt rapporten kartlades 1 318 uppgiftskrav som omfattade mer än 95 miljoner ärenden hos de 14 myndigheterna. Det fanns en e-tjänst för 23 procent av de 1 318 uppgiftskraven men för 96,5 procent av den totala mängden ärenden. Bolagsverket menar ändå att det finns en stor potential att styra inlämning från papper till e-tjänster. Av de 1 318 uppgiftskraven undantar 16 mikroföretag eller små företag och här finns det enligt Bolagsverket möjligheter för förenkling. Myndigheterna har visserligen inlett ett eget och gemensamt arbete för att öka återanvändningen av uppgifter men Bolagsverket framhåller ändå att myndigheter i större utsträckning kan återanvända uppgifter från varandra i stället för att hämta dem direkt från företaget. Bolagsverket anser också att myndigheterna behöver ges ett formellt uppdrag att kartlägga sina uppgiftskrav, och förordar att den återanvändning av uppgifter som efterlyses har sin grund i regleringsbrev, lag eller liknande.

Efter ett regeringsbeslut den 26 april 2012 tillkallades en särskild utredare (professor Cecilia Magnusson Sjöberg) med uppdrag att presentera ett förslag som innebär att de uppgifter som företag lämnar till statliga myndigheter som regel endast ska behöva lämnas en gång och till ett ställe. I uppdraget (dir. 2012:35) ingick att redovisa bl.a. de rättsliga och tekniska förutsättningarna för att skapa ett system där uppgifter kan användas av flera myndigheter och leda till ett informationsutbyte mellan myndigheterna. Utredningen, som antog namnet Uppgiftslämnarutredningen, lämnade en delredovisning i mars 2013 (PM dnr. 2013/4). I betänkandet Ett minskat och förenklat uppgiftslämnande för företagen (SOU 2013:80), som kom i november 2013, föreslås bl.a. att det inrättas en ny myndighet – Företagsdatamyndigheten – med den överordnade uppgiften att verka för att uppnå regeringens mål att minska och förenkla uppgiftslämnandet för företagen. Företagsdatamyndigheten skulle enligt förslaget ansvara för dels ett uppgiftskravsregister (register över myndighetskrav på uppgifter från företag), dels en s.k. servicetjänst. Servicetjänsten ska enligt förslaget använda sig av ett register med företagsuppgifter, vilket i sin tur kan utvecklas med det allmänna företagsregistret vid Statistiska centralbyrån som grund. Utredningen ska bl.a. lämna tre delrapporter till Näringsdepartementet under 2014. Slutredovisningen ska vara klar senast den 30 mars 2015.

Uppgiftslämnarutredningen låg till grund för regeringens förslag i budgetpropositionen för 2014 (prop. 2013/14:1 utg.omr. 2) att inrätta ett register dit företagen kan lämna sina uppgifter samlat och vid ett tillfälle, i syfte att förenkla och minska företagens uppgiftslämnande.

Utskottets ställningstagande

I motion 2013/14:N240 (M) föreslås en konkurrenskraftskommission som ska göra systematiska genomgångar av branscher för att minska tillväxthämmande regleringar. Liknande förslag finns i motion 2013/14:N219 (M).

Mer allmänna förslag om regelförenkling finns i motionerna 2013/14:N265 (M), 2013/14:N286 (M) och 2013/14:N429 (M). Det gäller också motion 2013/14:Kr218 (M) där entreprenörer inom hästnäringen omnämns särskilt. Även i motionerna 2013/14:N336 (M) och 2013/14:N221 (KD) föreslås förenklade regler och villkor för företag, bl.a. genom att minska mängden av insamlade uppgifter. I motion 2013/14:N245 (M) fokuseras förslaget om regelförenkling på bättre samordning av statistikinsamlade och andra myndighetskontakter. I motion 2013/14:N227 (S) föreslås en förenklad redovisning för småföretag.

I motion 2013/14:N252 (M) sägs att regeringen bör stödja kommunerna i deras arbete med regelförenklingar. I motion 2013/14:N276 (M) fokuseras på behovet av enklare regler för företag i glesbygdsområden.

I motionerna 2013/14:N216 (M) och 2013/14:N217 (M) finns förslag om att skötsamma företagare ska premieras genom bl.a. färre kontroller och lägre avgifter samt förslag om tidsbegränsade dispenser vid start av företag.

I motion 2013/14:N278 (M) anförs att olika tolkningar av EU-direktiv kan påverka svenska företags internationella konkurrenskraft.

Utskottet vill med anledning av dessa förslag anföra följande. Regeringen har relativt nyligen beslutat att Regelrådet ska permanentas och en ny organisationsform för rådet är under beredning. Regelrådet lämnar inte bara yttranden över regelförslag utan genomför också stödinsatser och bedriver utbildning för regelgivare. Dessutom har ett antal utredningar genomförts, och ett omfattande utredningsarbete bedrivs för närvarande med syfte att minska regelbördan för företag. Allt detta framgår av det föregående.

Utskottet noterar också att regeringen har meddelat att den under första halvåret 2015 kommer att inleda en utvärdering av reformen En frivillig revision och då överväga om revisionsplikten bör slopas för fler företag. För att stärka förenklingsarbetet på myndighetsnivå kommer regeringen att precisera målen om service, minskade handläggningstider och bättre förståelse för företagens villkor till att omfatta fler myndigheter än i dag.

Utskottet vill också erinra om att regeringen har verkat för en utveckling av förenklingsarbetet inom EU. Av företagens administrativa kostnader beror ungefär 50 procent på EU-rättsliga krav. Sverige deltar bl.a. i Europeiska kommissionens högnivågrupp för förenklingsfrågor. Frågor som Sverige särskilt lyfter fram i detta arbete är att samtliga lagstiftningsförslag ska åtföljas av en konsekvensutredning och att arbetet med att minska byråkratin till följd av EU-lagstiftning måste fortsätta. Att införlivandet av EU-direktiv i svensk rätt skulle ske på ett sådant sätt att det leder till kostnader för företagen, som inte följer direkt av direktivet, motsägs däremot av den utredning som gjorts och redovisats i det föregående.

Enligt utskottet bör regeringen även fortsättningsvis med kraft verka för en minskad regelbörda för företagen. Utskottet anser dock inte att någon av de här behandlade motionerna bör föranleda någon åtgärd från riksdagen. Därmed avstyrks samtliga motioner i här aktuella delar.

Särskilda näringsgrenar

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om turistnäringen. Utskottet hänvisar bl.a. till det arbete som Visit Sweden utför samt till den strategi för besöksnäringen som bolaget medverkat till att ta fram. Därtill avslår riksdagen motionsyrkanden om vissa övriga näringsgrenar.

Jämför reservationerna 9 (S), 10 (MP), 11 (V), 12 (S), 13 (MP) och 14 (SD).

Motionerna

Turism

I kommittémotion 2013/14: MJ490 av Matilda Ernkrans m.fl. (S) anförs att Sverige har bra förutsättningar att få fler företag som satsar på fisketurism. Motionärerna begär därför ett riksdagsuttalande om att ge en eller flera myndigheter i uppdrag att granska förutsättningarna för fisketurism i Sverige (yrkande 26). Näringen kan enligt motionärerna stimuleras med bl.a. regeländringar.

I kommittémotion 2013/14: N423 av Jennie Nilsson m.fl. (S) anförs att politiken måste bidra till att stimulera besöksnäringen, bl.a. genom att samarbeta strategiskt med kommuner, regioner och organisationer. Motionärerna vill att insatser som kan främja branschen, med särskilt fokus på internationell marknadsföring och destinationsutveckling, ses över. Ett tillkännagivande från riksdagen om besöksnäringen förordas därför (yrkande 16). Enligt motionärerna har Sverige stor potential som evenemangsländ och de förordar ett riksdagsuttalande om en strategi för såväl stora nationella som internationella evenemang inom idrott och kultur, större konferenser och möten som bör tas fram i samarbete med idrottsrörelsen, kulturlivet och besöksnäringens organisationer (yrkande 17).

I motion 2013/14: N258 av Désirée Liljevall (S) anförs att besöksnäringen och turismen är en viktig del av tjänstesektorn där Kalmar län har en stor framtidspotential. Motionären framhåller vidare att besöksbranschen har stor geografisk spridning, vilket innebär att en fortsatt tillväxt kan skapa nya utvecklingsvägar för mindre regioner. Ett riksdagsuttalande begärs om behovet av satsningar på nya offensiva investeringar för att tjänstesektorn även framöver ska ha en gynnsam utveckling.

Sverige har bra förutsättningar för att vara värd för större evenemang, enligt vad som sägs i motion 2013/14:N259 av Désirée Liljevall (S). Motionären menar dock att det behövs en strategi för att genomföra stora internationella evenemang, inklusive ett eventuellt OS. Strategin bör tas fram i samarbete med idrottsrörelsen, kulturlivet och besöksnäringens organisationer, med regeringen som resurssamordnare. Motionären önskar därför ett tillkännagivande om internationella evenemang.

I motion 2013/14:N289 av Johan Andersson (S) anförs att flera nystartade företagare inom besöksnäringen har vittnat om att trots att det finns en marknad för deras tjänster är det fortsatt svårt att få fram riskvilligt kapital. Motionären begär därför ett riksdagsuttalande om att överväga ett införande av en särskild stimulans för riskkapital till besöksnäringen.

Det främsta hindret mot att genomföra stora internationella evenemang är oftast osäkerhet i finansieringen, framhålls det i motion 2013/14:N304 av Gunilla Carlsson i Hisings Backa och Mattias Jonsson (båda S). Detta medför likviditetsbrist och att Sverige går miste om samhällsekonomiskt lönsamma evenemang, enligt motionärerna. De önskar ett tillkännagivande om behovet av en nationell strategi för att främja evenemangsnäringen. Motionärerna anser också att det behövs modeller som fördelar kostnader och intäkter över tid.

I motion 2013/14:N365 av Marie Nordén m.fl. (S) framhålls att Sverige 2012, mätt i kommersiella övernattningar från utlandet, förlorade marknadsandelar för tredje året i rad till de nordiska grannländerna. Motionärerna önskar därför ett riksdagsuttalande om behovet av nationellt stöd till turistnäringen. Motionärerna menar att fortsatt tillväxt kräver ökade insatser av regeringen, bl.a. genom mer resurser till marknadsföring och regelförenkling. Vidare är bättre tillgänglighet en förutsättning för turistbranschen, varför resurstilldelningen till infrastrukturinvesteringar även borde baseras på det faktiska antalet resande i olika områden.

I motion 2013/14:N372 av Isak From (S) anförs att det samhällsekonomiska värdet av fisketurismen kan öka med rätt insatser, t.ex. genom en omreglering av fisket. Ett exempel är lax som i stor skala fiskas i Östersjön med nät och säljs till konsumenter trots att dess värde är avsevärt större om den fiskas av turister vid älvar och åar. Motionärerna önskar ett tillkännagivande om att ta vara på fisketurismen och potentialen i Östersjö-laxen.

Skoterturismen kan bidra till att skapa många nya jobb, sägs det i motion 2013/14:N377 av Gunnar Sandberg m.fl. (S). Motionärerna vill därför ha ett tillkännagivande om behovet av bättre förutsättningar för skoterturism. Motionärerna anför att det ökande trycket på lederna orsakar konflikter med naturskyddsintressen, markägare och renskötsel och menar att det behövs en sammanhållen snöskoterpolitik för frågor på nationell nivå. Det handlar bl.a. om ansvarsförhållanden mellan myndigheter samt ansvar för och finansiering av skoterleder, där avgifter vore en möjlighet.

Besöksnäringen är en av Sveriges snabbast växande näringar, slås det fast i motion 2013/14:N422 av Annelie Karlsson m.fl. (S). Motionärerna begär ett tillkännagivande om behovet av att utveckla besöksnäringen, som är en av de mest attraktiva arbetsmarknaderna för ungdomar i Skåne och Sverige (yrkande 1). Vidare anser de att det är hög tid att utforma ett politiskt strategiprogram för att samordna landets resurser för besöksnäringen. Ett tillkännagivande förordas om behovet av en sådan samordning (yrkande 2). De vill också att riksdagen ska uppmana regeringen att se över behovet av att öka den politiska prioriteringen och befästa besöksnäringen som en central basnäring och prioriterad del av svensk ekonomi (yrkande 3). Utan närmare motivering begär motionärerna även ett tillkännagivande om behovet av satsningar på internationella evenemang (yrkande 4).

I motion 2013/14:N220 av Sten Bergheden (M) framhålls att turismen är en av Sveriges starkast växande branscher där en stor andel av de nya arbetstillfällena i Sverige skapas, inte minst för unga människor. Konkurrensen om turisterna är dock hård enligt vad som sägs i motionen, där det förordas ett riksdagsuttalande om en översyn av turistföretagens villkor (yrkande 1). Motionären anser att anslagen till marknadsföringen av Sverige som turistland bör höjas till den genomsnittliga nivån i övriga nordiska länder.

I motion 2013/14:N266 av Ann-Britt Åsebol (M) föreslås ett tillkännagivande om en nationell strategi för idrotts- och kulturevenemang. Enligt motionären är sådana evenemang ett bra sätt för Sverige att synas på och för att locka turister, vilket har en positiv inverkan på sysselsättningen och bidrar med intäkter till företag, regioner och staten.

Företag som är verksamma inom turism är ofta små eller medelstora som har små ekonomiska medel för marknadsföring, enligt vad som sägs i motion 2013/14:N363 av Lars Beckman (M). Det krävs därför att staten, landstingen och kommunerna satsar stora resurser, men det saknas en organiserad samordning av marknadsföringen av Sverige som resmål. Motionärerna begär därför ett tillkännagivande om en samverkan mellan det privata och offentliga för att uppnå en bättre turistnäring.

I motion 2013/14:N384 av Edward Riedl (M) önskas ett tillkännagivande om behovet av att främja turismen i Sverige. Motionären menar att det är lika viktigt med det generella företagsklimatet som med en aktiv marknadsföring för att Sverige även i fortsättningen ska vara ett framgångsrikt turistland. Många företagare inom turism är unga när de startar sitt företag. Enligt motionären är det därför viktigt att intensifiera arbetet med att förenkla regelverket för småföretag.

Kulturen och kulturarvet är ett par av de viktigaste faktorerna när turistmål väljs, enligt vad som anförs i motion 2013/14:N214 av Tina Ehn m.fl. (MP). Motionärerna framhåller att kulturturismen till skillnad från många andra näringar inte kan utlokaliseras eftersom den är beroende av den plats och de människor som finns där och förordar ett riksdagsuttalande

om satsningar på kulturturismen som en hållbar väg till lokal, regional och nationell utveckling (yrkande 1). Motionärerna önskar också ett riksdagsuttalande om att regeringen ska återkomma till riksdagen med förslag på hur Sveriges internationella marknadsföring som kulturturismland kan stärkas (yrkande 2).

Att anordna en världsutställning skulle bidra till att marknadsföra Sverige internationellt och främja bilden av Sverige som ett öppet och modernt land, enligt vad som sägs i motion 2013/14:N207 av Eva Flyborg (FP). Motionären framhåller att det finns stor potential att öka turismen i Sverige samt att Göteborg är en ideal plats för en världsutställning. Motionären förordar att regeringen skickar in en ansökan om att få anordna världsutställningen i Göteborg (yrkande 1) och ett tillkännagivande om att en kommitté med representanter från olika delar av samhället bör sättas samman för att stötta kandidaturen (yrkande 2).

I motion 2013/14:N233 av Lars Tysklind m.fl. (FP) framhålls att regeringen har lyft fram turismen som Sveriges nya basnäring. I linje med detta har bl.a. Visit Sweden AB tillskjutits extra medel 2010–2012, och Tillväxtverket har fått i uppdrag att utveckla hållbara turistdestinationer och stärka turism- och upplevelseföretag. Dessa satsningar välkomnas av motionärerna som föreslår ett tillkännagivande om att regeringen bör gå vidare och arbeta mot en sammanhållen strategi för turismen.

I motion 2013/14:N332 av Anita Brodén m.fl. (FP) begärs ett tillkännagivande om en kraftsamling av marknadsföring i syfte att presentera Sverige som ett intressant rese- och turistmål (yrkande 1). Motionärerna anser att det krävs en sådan kraftsamling för att svensk turism ska fortsätta att utvecklas, och menar att marknadsföringen kan bedrivas i samverkan med övriga nordiska länder. Motionärerna framhåller också klimatutsläppen från turistsektorn och föreslår ett tillkännagivande om en ökad medvetenhet kring hållbar turism med en miljöpolicy för massturismen (yrkande 2). Vidare uppger motionärerna att ekoturismen bidrar till landsbygdsutveckling, till att värna den biologiska mångfalden och till jobb på svensk landsbygd. Motionärerna föreslår ett riksdagsuttalande om en strategi för svensk natur- och ekoturism, i syfte att förbättra tillväxt, lönsamhet, klimatsmarta transporter och konkurrenskraft (yrkande 3).

I motion 2013/14:N285 av Anders Ahlgren och Helena Lindahl (båda C) anförs att besöksnäringen är en viktig och växande del av tjänstesektorn, också för landsbygden. För att Sverige ska kunna hävda sig i en allt hårdare konkurrens om turisterna behövs en ökad marknadsföring och ökade resurser för att utveckla attraktiva resmål i hela landet. Ett tillkännagivande förordas om nya möjligheter att stärka utvecklingen av besöksnäringen. En möjlig finansiering skulle kunna vara en s.k. bäddpeng, dvs. en avgift per övernattningsnatt för att ytterligare utveckla destinationerna.

I kommittémotion 2013/14:N360 av Kent Persson m.fl. (V) anförs att turistbranschen har fått allt större betydelse som tillväxtmotor. Enligt motionärerna bör staten i samarbete med kommuner, föreningar och företag ta

ett ökat ansvar för att locka besökare till hela Sverige. Motionärerna önskar därför ett tillkännagivande om att regeringen bör lägga fram förslag till samverkansprogram för turistnäringen så att den uppnår samma status som andra branscher (yrkande 11).

I motion 2013/14:N201 av Anders Andersson (KD) begärs ett tillkännagivande om behovet av att väga in förutsättningarna för turismutveckling i Kalmar län när statliga investeringar, stöd och stimulansåtgärder planeras. Motionären menar att resmålen måste vara lättillgängliga men att planeringen av infrastruktur traditionellt är präglad av den varuproducerande industrins och kollektivtrafikens behov. Alltför sällan beaktas behovet av bekväma långväga persontransporter utanför storstadstriangeln.

Övriga näringsgrenar

I kommittémotion 2013/14:N423 av Jennie Nilsson m.fl. (S) anförs att de kulturella och kreativa näringarnas stora sysselsättningsbidrag ligger i deras förmåga att vara en dynamo för andra branschens utvecklingsarbete. Motionärerna framhåller även att de kulturella och kreativa näringarna spelar en avgörande roll för att Sverige ska kunna erövra och behålla en topposition inom innovation och utveckling. För denna positionering ger Umeå som Europas kulturhuvudstad 2014 möjligheter som myndigheterna och organisationerna bör ta till vara. Motionärerna säger också att de kulturella och kreativa näringarna präglas av en stor rörlighet, vilket ställer krav på bra infrastruktur. Ett riksdagsuttalande förordas om dessa näringar (yrkande 9). Motionärerna önskar också ett tillkännagivande om skogsnäringen (yrkande 20). Motionärerna betonar betydelsen av att utveckla nya användningsområden för både skogen och virket, eftersom skogsindustrin har en stor potential att skapa sysselsättning och bidra till klimatåtgärder.

Isak From m.fl. (S) uppger i motion 2013/14:N340 att skogslänen har ett stort behov av nya arbetstillfällen samtidigt som skogsindustrin fortfarande har en stor utvecklingspotential. Motionärerna önskar därför ett tillkännagivande om behovet av en strategisk samverkan kring ökad träförädling där skogen finns (yrkande 1). Skogsindustrins transporter, ca 25 procent av alla inrikes landtransporter 2010, borde enligt motionärerna kunna reduceras med högre vidareförädling närmare källan. De anser också att det behövs satsningar på innovationer och nya entreprenörer inom träförädlingsbranschen. Ett tillkännagivande föreslås om behovet av riskkapital och stöd till företag som vill utveckla vidareförädling av trä i norra Sveriges inland (yrkande 3).

I motion 2013/14:N416 av Krister Hammarbergh (M) anförs att metallstöder förorsakar skador för mångmiljonbelopp på många olika områden. Åtgärder bör övervägas för att komma till rätta med problemet, t.ex. förbud mot kontanthantering vid uppköp av metallskrot. Ett tillkännagivande önskas om behovet av att införa ett särskilt tillstånd – s.k. certifiering –

för att handla med metallskrot (yrkande 1). Ett tillkännagivande föreslås även om att införa en skyldighet att föra bok över inköp, såsom redan gäller för de som handlar med guld (yrkande 2).

I motion 2013/14:N203 av Jonas Eriksson m.fl. (MP) anförs att marknadsfinansierad forskning på särläkemedel leder till dyra mediciner som riskerar att inte användas i nödvändig utsträckning. Det är också mindre intressant för läkemedelsindustrin att utveckla läkemedel mot sjukdomar som i huvudsak drabbar fattiga. Patentsystemet har enligt motionärerna visat sig vara ineffektivt för att lösa dessa problem. När marknaden inte fungerar bör forskningen betalas efter samhällsnytta och behov. En lösning skulle kunna vara prisfonder där företag som gör upptäckter får en engångssumma i stället för ett patent, varefter alla läkemedelsbolag får konkurrera fritt med licensfri tillverkning. Ett tillkännagivande önskas om att ta initiativ till en dialog i EU om globala prisfonder (yrkande 1). I avvaktan på att en sådan dialog har gett resultat bör regeringen utreda hur en prisfond för läkemedelsutveckling skulle kunna inrättas och avgränsas nationellt. Ett tillkännagivande om en sådan utredning föreslås (yrkande 2).

I motion 2013/14:N204 av Jonas Eriksson och Mats Pertoft (båda MP) framhålls att det behövs ett lagstadgat förbud mot kontanthantering vid handel med skrot för att minska metallstölderna och skapa konkurrens på lika villkor. Ett tillkännagivande önskas om ett sådant förbud. Branschföreningen Återvinningsindustrierna, som företräder privata återvinningsföretag, har visserligen fattat ett beslut om ett frivilligt kontantförbud, men alla återvinningsföretag är inte medlemmar i denna organisation.

I motion 2013/14:N256 av Johan Pehrson (FP) framhålls att stöld av metall är ett allt större problem som årligen förorsakar mångmiljonskador i Sverige. Ett riksdagsuttalande förordas om behovet av att stoppa hanteringen av kontanter i skrotbranschen. Ett sådant förbud har enligt motionären bidragit till att på kort tid minska metallstölderna vid järnvägsnätet i Storbritannien med två tredjedelar. Motionären framhåller att återinförda tillståndskrav för handel med metallskrot också skulle bidra till att minska stölderna, att det behövs tillsynsmyndigheter för branschen och att rättsväsendets möjligheter till kontroll och utdömning av straff bör utökas.

I motion 2013/14:N271 av Anna Hagwall och Tony Wiklander (båda SD) framhålls att metallstöld drabbar småföretag, industrin, pendlare, kyrkogårdar etc. Motionärerna önskar ett tillkännagivande om att återinföra tillståndskravet för handel med metallskrot (yrkande 1) och ett tillkännagivande om att införa ett kontantförbud vid handel med metallskrot (yrkande 2).

Vissa kompletterande uppgifter

Tidigare riksdagsbehandling

Utskottet avstyrkte våren 2013 ett antal motionsyrkanden från den allmänna motionstiden 2012 om turism- och evenemangsnäringen (bet. 2012/13:NU11). I en reservation (S, V) förordades en nationell strategi för besöks- och evenemangsnäringen. I en annan reservation (V) förordades ett samverkansprogram.

Visit Sweden

Anslaget 1:7 Turistfrämjande får användas för kostnader för statens aktieägartillskott till Visit Sweden AB (Visit Sweden). Anslaget uppgick till 140 miljoner kronor 2012 och 120 miljoner kronor under 2013. För 2014 har lika mycket, 120 miljoner kronor, budgeterats. För perioden 2015–2017 beräknas anslaget till ca 90 miljoner kronor per år.

Visit Sweden ägs till hälften av staten och till hälften av Svensk Turism AB, som i sin tur ägs av den samlade svenska besöksnäringen. Visit Sweden har i uppdrag att marknadsföra varumärket Sverige internationellt och att marknadsföra svenska destinationer och upplevelser utomlands. Enligt riktlinjerna för budgetåret 2014 ska Visit Sweden bidra till att Sverige har en hög attraktionskraft utomlands som turistland och en långsiktigt konkurrenskraftig turistnäring som bidrar till hållbar tillväxt och ökad sysselsättning i alla delar av landet.

Visit Sweden är en av aktörerna bakom besöksnäringens gemensamma strategi för turismens utveckling fram till 2020. Strategin presenterades sommaren 2010 och beskrivs mer utförligt i utskottets betänkande 2012/13: NU11. I februari 2011 startade Visit Sweden, Svensk Turism AB och Svedavia AB ett gemensamt bolag, Svensk Destinationsutveckling AB, som ska bidra till fler exportmogna destinationer i Sverige.

Uppdrag till Tillväxtverket

Tillväxtverket är sektorsamordnande myndighet för turism och besöksnärringsfrågor. Arbetet sker, enligt regeringens uppdrag, i samarbete med Visit Sweden. Syftet är att effektivisera insatser för turism och därigenom underlätta för företag som är verksamma inom näringen. Enligt Tillväxtverkets årsredovisning för 2013 koncentrerades arbetet under året på vad myndigheterna kan göra för att undanröja hinder för företagsutveckling på destinationsnivå.

Regeringen gav i januari 2012 Tillväxtverket i uppdrag att genomföra insatser för hållbara turistdestinationer och stärka kvaliteten och konkurrenskraften i små och medelstora turist- och upplevelseföretag (N2012/508/ENT). Fem destinationer som har bedömts ha stor potential att förhållandevis snabbt bli internationellt konkurrenskraftiga och kunna utvecklas till hållbara destinationer ingår i satsningen: Kiruna, Åre, Stockholms skärgård, Bohuslän och Vimmerby. De kunskaper, verktyg och metoder som

har utvecklas inom projektet ska kommuniceras till andra destinationer i landet. Arbetet sker i samarbete med Visit Sweden. Efter en ändring av det ursprungliga regeringsbeslutet ska en slutrapport lämnas senast den 31 mars 2016. En redovisning av avsatta insatsmedel ska dock göras senast den 31 mars 2015.

Tillväxtverket medverkar i Attraktionskraft Sverige som är en arena för samverkan som regeringen har skapat för frågor som är centrala för lokal och regional attraktivitet. Arbetet kommer att pågå till sommaren 2014 och fokuserar på fem områden: Kommersiell service, Kultur, fritid och det civila samhället, Digital kapacitet och tillgänglighet, Kulturella och kreativa näringar, destinationer och upplevelser och Boendemiljöer. Tillväxtverkets medverkan och erfarenheter delredovisades i februari 2014 (dnr. 4.2.7-2013-797). Enligt redovisningen bidrar merparten av all verksamhet som Tillväxtverket genomför till att stärka förutsättningarna för företag eller att stärka attraktiva regionala miljöer för näringslivets utveckling. I redovisningen lyfter myndigheten fram några specifika delar av sin verksamhet, som beskrivning av sitt bidrag till genomförandet av Attraktionskraft Sverige.

Internationella idrottsevenemang

I budgetpropositionen för 2014 (prop. 2013/14:1 utg.omr. 17) anförs följande under rubriken Internationella idrottsevenemang. Regeringen har under förra mandatperioden gett Riksidrottsförbundet stöd för att förbättra förutsättningarna för att internationella idrottsevenemang förläggs till Sverige. Inom förbundet har man inrättat ett idrottens evenemangscentrum. Riksidrottsförbundet har även etablerat ett samarbete med turism- och besöksnäringen och verksamheten har utvecklats. Ett gemensamt program mellan idrotten och turism- och besöksnäringen för att få fler internationella idrottsevenemang till Sverige har tagits fram. Nästa steg planeras bli att utveckla en gemensam övergripande utvärderingsmodell.

Fisketurism

Sedan juli 2011 ska Jordbruksverket enligt myndighetens instruktion medverka till att främja och utveckla fiskerinäringen och fisketurismen (8a § förordningen 2009:1464). Jordbruksverket delar ansvaret för fritidsfiskets och fisketurismens utveckling med Havs- och vattenmyndigheten. Dessa två myndigheter har under 2013 i samråd med en rådgivande grupp av representanter från berörda myndigheter, intresseorganisationer och branscher färdigställt en nationell strategi för fritidsfisket och fisketurismen. Strategin innehåller en vision samt 14 mål för hur de båda myndigheterna planerar att arbeta med utvecklingen av ett långsiktigt hållbart fritidsfiske och fisketurism till 2020. Under 2014 kommer Jordbruksverket att fortsätta att arbeta med att ta fram den handlingsplan som ska konkretisera åtgärder för att uppnå målen i strategin.

Kulturella och kreativa näringar

I Tillväxtverkets regleringsbrev för 2013 framhölls att myndigheten bl.a. skulle prioritera att stärka och utveckla kulturella och kreativa näringar. Under första kvartalet 2013 lade Tillväxtverket fram fyra rapporter i vilka myndigheten slutredovisade fyra uppdrag om dessa näringar. Enligt den första rapporten (dnr 012-2010-2662) om mäklarfunktioner, nätverk och modeller för samverkan har uppdraget starkt bidragit till att det i dag finns regionala strategier eller andra rådgivande styrdokument för näringsutveckling inom kulturella och kreativa näringar i alla regioner och län. Enligt den andra rapporten om att stötta nya modeller för affärsutveckling i inkubatorsmiljö (dnr 012-2011-0002) har uppdraget framför allt lett till ökad kompetens bland de deltagande inkubatorerna och genererat mer anpassade arbetssätt för hur företagen inom kulturella och kreativa näringar kan stötta. Detta uppdrag genomfördes gemensamt med Vinnova som i sin rapport (dnr 2011-00001) framför att satsningen bl.a. bidragit till att bredda inkubatorsystemet så att det tydligt stöttar tillväxtområden inom de kreativa näringarna. Enligt den tredje rapporten (dnr 012-2009-907386) om kompetensutveckling av kultur- och näringslivsaktörer är företag i de kulturella och kreativa näringarna ofta i framkant inom digitalisering och kan bidra med innehåll och värdeskapande som behövs för att Sverige ska vara långsiktigt konkurrenskraftigt. I Tillväxtverkets fjärde rapport (dnr 012-2009-907386) redovisas uppdraget om Entreprenörskap i kulturella och kreativa utbildningar. Där sägs att de bästa förutsättningarna för innovation och ett ökat entreprenörskap i samhället tycks ges när kulturella och kreativa kompetenser kan samverka på en jämbördig nivå med tekniska och ekonomiska kompetenser.

Umeå Europas kulturhuvudstadsår 2014

Staten stöder projektet Umeå Europas kulturhuvudstad 2014 på flera olika sätt. I budgetpropositionen för 2014 (prop. 2013/14:1 utg.omr. 17) redovisade regeringen att den i budgetpropositionen för 2013 avsatte 75 miljoner kronor för kulturhuvudstadsåret i Umeå. På grundval av en projektplan för programåret fördelade Statens kulturråd 37 miljoner kronor 2013 till kulturhuvudstadsåret. Resterande 38 miljoner kronor kommer att fördelas under 2014. Utöver dessa resurser har Statens kulturråd hittills fördelat ca 12,4 miljoner kronor av egna medel till olika kulturhuvudstadsprojekt. Den samlade statliga ekonomiska stödinsatsen överstiger därmed 87 miljoner kronor. Regeringen gav vidare 22 statliga myndigheter och institutioner förnyade uppdrag i regleringsbrev för 2013 att prioritera kulturhuvudstadsåret. Statens kulturråd har haft uppdraget att samverka med dessa myndigheter och institutioner och återrapporterade uppdraget den 30 oktober 2013. Enligt Kulturrådets redovisning (dnr kur 2013/3121) bedömer myndigheten att en stor del av de samarbeten och aktiviteter som har rapporterats har potential att ge långsiktiga effekter och resultat. De bidragsgivande myndigheterna meddelade att det hade inkommit många kvalitativa

ansökningar om bidrag för projekt med koppling till Umeå 2014 som också har beviljats stöd. Enligt Kulturrådets mening har därmed skrivningarna i de olika myndigheternas regleringsbrev fått stort genomslag vilket ger förutsättningar för en långsiktig förstärkning av kulturlivet i regionen.

Skrothanteringsbranschen

Handel med skrot och begagnade varor reglerades fram till 1999 bl.a. i lagen (1981:2) om handel med skrot och begagnade varor. Enligt de tidigare bestämmelserna krävdes tillstånd från den lokala polismyndigheten för att driva handel med skrot. För att driva handel med begagnade varor krävdes registrering hos polismyndigheten i varje ort där fast försäljningsställe fanns eller om sådant saknades där handeln huvudsakligen skulle bedrivas. Efter förslag av Skrothandelsutredningen i betänkandet *Handeln med skrot och begagnade varor* (SOU 1997:89) ersattes lagen med en ny lag (1999:271) om handel med begagnade varor som trädde i kraft den 1 juli 1999. Samtidigt avskaffades den särskilda regleringen av handeln med skrot.

Regeringen beslutade den 29 augusti 2013 att tillsätta en särskild utredare (justitieråd Annika Brickman) som ska analysera utvecklingen av handeln med begagnade varor och utvärdera lagstiftningen om handel med begagnade varor. I utredningsuppdraget (dir. 2013:82) ingår även att göra en bedömning av om det bör införas ett lagstadgat förbud mot att använda kontanter och checkar som betalningsmedel vid handel med metallskrot. Ett syfte med ett förbud skulle vara att stävja brottsligheten med metallstöld. Utredaren får även överväga om det kan finnas behov av andra åtgärder för att uppnå de avsedda effekterna. Uppdraget ska redovisas senast den 1 september 2014.

Utskottet ställningstagande

Inledning

Utskottet tar först ställning till motionerna om turism och därefter till motionerna om övriga näringsgrenar.

Turism

I flera av motionerna förordas olika former av strategier eller åtgärder för samverkan inom besöksnäringen, ofta med betoning på marknadsföring. Förslag inom dessa områden finns i motionerna 2013/14:N233 (FP), 2013/14:N332 (FP), 2013/14:N360 (V), 2013/14:N363 (M) och 2013/14:N422 (S). Vidare föreslås i motionerna 2013/14:N259 (S), 2013/14:N266 (M), 2013/14:N304 (S) och 2013/14:N423 (S) någon form av strategi för evenemang medan det i motion 2013/14:N422 (S) förordas satsningar på internationella evenemang.

I flera motioner föreslås dessutom ökade statliga investeringar i turistnäringen, särskilt i form av marknadsföring, stöd i form av bl.a. regelförenkling eller att staten ska ta en mer samordnande roll för besöksnäringens utveckling eller en kombination av dessa åtgärder. Det gäller motionerna 2013/14:N214 (MP), 2013/14:N220 (M), 2013/14:N258 (S), 2013/14:N365 (S), 2013/14:N384 (M), 2013/14:N422 (S) och 2013/13:N423 (S) där kulturturismen är i fokus. Även i motion 2013/14:N285 (C) föreslås ökade resurser för marknadsföring med föreslagen finansiering i form av en s.k. bäddpeng.

Utskottet vill med anledning av dessa motioner anföra följande. Turistnäringen är en av våra basnäringar. Den är också en framtidsnäring med stora möjligheter att bidra till tillväxt och arbetstillfällen, både i storstadsregionerna och på landsbygden. Den svenska naturen och kulturarvet, i kombination med ett gynnsamt företagsklimat, ger goda förutsättningar för inte minst små och medelstora företag att etablera sig inom turistsektorn.

Utskottet vill här särskilt framhålla det arbete som Visit Sweden utför med att marknadsföra varumärket Sverige och svenska destinationer internationellt. Bolagets arbete har bidragit till att utländska besökares konsumtion i Sverige 2013 slog rekord för nionde året i rad och att Sverige har klättrat till 19:e plats i världen när det gäller intäkter från internationell turism.

Visit Sweden har vidare, tillsammans med branschen, tagit fram en nationell strategi för den svenska besöksnäringen. I strategins vision för 2020 ingår bl.a. att besöksnäringen ska omsätta 500 miljarder kronor och att Sverige ska kunna erbjuda 35 exportmogna destinationer. Dessutom har Tillväxtverket och Visit Sweden uppdraget att samordna de olika myndigheternas verksamheter inom turism och besöksnäring. Inom Riksidrottsförbundet har det därtill inrättats ett idrottens evenemangscentrum, och ett gemensamt program mellan idrotten och turism- och besöksnäringen för att få fler internationella idrottsevenemang till Sverige har tagits fram.

Som redovisats ovan har även Tillväxtverket ett flertal uppdrag för att främja den svenska besöksnäringen. I uppdraget för destinationsutveckling satsas bl.a. 20 miljoner kronor årligen under perioden 2012–2014. I detta sammanhang bör det även nämnas att den sänkta momsen på restaurang- och cateringtjänster som infördes i januari 2012 har enligt Konjunkturinstitutet till ca 40 procent slagit igenom i restaurangpriserna. Detta gynnar små företag inom besöksnäringen. Andra satsningar där besöksnäringen främjas är Sverige – det nya matlandet och Attraktionskraft Sverige.

I motionerna 2013/14:MJ490 (S) och 2013/14:N372 (S) föreslås olika åtgärder för att främja fisketurismen. Med anledning av dessa motioner vill utskottet erinra om att sedan i juli 2011 delas ansvaret för fritidsfiskets och fisketurismens utveckling mellan Jordbruksverket och Havs- och vattenmyndigheten. De två myndigheterna har tagit fram en gemensam strategi för fritidsfiske och fisketurism i samverkan med andra myndigheter och organisationer, vilket har redovisats ovan.

När det gäller motion 2013/14:N332 (FP) där det förordas ökad miljömedvetenhet kring turism och en miljöpolicy vill utskottet återigen nämna den strategi som har tagits fram inom besöksnäringen. I strategidokumentet konstateras att det är viktigt att stimulera ett så miljövänligt resande till Sverige som möjligt. Där framhålls också att det kommer vara en konkurrensfrämjande faktor för Sverige att resenärer i Sverige kan utföra aktiviteter, bo, äta och transportera sig på ett så hållbart sätt som möjligt.

Vad gäller förutsättningar för skoterturismen som beskrivs i motion 2013/14:N377 (S) konstaterar utskottet att flera myndigheter medverkade i Nationella snöskoterrådet som bildades 2007 för att gemensamt kunna hantera snöskoterrelaterade frågor. Rådet fungerade t.o.m. 2012 och utvärderades av Naturvårdsverket enligt regleringsbrevet för budgetåret 2013. I Naturvårdsverkets utvärdering (NV-00323-13) föreslås att rådet fortsätter sitt arbete genom en förnyad frivillig överenskommelse mellan parterna.

I motion 2013/14:N289 (S) föreslås en särskild riskkapitalstimulans till besöksnäringen. Här hänvisar utskottet till vad som anförts ovan om statlig kapitalförsörjning i avsnittet Övergripande om företagsfrämjande.

I motion 2013/14:N207 (FP) förordas ett riksdagsuttalande om att regeringen bör ansöka om att få anordna världsutställningen i Göteborg. Utskottet avstyrkte en liknande motion våren 2013 (bet. 2012/13:NU11) och finner inte något skäl att göra ett annat ställningstagande nu.

Utskottet anser inte heller att motion 2013/14:N201 (S) om turismutvecklingen i Kalmar län bör föranleda någon åtgärd.

Därmed anser utskottet att riksdagen bör avslå samtliga här aktuella motionsyrkanden.

Övriga näringsgrenar

I motion 2013/14:N423 (S) förslås ett tillkännagivande om de kulturella och kreativa näringarna. Bland annat anförts att dessa näringars stora sysselsättningsbidrag ligger i deras förmåga att vara en dynamo för andra branscher samt att Umeå som Europas kulturhuvudstad 2014 ger möjligheter som myndigheter och organisationer bör ta till vara. Med anledning av förslaget vill utskottet framhålla vad som angetts ovan, nämligen att Tillväxtverket har avrapporterat flera uppdrag om kulturella och kreativa näringar under 2013, där det i en redovisning konstateras att dessa näringar kan bidra med värdeskapande som behövs för att Sverige ska vara långsiktigt konkurrenskraftigt. Av det föregående framgår vidare att staten har gjort betydande satsningar på Umeå som kulturhuvudstad och att det enligt Kulturrådets redovisning har skapats förutsättningar för en långsiktig förstärkning av kulturlivet i regionen.

I motion 2013/14:N423 (S) förordas även ett tillkännagivande om skogsnäringen. Motionärerna betonar betydelsen av att utveckla nya användningsområden för både skogen och virket. I motion 2013/14:N340 (S) föreslås ett tillkännagivande om behovet av strategisk samverkan kring ökad träförädling där skogen finns. Med anledning av dessa motioner vill utskottet

erinna om branschforskningsprogrammet för skogs- och träindustrin som finansierades gemensamt av trä- och skogsindustrin samt staten via Vinnova och som på Näringsdepartementets uppdrag genomfördes av Vinnova. Inom ramen för detta program finansierades över 60 projekt. Projektet avslutades så sent som 2013. Utskottet konstaterar också att en handlingsplan har tagits fram för visionen Skogsriket – med värden för världen. För 2012–2015 har regeringen avsatt totalt 140 miljoner kronor för satsningar på bl.a. ökat företagande, ökat byggande i trä och projekt kring ökat uttag av biomassa. I forsknings- och innovationspropositionen (prop. 2012/13:30, bet. 2012/13:UbU3) lyfts dessutom skogsråvara och biomassa fram som en viktig sektor för forskningsinsatser som ska leda till nya produkter och tjänster. Det satsas totalt 190 miljoner kronor under perioden 2014–2016.

I motion 2013/14:N340 (S) föreslås ett tillkännagivande om behovet av riskkapital och stöd till företag som vill utveckla vidareförädling av trä i norra Sveriges inland. Här hänvisar utskottet till tidigare ställningstaganden om statligt riskkapital i avsnittet Övergripande om företagsfrämjande.

I flera motioner föreslås en ökad reglering av skrotbranschen, bl.a. genom ett kontanthanteringsförbud. Det gäller motionerna 2013/14:N204 (MP), 2013/14:N256 (FP), 2013/14:N271 (SD) och 2013/14:N416 (M). Som redan nämnts har regeringen tillsatt en utredare med uppdrag att bl.a. bedöma om det bör införas ett lagstadgat förbud mot att använda kontanter och checkar som betalningsmedel vid handel med metallskrot. Riksdagen bör inte föregripa detta arbete genom att tillmötesgå någon av de nyss nämnda motionerna.

I motion 2013/14:N203 (MP) föreslås ett tillkännagivande om att ta initiativ till en dialog i EU om globala prisfonder för utveckling av säriläkemedel och läkemedel – mot sjukdomar som i huvudsak drabbar fattiga. I avvaktan på resultatet av en sådan dialog föreslås att regeringen utreder hur en prisfond för läkemedelsutveckling skulle kunna inrättas och avgränsas nationellt. Utskottet konstaterar att regeringen i mars 2014 lämnade propositionen Ökad tillgänglighet och mer ändamålsenlig prissättning av läkemedel (prop. 2013/14:93). Där presenteras en prismodell som så långt möjligt ska bidra till tidig tillgång till nya och innovativa läkemedel samtidigt som den ska möjliggöra god kostnads kontroll i landstingen och säkerställa att prisnivån på läkemedel i Sverige är i nivå med nivån i andra jämförbara länder.

Därmed avstyrks samtliga motioner i de här aktuella delarna.

Reservationer

Utskottets förslag till riksdagsbeslut och ställningstaganden har föranlett följande reservationer. I rubriken anges vilken punkt i utskottets förslag till riksdagsbeslut som behandlas i avsnittet.

1. Övergripande om företagsfrämjande, punkt 1 (MP)

av Jonas Eriksson (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motionerna

2013/14:Fi206 av Gunvor G Ericson och Jonas Eriksson (båda MP) yrkande 3,

2013/14:C419 av Åsa Romson m.fl. (MP) yrkande 18 och

2013/14:A398 av Gustav Fridolin m.fl. (MP) yrkande 6 och

avslår motionerna

2013/14:Sk376 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkande 18,

2013/14:N236 av Pia Nilsson (S),

2013/14:N251 av Jan Ericson (M),

2013/14:N263 av Abdirizak Waberi (M),

2013/14:N272 av Sten Bergheden (M) yrkandena 1 och 2,

2013/14:N279 av Betty Malmberg och Eva Bengtson Skogsberg (båda M),

2013/14:N315 av Margareta Cederfelt (M),

2013/14:N327 av Désirée Pethrus (KD) yrkande 2,

2013/14:N328 av Désirée Pethrus (KD) yrkandena 1–3 och 5,

2013/14:N330 av Anne Marie Brodén (M),

2013/14:N348 av Olle Thorell m.fl. (S),

2013/14:N362 av Lars Beckman (M),

2013/14:N370 av Isak From m.fl. (S) yrkandena 1–4,

2013/14:N375 av Annicka Engblom och Margareta Cederfelt (båda M) yrkandena 1–3,

2013/14:N382 av Staffan Anger och Per Åsling (M, C),

2013/14:N405 av Rickard Nordin (C),

2013/14:N415 av Lars Eriksson m.fl. (S) och

2013/14:N437 av Penilla Gunther (KD).

Ställningstagande

Min och Miljöpartiets syn på näringspolitikens inriktning och utformning skiljer sig från regeringens. Som jag har framhållit i andra sammanhang (bet. 2013/14:NU1) vill jag se ett blomstrande näringsliv och ett gott företagsklimat som skapar många nya jobb. Samhället behöver bättre förutsättningar än i dag för att både små företag och etablerade industriföretag ska kunna utvecklas och växa. Samtidigt ser jag att nyckeln till nya jobb i dag finns hos Sveriges småföretag, och jag vill att samhället ska utvecklas så att det blir lika självklart att starta ett eget företag som att ta anställning i ett företag. Sveriges småföretagare förtjänar en politik som på riktigt gör det lättare att starta och utveckla ett företag och att anställa fler. Viktiga beståndsdelar för ett gott företagsklimat är minskat regelkrångel och effektiva tillståndsprocesser. Vidare behövs entreprenörskap och innovationskraft stimuleras och uppmuntras. Miljöpartiet har tidigare identifierat att ett av de största hindren för att de små företagen ska kunna växa är den höga arbetsgivaravgiften. Miljöpartiet har därför föreslagit en sänkning av arbetsgivaravgiften för alla företag, men särskilt för små företag (bet. 2013/14:FiU1). Jag och Miljöpartiet har också föreslagit inrättandet av en grön innovationsfond (bet. 2013/14:NU1) med syfte att stimulera forskning i svenska företag och att utveckla nya miljöanpassade produkter som ökar Sveriges konkurrenskraft och skapar nya jobb. Därutöver har jag förordat en satsning på riskkapital under sådd- och kommersialiseringsfasen till svenska företag som arbetar med utveckling och produktion av miljöteknik (bet. 2013/14:NU1), som ska stimulera fler företag att växa till en storlek som gör dem intressanta för privata investerare.

Trots att regeringen säger sig vilja satsa på att fler kvinnor ska driva och leda företag så kan jag konstatera att det inte har skett någon större förändring. Med den låga förändringstakt som sker i dag kommer det att dröja till nästa sekel innan Sveriges företagare består av lika många kvinnor som män. Det står därför klart att regeringens åtgärder har haft en alltför liten effekt. För att hitta orsaken till att regeringens åtgärder inte leder till ett ökat företagande bland kvinnor anser jag att regeringen bör låta utreda de riktade åtgärderna för att fler kvinnor ska bli företagare ur ett genusperspektiv. Jag instämmer därmed i vad som sägs i motion 2013/14:Fi206 (MP) och anser därmed också att regeringen bör, med en sådan utredning som grund, återkomma till riksdagen med förslag på nya insatser som kan leda till att andelen kvinnliga företagare ökar och att fler företag leds av kvinnor.

Många människor som kommer till Sverige från andra länder har erfarenhet av att driva mindre företag. Dessa människor skulle ganska enkelt kunna starta liknande företag i Sverige, men förhindras ofta eftersom de har svårt att få lån och ofta saknar eget kapital. Detta är en möjlighet som regeringen inte tar till vara. I likhet med vad som sägs i motion 2013/14:C419 (MP) anser jag att riksdagen bör uppmana regeringen att införa ett system för mikrokrediter med inriktning på företag som startas av nyanlända.

Slutligen är det enligt min mening hög tid att göra det lättare för unga som vill starta företag. Det finns i dag många stödjande aktörer som bistår personer som vill starta företag, men få av dessa riktar sig till unga. Därutöver upplever unga att det är svårt att hitta rätt bland de stödsystem som finns. I likhet med vad som framhålls i motion 2013/14:A398 (MP) anser jag att regeringen bör ge en lämplig myndighet i uppdrag att fungera som en samlande aktör med uppgift att skapa en enda plats där all information och stöd för unga som vill starta företag samlas. Myndigheten ska inte ta över andra aktörers uppgifter, men den ska samla relevant kompetens på ett sådant sätt att de unga endast behöver vända sig till myndigheten i enlighet med principen ”en dörr in”.

Sammanfattningsvis tillstyrks motionerna 2013/14:Fi206 (MP), 2013/14:C419 (MP) och 2013/14:A398 (MP) i här berörda delar. Övriga här aktuella motionsyrkanden avstyrks.

2. Övergripande om företagsfrämjande, punkt 1 (V)

av Kent Persson (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion

2013/14:Sk376 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V) yrkande 18 och avslår motionerna

2013/14:Fi206 av Gunvor G Ericson och Jonas Eriksson (båda MP) yrkande 3,

2013/14:C419 av Åsa Romson m.fl. (MP) yrkande 18,

2013/14:N236 av Pia Nilsson (S),

2013/14:N251 av Jan Ericson (M),

2013/14:N263 av Abdirizak Waberi (M),

2013/14:N272 av Sten Bergheden (M) yrkandena 1 och 2,

2013/14:N279 av Betty Malmberg och Eva Bengtson Skogsberg (båda M),

2013/14:N315 av Margareta Cederfelt (M),

2013/14:N327 av Désirée Pethrus (KD) yrkande 2,

2013/14:N328 av Désirée Pethrus (KD) yrkandena 1–3 och 5,

2013/14:N330 av Anne Marie Brodén (M),

2013/14:N348 av Olle Thorell m.fl. (S),

2013/14:N362 av Lars Beckman (M),

2013/14:N370 av Isak From m.fl. (S) yrkandena 1–4,

2013/14:N375 av Annicka Engblom och Margareta Cederfelt (båda M) yrkandena 1–3,

2013/14:N382 av Staffan Anger och Per Åsling (M, C),

2013/14:N405 av Rickard Nordin (C),

2013/14:N415 av Lars Eriksson m.fl. (S),
2013/14:N437 av Penilla Gunther (KD) och
2013/14:A398 av Gustav Fridolin m.fl. (MP) yrkande 6.

Ställningstagande

Min och Vänsterpartiets syn på näringspolitikens inriktning och utformning avviker från regeringens. Målet bör vara att uppnå full sysselsättning. Därför anser jag, vilket jag även framhållit i andra sammanhang (bet. 2013/14:NU1), att näringspolitiken ska utformas så att målet om full sysselsättning kan nås på ett sådant sätt att välfärden och välståndet kan utvecklas. Det är vidare min övertygelse att framtidens jobb i Sverige inte skapas genom lägre löner och sämre villkor på arbetsmarknaden. Sverige ska i stället utvecklas genom innovationer och nytänkande som omsätts i nya produkter och tjänster. På så sätt kan Sverige stå starkt i den internationella konkurrensen, nå målet om full sysselsättning och utvecklas som ett kunskapsdrivet land.

I och med det tilltagande globala konkurrenstrycket måste Sverige snabbt ställa om till en mer innovationsdriven tillväxt. Det som företag i andra länder gör billigare och ibland bättre måste Sverige möta med högre kunskapsinnehåll, resurseffektivare produktion och en produktion av varor och tjänster som utgår från aktuella samhällsutmaningar. Omställningen av ekonomin måste ske i ett nytt ekonomiskt landskap, där klimatutmaningen och den växande befolkningen utgör både hot och möjligheter. Eftersom tillgången på råvaror blir allt knappare och miljöutmaningarna allt större blir innovationer och produkter med högre förädlingsvärde och lägre resursförbrukning allt viktigare. Samverkan mellan företag, universitet och högskolor, forskningsinstitut och myndigheter är av yttersta vikt för att få en verksamhet som inte bara styrs av kortsiktiga vinstmotiv. Det arbetet kommer att behöva intensifieras och fördjupas, samtidigt som industrin måste tillämpa ett mer innovationsfrämjande och kretsloppsanpassat arbetssätt.

En väl fungerande kapitalförsörjning är avgörande för ett dynamiskt näringsliv. I Sverige finns det både privata och offentliga aktörer inom kapitalförsörjningen, och generellt sett råder det ingen brist på utvecklingskapital. Vad som däremot saknas är mer samordning och renodling av de statliga myndigheternas och bolagens verksamheter. Vidare finns det ingen långsiktig strategi för det statliga riskkapitalet. Flera studier har visat att det finns vissa branschmässiga och geografiska inlåsningsområden som behöver rättas till, och att det saknas kapital i de riktigt tidiga faserna av ett företags utveckling. Inte sällan uppstår dessutom konkurrens mellan olika statliga aktörers insatser, vilket knappast är kostnadseffektivt. Sammantaget innebär detta ett slöseri med offentliga medel samtidigt som risken för inlåsnings effekter är uppenbar. Som jag tidigare föreslagit (bet. 2013/14:NU1) anser jag att Almi, där numera Innovationsbron ingår, bör slå samman med Inlandsinnovation till en ny organisation, med uppgift att stimulera kapitalförsörjningen i de riktigt tidiga faserna.

I likhet med vad som anförs i ett flertal motioner anser jag att det är angeläget med riktade insatser för att stärka och öka företagandet bland kvinnor, personer med utländsk bakgrund och unga. Det är en viktig del av ett rättvist och jämlikt samhälle att alla människor har samma möjligheter och inte upplever diskriminering på grund av kön, bakgrund eller ålder. Om fler människor får arbete tryggas välfärden, och jämställdheten i samhället ökar.

Det är för mig en självklarhet att det ska råda ordning och reda på den svenska arbetsmarknaden, att löntagarna ska vara skyddade och att staten ska stå upp för den svenska modellen. Det är därför med oro jag ser exempel på arbetsmarknadskonflikter där staten har en direkt koppling genom att ha gett företag, som saknar kollektivavtal och rimliga anställningsvillkor, företagsstöd. Jag instämmer således i vad som anförs i motion 2013/14:Sk376 (V) om att alla former av företagsstöd som betalas ut ska villkoras med att företaget i fråga följer gällande lagar och kollektivavtal. Detta bör förtydligas för regeringen genom ett riksdagsuttalande.

Därmed tillstyrks motion 2013/14:Sk376 (V) i berörd del. Övriga här aktuella motionsyrkanden avstyrks.

3. Övergripande om företagsfrämjande, punkt 1 – motiveringen (S)

av Jennie Nilsson (S), Carina Adolfsson Elgestam (S), Krister Örnfjäder (S), Börje Vestlund (S), Ingemar Nilsson (S) och Ingela Nylund Watz (S).

Ställningstagande

Vår syn på den politik som ska bedrivas när det gäller företagsfrämjande insatser avviker på flera viktiga punkter från den politik som regeringen för. Som vi har framhållit i andra sammanhang (bet. 2013/14:NU1) behöver Sverige en aktiv näringspolitik som skapar fler jobb. För att nå det mål om EU:s lägsta arbetslöshet till 2020 som vi socialdemokrater vill uppnå behövs insatser för stärkt samverkan, bättre innovationsklimat och bättre förutsättningar för företag att starta, växa och kunna exportera mera. Sverige har fått ett starkt näringsliv genom att produktion, kunskapsförädling, forskning och innovation har haft en betydande internationell konkurrenskraft, men också tack vare att Sverige haft en bra och fungerande välfärd. När välfärden fungerar och omfattar alla så vågar människor mer – då vågar människor byta jobb eller starta företag. Detta skapar i sin tur ett positivt förändringsklimat, som gynnar den ekonomiska utvecklingen. Det svenska näringslivet utgör i dag ett sammanhållet system där avancerade produkter och tjänster samverkar och skapar förädlingsvärden för näringslivet. Samtidigt ställer den globala ekonomin höga krav på förmågan att förnya, ställa om och hitta nya marknader. Vi vill därför vidta åtgärder för att stärka företagets konkurrenskraft, förbättra tillgången på

riskkapital och underlätta exportsatsningar. Vi vill vidare stödja och främja växande företag, för med fler företag skapas nya jobb, som i sin tur lägger grunden för fortsatt välstånd och välfärd i Sverige. Vi har tidigare föreslagit inrättandet av ett nationellt innovationsråd och strategiska samverkansprogram (bet. 2013/14:NU1). För ett litet exportberoende land som Sverige är det nödvändigt att det finns en samsyn mellan politik, näringslivet, akademien och de fackliga organisationerna om hur framtidens möjligheter och utmaningar ska mötas. Om utmaningarna hanteras på rätt sätt kan det innebära betydande möjligheter att stärka den svenska konkurrenskraften och därmed skapa nya arbetstillfällen.

För att skapa framgång hos entreprenörer är det av stor vikt att det i ett tidigt skede finns tillgång till både kompetens och kapital. Vi vill se en ny modell för statlig kapitalförsörjning som är kopplad till regionala inkubatorer, liknande den som efterfrågas i motion 2013/14:N348 (S). Syftet är att omvandla innovativa idéer som ännu anses för riskfyllda och befinner sig i ett för tidigt skede för att få finansiering från enbart privata investerare, till företag som befinner sig i ett uppstartsskede.

Det är även vår mening att det statliga systemet för riskkapital behöver ses över, i likhet med vad som anförs i motion 2013/14:N348 (S). Systemet är i dag ineffektivt organiserat och behöver struktureras om. Som det ser ut nu består det av ett flertal aktörer som delvis överlappar och konkurrerar med varandra. Vidare bidrar de snäva låsningarna till bransch och geografiska områden till att stora delar av kapitalet inte används alls. Dessutom har Sverige i jämförelse med andra jämförbara länder en sämre tillgång till kapital under de allra tidigaste faserna, vilket även bekräftas i Riksrevisionens granskningsrapport Statens insatser för riskkapitalförsörjning – i senaste laget (RiR 2014:1). Vi har tidigare föreslagit (bet. 2013/14:NU1) inrättandet av en marknadskompletterande fond för finansiering till företag i tidiga skeden. Motion 2013/14:N348 (S) bör dock i nuläget inte föranleda några åtgärder från riksdagens sida.

Vidare kan vi konstatera att färre företag startas av kvinnor än av män i Sverige. Men om samhället i stället i större utsträckning kunde tillvarata kvinnors affärsidéer skulle detta inte bara vara en vinst för jämställdheten, utan även leda till ökad sysselsättning och en högre ekonomisk tillväxt. Ett problem som hämmar kvinnors företagande är att de verkar ha svårare än män att finna finansierare till sina verksamheter. Orsakerna till detta kan vara många, men en anledning till detta torde vara att riskkapital är koncentrerat till branscher där kvinnor är underrepresenterade. En annan orsak kan vara att kvinnor ofta driver företag i mindre skala och därför efterfrågar små lån som inte är lika lönsamma för kreditgivaren.

Vi anser, så som påpekats i motion 2013/14:N237 (S), att företag som drivs av kvinnor ska ha samma möjligheter att växa som företag som drivs av män. Den nyss nämnda motionen bör i nuläget dock inte heller föranleda någon åtgärd från riksdagens sida.

Därmed avstryks samtliga de här aktuella motionsyrkandena.

4. Tillväxtverkets stöd till socialt företagande, punkt 2 (S, MP, V)

av Jonas Eriksson (MP), Jennie Nilsson (S), Carina Adolfsson Elgestam (S), Krister Örnfjäder (S), Börje Vestlund (S), Ingemar Nilsson (S), Kent Persson (V) och Ingela Nylund Watz (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motionerna

2013/14:N210 av Jonas Eriksson m.fl. (MP) yrkandena 1 och 12 samt

2013/14:N423 av Jennie Nilsson m.fl. (S) yrkande 8.

Ställningstagande

De arbetsintegrerade sociala företagen spänner över ett brett fält av olika typer av företag. Gemensamt för dessa företag är emellertid att de inte drivs av ett vinstintresse, utan att de i stället har sociala och samhällseliga mål. Vi anser därför, i likhet med vad som framhålls i motion 2013/14:423 (S), att det är viktigt att följa hur förutsättningarna för företagen inom denna sektor kan utvecklas och stärkas. Riksdagen bör därför uppmana regeringen att i Tillväxtverkets regleringsbrev förtydliga hur stödet för företag inom den sociala ekonomin kan stärkas inom myndighetens verksamhetsområde.

Vi instämmer vidare i vad som förordas i motion 2013/14:N210 (MP) om att regeringen bör ge Tillväxtverket i uppdrag att öka informationsinsatserna om den sociala ekonomin och socialt företagande.

Riksdagsuttalandet bör också omfatta att regeringen ger Tillväxtverket i uppdrag, i likhet med vad som anförs i motion 2013/14:N210 (MP), att utreda behovet och utformningen av särskilda program för affärsutveckling i sociala företag. Insatserna i programmet bör bl.a. inbegripa utbildning, rådgivning och handledning inför start och under de första årens drift av det sociala företaget.

Därmed tillstyrks motionerna 2013/14:N210 (MP) och 2013/14:N423 (S) i berörda delar.

5. Kompetensutveckling för socialt företagande, punkt 3 (S, MP, V)

av Jonas Eriksson (MP), Jennie Nilsson (S), Carina Adolfsson Elgestam (S), Krister Örnfjäder (S), Börje Vestlund (S), Ingemar Nilsson (S), Kent Persson (V) och Ingela Nylund Watz (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion

2013/14:N210 av Jonas Eriksson m.fl. (MP) yrkande 11.

Ställningstagande

För att ett socialt företag ska kunna växa behövs, som för alla företag, ett gott ledarskap. Samtidigt saknas det bland företagen inom den sociala ekonomin oftast kunskap om hur man leder ett företag. Det är därför positivt att det sker viss kompetensutveckling för arbetsintegrerade sociala företag, emellertid är insatserna otillräckliga och allt för spretiga. Vi anser, likt vad som anförs i motion 2013/14:N210 (MP), att ledningskompetensen för alla företag inom den sociala ekonomin behöver stärkas. Regeringen bör därför låta utreda frågan om lämpliga åtgärder för att stärka ledningskompetensen för dessa företag.

Därmed tillstyrks motion 2013/14:N210 (MP) i berörd del.

6. Övrigt om socialt företagande, punkt 4 (MP)

av Jonas Eriksson (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motionerna

2013/14:Fi283 av Gustav Fridolin m.fl. (MP) yrkande 8 och

2013/14:N210 av Jonas Eriksson m.fl. (MP) yrkandena 3, 7, 8 och 13–15 samt

avslår motionerna

2013/14:N237 av Billy Gustafsson (S),

2013/14:N248 av Berit Högman m.fl. (S) yrkande 5,

2013/14:N308 av Anna-Lena Sörenson m.fl. (S),

2013/14:N310 av Helena Bouveng (M),

2013/14:N350 av Olle Thorell m.fl. (S),

2013/14:N369 av Louise Malmström och Håkan Bergman (båda S),

2013/14:N371 av Christer Adelsbo m.fl. (S),
2013/14:N408 av Christer Adelsbo m.fl. (S) yrkandena 1–3, 5 och 6,
2013/14:N413 av Krister Örnfjäder m.fl. (S) och
2013/14:N438 av Penilla Gunther (KD) yrkandena 1 och 2.

Ställningstagande

Det sociala företagandet blir allt viktigare ju svårare det blir för de människor som på något sätt uppfattas som avvikande att komma in på arbetsmarknaden. Det sociala företagandet bidrar inte enbart med sysselsättning för marginaliserade grupper, det fördjupar även demokratin, stimulerar företagande och främjar initiativförmåga samt entreprenörskap. Utskottet har tidigare enhälligt påtalat för regeringen vikten av att intensifiera arbetet med sociala företag (bet. 2010/11:NU20), men jag anser att det fortfarande återstår mycket att göra för dessa företag.

I likhet med vad som sägs i motion 2013/14:N210 (MP) anser jag därför att det är viktigt att ytterligare stödja och synliggöra den sociala ekonomin, och jag föreslår ett riksdagsuttalande enligt följande. De sociala företagen upplever ofta att lagen (2007:1091) om offentlig upphandling är ett hinder. Regeringen bör därför ge Tillväxtverket i uppdrag att tydliggöra och informera om de möjligheter att ta social hänsyn som i dag finns i den befintliga lagstiftningen. De sociala företagen har dessutom svårt att tillgodogöra sig de statliga finansieringsstöden och det tycks dessutom förekomma stora regionala skillnader. Regeringen bör därför även ge Tillväxtanalys i uppdrag att utreda hur kapital- och finansieringsbehoven för aktörer inom den sociala ekonomin kan förbättras. Jag kan också konstatera att forskningen kring social ekonomi och socialt företagande är ett eftersatt område. Samtidigt är utvecklingspotentialen för kreativa och innovativa lösningar beroende av forsknings- och utvärderingsresurser. Mot bakgrund av detta anser jag att forskningen kring social ekonomi bör stärkas och att ett speciellt forskningsprogram bör utvecklas när det gäller sociala företag. Bland de sociala företagen är det få som är professionellt uppbyggda med anställda. De sociala företagen bör därför uppmuntras till större samverkan branschvis för att på så sätt nå större effektivitet och bli framgångsrika på marknaden men samtidigt behålla sin småskalighet. Regeringen bör således ge Tillväxtverket och Vinnova i uppdrag att främja socialt entreprenörskap och sociala innovationer, bl.a. genom projektbidrag, stimulans till utbildningssatsningar inom högskola och folkbildning samt mentorsprogram. Regeringen bör även låta utreda möjligheten att inrätta ett institut för utveckling av social ekonomi. Institutet bör få i uppdrag att hantera kompetensutveckling och forskning i fråga om socialt företagande. Jag instämmer vidare i vad som anförs i ovannämnda motion om att människor som får kunskap om socialt företagande tidigt i livet kommer att få ett ökat intresse för socialt entreprenörskap. Regeringen bör

därför ge Tillväxtverket i uppdrag att söka samarbete med Ung Företagsamhet för att utveckla informationsinsatserna till unga om att starta kooperativa och sociala företag.

Riksdagsuttalandet bör även omfatta att regeringen bör göra en översyn av stödet till de idéburna aktörer inom vård, skola och omsorg, i enlighet med vad som föreslås i motion 2013/14:Fi283 (MP). Översynen bör granska möjligheten att stärka kapitalförsörjningen för dessa aktörer, eftersom bankerna ofta är ovilliga att ge lån till idéburen verksamhet, vilket innebär att denna typ av verksamhet har svårt att få lån till investeringar. Jag anser att det behövs en särskild investeringsfond till dessa aktörer för att främja tillgången till kapital. Ett annat sätt skulle kunna vara att se över reglerna för att låta dessa verksamheter få spara tillgångar under ett begränsat antal år.

Därmed tillstyrks motionerna 2013/14:Fi283 (MP) och 2013/14:N210 (MP) i berörda delar. Övriga här aktuella motionsyrkanden avstyrks.

7. Övrigt om socialt företagande, punkt 4 – motiveringen (S, V)

av Jennie Nilsson (S), Carina Adolfsson Elgestam (S), Krister Örnfjäder (S), Börje Vestlund (S), Ingemar Nilsson (S), Kent Persson (V) och Ingela Nylund Watz (S).

Ställningstagande

Ett enhälligt utskott har tidigare gett uttryck för vikten av att regeringen intensifierar sitt arbete med socialt företagande (bet. 2010/11:NU20). Vi anser att det fortfarande finns mycket att göra för att stödja denna företagsform.

Det sociala företagandet har stora möjligheter att bidra till en långsiktig och hållbar tillväxt. Det stärker dessutom omställningsförmågan i svensk ekonomi, vilket är en viktig del när det gäller människors vilja och förmåga att utvecklas och försörja sig själva. Dessa företag ger således viktiga bidrag till samhället genom att erbjuda en möjlig ingång på arbetsmarknaden för den som av olika skäl har varit borta från arbete under en längre tid. Det sociala företagandet förenar alltså en persons behov av arbete med marknadens behov av produkter och tjänster. Näringslivet blir också mer konkurrenskraftigt om det finns en mångfald av företagsformer. De senaste årens positiva utveckling hos företag som tar ett socialt ansvar bekräftar vår bild att ansvarstagande och hållbara villkor stärker konkurrenskraften.

Det är därför angeläget att dessa företag får det stöd som de behöver för att kunna startas upp, utvecklas och växa. I ett antal motioner, däribland motionerna 2013/14:N237 (S), 2013/14:N248 (S), 2013/14:N350 (S), 2013/14:N371 (S), 2013/14:N408 (S) och 2013/14:N413 (S), finns förslag på åtgärder som skulle kunna främja den utveckling vi vill se och

som till vissa delar överensstämmer med det som anförs i motion 2013/14: N423 (S), som behandlats i det föregående och som vi då tillstyrkt. Vi vill här särskilt lyfta fram det som påtalas i motionerna 2013/14:N237 (S), 2013/14:N248 (S) och 2013/14:N408 (S) om hur stödet till socialt företagande kan stärkas. Då många av de som vill driva företag inom den sociala ekonomin saknar erfarenhet av företagande är det vår uppfattning att det behövs riktade insatser, både vad gäller företagsrådgivning och kompetensutveckling, till denna typ av företag. Det är även vår mening att de sociala företagen bör ha samma tillgång till stöd som andra småföretagare för att kunna startas upp, utvecklas och växa.

Vi anser dock inte att det finns skäl för något riksdagsuttalande med anledning av de här aktuella motionsyrkandena. De avstyrks följaktligen.

8. Regelförenkling, punkt 5 – motiveringen (S, MP, V)

av Jonas Eriksson (MP), Jennie Nilsson (S), Carina Adolfsson Elgestam (S), Krister Örnfjäder (S), Börje Vestlund (S), Ingemar Nilsson (S), Kent Persson (V) och Ingela Nylund Watz (S).

Ställningstagande

Att starta, driva och äga företag i Sverige ska vara enkelt. Det skapar förutsättningar för fler jobb och ökad välfärd. I dag upplever dock många företagare att den administrativa bördan tar för mycket tid, pengar och resurser i anspråk. Vi anser att det är angeläget att förenkla vardagen för Sveriges företag och entreprenörer.

När Riksrevisionen granskade regeringens arbete med regelförenkling under perioden 2006–2010 i förhållande till de uppställda målen var den övergripande slutsatsen att regeringen var långt ifrån målet att skapa en märkbar positiv förändring i företagets vardag. Riksrevisionens kritik är ett kvitto på att regeringens politik för regelförenkling har misslyckats. Något positivt trendbrott i regelförenklingsarbetet kan tyvärr inte skönjas. Av Regelrådets årsrapport 2013 framgår att andelen tillstyrkta förslag för 2013 (52 procent) var en markant försämring jämfört med 2012 (74 procent). Regeringskansliet var dessutom klart sämre än myndigheterna, med endast 36 procent tillstyrkta förslag, vilket kan jämföras med 66 procent för myndigheterna. Dessutom bedömdes bara 35 procent av de konsekvensutredningar som Regelrådet yttrade sig över vara godtagbara. Även här hade en försämring skett jämfört med 2012 då andelen var 42 procent. Ett ytterligare bevis på regeringens passivitet är att Sverige har åkt ner till 61:a plats i Världsbankens rangordning av hur lätt det är att starta företag.

För att klara den internationella konkurrensen måste svenska företag ständigt utvecklas och nya växa fram. Att på olika sätt underlätta för dem som vill starta företag är en mycket central del av näringspolitiken. Vår uppfattning är att regeringens arbete går för långsamt och i allra högsta grad bör intensifieras. Riksrevisionen har i sin tidigare nämnda granskning dragit

slutsatsen att arbetsprocessen i regelförenklingsarbetet inte har utformats på ett strategiskt riktigt sätt. Regeringens breda ansats med öppna och lika-lydande uppdrag till alla departement och flertalet myndigheter att lämna förenklingsförslag har lett till att de regelområden som näringslivet upplever som mest betungande inte har beaktats i tillräcklig omfattning. En tydligare prioritering av tunga regelområden och fokus på regelbördan i lagar och förordningar bör därför göras. Bristande konsekvensutredningar av förslag till nya regler och deras effekter för företag har varit en återkommande kritik mot regelgivare, trots att det finns tydliga bestämmelser om vad en konsekvensutredning ska innehålla. Det krävs ett större engagemang från regeringens sida för att fullständiga konsekvensbeskrivningar ska göras. Statliga myndigheter bör enligt vår uppfattning även få stöd i styrande dokument för att prioritera ett aktivt deltagande i arbetet med regelförenklning. Regelrådets årsrapport 2013 visade än en gång att de regelgivare som har en engagerad ledning och som satsar resurser på konsekvensutredningsarbetet också uppnår bättre resultat.

Sammantaget anser vi att regelförenklingsarbetet måste utvecklas och bli effektivare. Vi anser dock inte att riksdagen bör bifalla någon av de här aktuella motionerna. De avstyrks följaktligen i de här aktuella delarna.

9. Turism, punkt 6 (S)

av Jennie Nilsson (S), Carina Adolfsson Elgestam (S), Krister Örnfjäder (S), Börje Vestlund (S), Ingemar Nilsson (S) och Ingela Nylund Watz (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 6 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motionerna

2013/14:MJ490 av Matilda Ernkrans m.fl. (S) yrkande 26 och

2013/14:N423 av Jennie Nilsson m.fl. (S) yrkandena 16 och 17 samt avslår motionerna

2013/14:N201 av Anders Andersson (KD),

2013/14:N207 av Eva Flyborg (FP) yrkandena 1 och 2,

2013/14:N214 av Tina Ehn m.fl. (MP) yrkandena 1 och 2,

2013/14:N220 av Sten Bergheden (M) yrkande 1,

2013/14:N233 av Lars Tysklind m.fl. (FP),

2013/14:N258 av Désirée Liljevall (S),

2013/14:N259 av Désirée Liljevall (S),

2013/14:N266 av Ann-Britt Åsebol (M),

2013/14:N285 av Anders Ahlgren och Helena Lindahl (båda C),

2013/14:N289 av Johan Andersson (S),

2013/14:N304 av Gunilla Carlsson i Hisings Backa och Mattias Jonsson (båda S),
2013/14:N332 av Anita Brodén m.fl. (FP) yrkandena 1–3,
2013/14:N360 av Kent Persson m.fl. (V) yrkande 11,
2013/14:N363 av Lars Beckman (M),
2013/14:N365 av Marie Nordén m.fl. (S),
2013/14:N372 av Isak From (S),
2013/14:N377 av Gunnar Sandberg m.fl. (S),
2013/14:N384 av Edward Riedl (M) och
2013/14:N422 av Annelie Karlsson m.fl. (S) yrkandena 1–4.

Ställningstagande

Vårt land erbjuder fantastiska möjligheter till upplevelser av olika slag. Såsom föreslås i motion 2013/14:N423 (S) skulle en strategisk satsning kring den svenska besöksnäringen skapa arbetstillfällen och generera inkomster men även positionera Sverige internationellt. Besöksnäringen är mycket viktigt ur sysselsättningssynpunkt, särskilt för ungdomar och personer med utländsk bakgrund.

Branschen har tagit fram en strategi för att främja besöksnäringen, vilket är positivt. Men även politiken måste bidra till att skapa förutsättningar för att stimulera besöksnäringen. Det kan ske genom att samarbeta strategiskt med kommuner, regioner och organisationer för en växande besöksnäring i hela landet. Vi anser således att insatser som kan främja svensk besöksnäring med särskilt fokus på internationell marknadsföring och destinationsutveckling bör ses över. Detta bör riksdagen tillkänna för regeringen. Liknande tankegångar förs fram i motionerna 2013/14:N365 (S) och 2013/14:N422 (S) som dock inte bör föranleda några åtgärder från riksdagen.

I motion 2013/14:N423 (S) framhålls vidare att internationella evenemang är ett mycket intressant segment där Sverige har stor tillväxtpotential. Därför bör insatser genomföras för att stärka Sveriges position som evenemangsländ och skapa förutsättningar för att locka fler evenemang till Sverige. Vi och Socialdemokraterna ser också behovet av att samordna och fokusera såväl nya som befintliga resurser. Vi anser därför att riksdagen, med instämmande i nyss nämnda motion, bör uppmana regeringen att utforma en strategi för genomförandet av såväl stora nationella som internationella evenemang inom idrott och kultur samt för större konferenser och möten i samarbete med idrottsrörelsen, kulturlivet och besöksnäringens organisationer. Även i motionerna 2013/14:N259 (S), 2013/14:N304 (S) och 2013/14:N422 (S) finns liknande förslag som dock inte bör föranleda några åtgärder från riksdagen.

En nisch inom turistnäringen där Sverige har bra förutsättningar att få fler företag är fisketurismen, vilket konstateras i motion 2013/14: MJ490 (S). Denna näring blir allt viktigare och kan stimuleras på flera sätt, bl.a.

genom regelförändringar. Vi förordar därför ett riksdagsuttalande om att ge en eller flera myndigheter i uppdrag att granska förutsättningarna för fisketurism i Sverige.

Sammanfattningsvis tillstyrker vi motionerna 2013/14:MJ490 (S) och 2013/14:N423 (S) i de här berörda delarna. Övriga här aktuella motionsyrkanden avstyrks.

10. Turism, punkt 6 (MP)

av Jonas Eriksson (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 6 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion

2013/14:N214 av Tina Ehn m.fl. (MP) yrkandena 1 och 2 samt avslår motionerna

2013/14:MJ490 av Matilda Ernkrans m.fl. (S) yrkande 26,

2013/14:N201 av Anders Andersson (KD),

2013/14:N207 av Eva Flyborg (FP) yrkandena 1 och 2,

2013/14:N220 av Sten Bergheden (M) yrkande 1,

2013/14:N233 av Lars Tysklind m.fl. (FP),

2013/14:N258 av Désirée Liljevall (S),

2013/14:N259 av Désirée Liljevall (S),

2013/14:N266 av Ann-Britt Åsebol (M),

2013/14:N285 av Anders Ahlgren och Helena Lindahl (båda C),

2013/14:N289 av Johan Andersson (S),

2013/14:N304 av Gunilla Carlsson i Hisings Backa och Mattias Jonsson (båda S),

2013/14:N332 av Anita Brodén m.fl. (FP) yrkandena 1–3,

2013/14:N360 av Kent Persson m.fl. (V) yrkande 11,

2013/14:N363 av Lars Beckman (M),

2013/14:N365 av Marie Nordén m.fl. (S),

2013/14:N372 av Isak From (S),

2013/14:N377 av Gunnar Sandberg m.fl. (S),

2013/14:N384 av Edward Riedl (M),

2013/14:N422 av Annelie Karlsson m.fl. (S) yrkandena 1–4 och

2013/14:N423 av Jennie Nilsson m.fl. (S) yrkandena 16 och 17.

Ställningstagande

Turistnäringen är internationellt sett en framtidsnäring med stora möjligheter att utvecklas och skapa fler arbetstillfällen. Besöksnäringen kommer att vara en viktig utvecklingsbransch, inte minst i tider av ekonomisk kris. Enligt FN:s turismorganisation, UNWTO, kommer den europeiska turis-

men att växa med 50 procent fram till 2020. Sverige måste ha en hög attraktionskraft som turistland och en långsiktigt konkurrenskraftig turistnäring som kan ta del av denna potential och bidra till hållbar tillväxt och ökad sysselsättning. I Sverige omsätter turistindustrin redan 237 miljarder kronor per år och sysselsätter 160 000 årsarbetare. Den rena och tillgängliga naturen är en av Sveriges främsta tillgångar som attraktivt besöksland, vilket vi bör bygga vidare på. Därför satsade Miljöpartiet 20 miljoner kronor på stöd till utveckling av ekoturismföretag och bättre samordning av insatser för ekoturism på regional och statlig nivå i vårt senaste budgetförslag (bet. 2013/14:NU1). Med anledning av vad som framhålls i motion 2013/14:N332 (FP) om klimatutsläpp vill jag betona att turismen liksom övriga näringsgrenar måste begränsa sina utsläpp av klimatgaser. Transportfrågan är här väsentlig att beakta. Jag anser dock inte att motionen bör föranleda någon åtgärd från riksdagen.

Vidare vill jag framhålla såväl vikten av att staten och kommunerna tar hänsyn till turistföretagens särskilda förutsättningar som de allmänna villkoren för entreprenörskap. Eftersom turistbranschen är en bransch som till stor del består av små företag handlar det i stor utsträckning om att göra det lättare att starta och driva företag. Regelförenkling för företag, sänkta kostnader för företag och ett stärkt trygghetssystem för företagare är angeläget, inte minst för småföretagare inom turistbranschen.

Som framhålls i motion 2013/14:N214 (MP) är kulturturism en snabbt växande nisch inom turistnäringen. Kulturen och kulturarvet är några av de viktigaste faktorerna när människor väljer resande och turistmål. Kulturturismen kan till skillnad från många andra näringar inte utlokaliseras eftersom den är beroende av den plats och de människor som finns där. Den skapar förutsättningar för att konstnärer och andra kulturarbetare ska kunna leva på sitt arbete och utveckla sin verksamhet och sina uttrycks sätt. Den är dessutom ofta en inkörsport på arbetsmarknaden för människor med praktiska kunskaper.

Jag anser därför att regeringen bör återkomma till riksdagen med förslag på hur Sveriges internationella marknadsföring som kulturturismland kan stärkas. Riksdagsuttalandet bör även tydliggöra att satsningar på kulturturism är en hållbar väg till lokal, regional och nationell utveckling. Därmed tillstyrks motion 2013/14:N214 (MP). Samtliga övriga här behandlade motioner avstyrks i här aktuella delar.

11. Turism, punkt 6 (V)

av Kent Persson (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 6 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion

2013/14:N360 av Kent Persson m.fl. (V) yrkande 11 och avslår motionerna

2013/14:MJ490 av Matilda Ernkrans m.fl. (S) yrkande 26,

2013/14:N201 av Anders Andersson (KD),

2013/14:N207 av Eva Flyborg (FP) yrkandena 1 och 2,

2013/14:N214 av Tina Ehn m.fl. (MP) yrkandena 1 och 2,

2013/14:N220 av Sten Bergheden (M) yrkande 1,

2013/14:N233 av Lars Tysklind m.fl. (FP),

2013/14:N258 av Désirée Liljevall (S),

2013/14:N259 av Désirée Liljevall (S),

2013/14:N266 av Ann-Britt Åsebol (M),

2013/14:N285 av Anders Ahlgren och Helena Lindahl (båda C),

2013/14:N289 av Johan Andersson (S),

2013/14:N304 av Gunilla Carlsson i Hisings Backa och Mattias Jonsson (båda S),

2013/14:N332 av Anita Brodén m.fl. (FP) yrkandena 1–3,

2013/14:N363 av Lars Beckman (M),

2013/14:N365 av Marie Nordén m.fl. (S),

2013/14:N372 av Isak From (S),

2013/14:N377 av Gunnar Sandberg m.fl. (S),

2013/14:N384 av Edward Riedl (M),

2013/14:N422 av Annelie Karlsson m.fl. (S) yrkandena 1–4 och

2013/14:N423 av Jennie Nilsson m.fl. (S) yrkandena 16 och 17.

Ställningstagande

Turismen och besöksnäringen har fått en allt större betydelse för tillväxten och sysselsättningen i landet. Turismen är således en tillväxtnäring, och Sverige är ett land som på många sätt lockar besökare från när och fjärran. Jag vill framhålla att Sverige har goda förutsättningar för att utvecklas ytterligare som besöksland och det är därför angeläget att satsa på besöksnäringens fortsatta tillväxt. Det finns stor potential på flera områden.

Landsbygden har särskilt goda förutsättningar inom turistsektorn, bl.a. när det gäller ekoturism. Jag ser positivt på de framsteg som gjorts inom nya nischade satsningar inom ekoturism, t.ex. att bo på lantgård. Utvecklingen gynnar landsbygden samtidigt som kopplingen till lokalproducerad mat blir allt större.

Landsbygdsturismen måste därför uppvärderas och ses som en viktig näring ur ett regionalpolitiskt perspektiv och få en större del av de framtida infrastruktursatsningarna. Detsamma gäller fjällturismen.

Den svenska besöksnäringen har utarbetat en nationell strategi, där behovet av att utveckla fler exportmogna destinationer för att stärka konkurrenskraften betonas. Nu måste det offentliga Sverige bidra. Staten bör i samarbete med kommuner, föreningar och företag ta ett ökat ansvar för att

locka besökare till hela Sverige. Regeringen bör därför, som förordas i motion 2013/14:N360 (V), lägga fram förslag till samverkansprogram för turistnäringen så att den uppnår samma status som andra branscher. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

Därmed tillstyrks motion 2013/14:N360 (V) i berörd del. Övriga motioner avstyrks i här aktuella delar.

12. Övriga näringsgrenar, punkt 7 (S)

av Jennie Nilsson (S), Carina Adolfsson Elgestam (S), Krister Örnfjäder (S), Börje Vestlund (S), Ingemar Nilsson (S) och Ingela Nylund Watz (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 7 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2013/14:N423 av Jennie Nilsson m.fl. (S) yrkandena 9 och 20 samt avslår motionerna 2013/14:N203 av Jonas Eriksson m.fl. (MP) yrkandena 1 och 2, 2013/14:N204 av Jonas Eriksson och Mats Pertoft (båda MP), 2013/14:N256 av Johan Pehrson (FP), 2013/14:N271 av Anna Hagwall och Tony Wiklander (båda SD) yrkandena 1 och 2, 2013/14:N340 av Isak From m.fl. (S) yrkandena 1 och 3 samt 2013/14:N416 av Krister Hammarbergh (M) yrkandena 1 och 2.

Ställningstagande

I likhet med vad som anförs i motion 2013/14:N423 (S) vill vi framhålla att det traditionella industrisamhället står inför stora strukturella förändringar samtidigt som nya kreativa näringar är på framväxt. De kulturella och kreativa näringarna präglas av en stor rörlighet där den kreativa kompetensen är råvaran, dvs. ett intellektuellt kapital som lätt kan flyttas med personen. Denna rörlighet ställer krav på en väl utvecklad infrastruktur.

Det är av stor vikt att hitta sätt för de traditionella näringarna och de kreativa näringarna att mötas. Vidare behövs en ökad förståelse för hur den kreativa kompetensen kan användas för att höja värdet eller öka lönsamheten inom andra sektorer. De kulturella och kreativa näringarna kan bidra till att öka konkurrenskraften och därmed sysselsättningen i andra mer traditionella branscher genom att vara en drivande kraft för de andra branschernas utvecklingsarbete. Samtidigt måste kreatören öka medvetenheten om sitt marknadsvärde, och respekten för idéarbete och kreativitet måste ökas.

Sveriges framtid ligger i att erövra och behålla en topposition inom områdena innovation och utveckling. I det perspektivet spelar de kulturella och kreativa näringarna en avgörande roll. Ett tydligt exempel på den betydelse som de kulturella och kreativa näringarna har visar den utveckling och expansion som en ort får då den blir europeisk kulturhuvudstad. År 2014 är Umeå Europas kulturhuvudstad, vilket kan ses som en del i en strävan att Sverige ska positionera sig inom områdena innovation och utveckling. Denna unika möjlighet bör Sverige, t.ex. olika myndigheter och organisationer, ta till vara och utveckla. Det är viktigt att se vilken kraft detta projekt ger hela regionen, och det går att utifrån detta dra intressanta lärdomar om på vilket sätt kulturella och kreativa näringar kan spela en avgörande roll för en regions näringslivsutveckling. Detta bör riksdagen tillkänna för regeringen.

Vidare vill vi med anledning av de här aktuella motionerna framhålla att den svenska skogsnäringen utgör en betydelsefull basnäring som skapar sysselsättning i hela landet. Som påpekas i motion 2013/14:N423 (S) spelar skogsindustrin också en mycket viktig roll i utvecklingen mot ett hållbart samhälle. Det är angeläget att utveckla nya användningsområden för både skogen och virket eftersom det finns en stor utvecklingspotential att skapa sysselsättning och bidra till klimatåtgärder. Skogspolitikens olika mål – produktion, biologisk mångfald, klimataspekterna och skogens sociala och kulturella värden – går att förena. Biobränsle blir t.ex. en allt viktigare energikälla för Sverige, och om vi ska avveckla vårt oljeberoende i framtiden måste användningen av biobränsle öka. Detta bör riksdagen tydliggöra för regeringen genom ett tillkännagivande.

Därmed tillstyrks motion 2013/14:N423 (S) i berörda delar. Övriga här behandlade motioner avstyrks i de här aktuella delarna.

13. Övriga näringsgrenar, punkt 7 (MP)

av Jonas Eriksson (MP).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 7 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motionerna

2013/14:N203 av Jonas Eriksson m.fl. (MP) yrkandena 1 och 2 samt

2013/14:N204 av Jonas Eriksson och Mats Pertoft (båda MP) och avslår motionerna

2013/14:N256 av Johan Pehrson (FP),

2013/14:N271 av Anna Hagwall och Tony Wiklander (båda SD) yrkandena 1 och 2,

2013/14:N340 av Isak From m.fl. (S) yrkandena 1 och 3,

2013/14:N416 av Krister Hammarbergh (M) yrkandena 1 och 2 samt

2013/14:N423 av Jennie Nilsson m.fl. (S) yrkandena 9 och 20.

Ställningstagande

Med anledning av de här aktuella motionerna som på varierande sätt rör olika näringsgrenar vill jag anföra följande.

Jag konstaterar, liksom det görs i motion 2013/14:N203 (MP), att det är oerhört kostsamt att utveckla nya läkemedel. Det är naturligt att en marknadsstyrd läkemedelsindustri främst fokuserar på att utveckla läkemedel som den kan ta betalt för, vilket inte med självklarhet är de som det finns störst behov av. Marknadsfinansierad forskning om sällsynta läkemedel leder t.ex. till dyra mediciner som riskerar att inte användas i den utsträckning som behövs. Läkemedel mot sjukdomar som i huvudsak drabbar fattiga är heller inte lika intressanta för läkemedelsindustrin att utveckla då de inte kan få rejält betalt även om sjukdomarna drabbar miljoner människor. När det gäller antibiotika och tropiska sjukdomar skulle nya mediciner ge stor samhällsnytta men även här kan forskningen begränsas av höga utvecklingskostnader och osäkerhet kring om läkemedelsindustrin kan få tillbaka ersättning för sina gjorda investeringar.

Patentsystemet har visat sig vara ineffektivt för att lösa dessa problem. En rapport från Världshälsoorganisationen (WHO) från april 2011 visar stora problem med den globala tillgången till livsnödvändiga läkemedel. Patentsystemet måste således kompletteras när marknaden inte fungerar. Det behövs en ny lösning där forskning prioriteras och betalas efter samhällsnytta och behov snarare än efter vad som ger mest vinst. En sådan lösning skulle kunna vara prisfonder där företag som upptäcker nya behandlingar, diagnoser eller viktiga delösningar till dessa får en engångssumma i stället för patent. Den stora vinsten med en sådan modell är att när väl upptäckten är gjord kan alla läkemedelsbolag konkurrera fritt med licensfri tillverkning. Priserna på läkemedlen skulle kunna bli mycket låga och resultatet av forskningen skulle kunna nyttjas av alla länder, fattiga som rika. Prisfonder skulle således möjliggöra en ökad och mer samhällsnyttig forskning till en lägre kostnad.

Ett samarbete mellan i första hand Förenta staterna och EU med gemensamma prisfonder för att lösa globala hälsoproblem vore önskvärt. Regeringen bör därför ta initiativ till att frågan om globala prisfonder lyfts på EU-nivå. I avvaktan på att en sådan dialog har gett resultat bör regeringen utreda hur en prisfond för läkemedelsutveckling skulle kunna inrättas och avgränsas nationellt.

Vidare vill jag framhålla att stulna metaller är ett stort problem inom skrotbranschen, vilket uppmärksammas i motion 2013/14:N204 (MP). Tåg tvingas stanna för att någon stulit ledningar. Kyrkor har blivit bestulna på koppartak och andra fastighetsägare kan ha blivit av med sina stuprör. Detta är bara några exempel på hur metallstölder drabbar samhället och enskilda.

Branschföreningen Återvinningsindustrierna, som företräder privata återvinningsföretag, tillämpar visserligen sedan 2008 ett frivilligt kontantförbud. Syftet är att möjliggöra spårbarhet för myndigheter, försvåra penningtvätt och förbättra arbetsmiljön för de anställda. Alla företag i skrotbranschen är dock inte medlemmar i denna branschorganisation och de som står utanför omfattas inte av det frivilliga kontantförbudet. För att minska metallstölderna och se till att stulna metaller inte kommer in i återvinningskedjan behövs därför ett lagstadgat förbud mot kontanthantering. Ett sådant finns redan i dag i Frankrike och England. Det skulle gynna alla ansvarsfulla företag i branschen och skapa konkurrens på lika villkor.

Sammanfattningsvis anser jag att riksdagen bör uppmana regeringen att vidta åtgärder i enlighet med vad jag här har anfört om dels prisfonder för läkemedelsutveckling, dels kontanthantering i skrotbranschen. Därmed tillstyrks motionerna 2013/14:N203 (MP) och 2013/14:N204 (MP). Övriga här aktuella motionsyrkanden avstyrks.

14. Övriga näringsgrenar, punkt 7 (SD)

av Anna Hagwall (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 7 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion

2013/14:N271 av Anna Hagwall och Tony Wiklander (båda SD) yrkandena 1 och 2 samt

avslår motionerna

2013/14:N203 av Jonas Eriksson m.fl. (MP) yrkandena 1 och 2,

2013/14:N204 av Jonas Eriksson och Mats Pertoft (båda MP),

2013/14:N256 av Johan Pehrson (FP),

2013/14:N340 av Isak From m.fl. (S) yrkandena 1 och 3,

2013/14:N416 av Krister Hammarbergh (M) yrkandena 1 och 2 samt

2013/14:N423 av Jennie Nilsson m.fl. (S) yrkandena 9 och 20.

Ställningstagande

Med anledning av de här behandlade förslagen om olika näringsgrenar vill jag anföra följande. I takt med de allt högre metallpriserna har stölder av framför allt koppar ökat. Som påpekats i motion 2013/14:N271 (SD) är problemen med metallstölder något som drabbar små företag, kyrkogårdar som skändas, tågtrafik som stoppas på grund av att en signal- eller jordkabel har klippts av etc. Tågens säkerhet måste tas på största allvar då det förutom pendlare även drabbar industrin med sena leveranser som resultat. Kostnader för samhället kan bli enorma. Oavsett om det rör sig om en lokal småtjuv eller organiserad ekonomisk brottslighet är det av största

vikt att förhindra oseriösa aktörer, penningtvätt och att stulna metaller kan bytas in mot kontanter. Därför behövs spårbarhet av vilka metaller som har lämnats in, kostnaden för dessa och vem som lämnade in metallerna. Riksdagen bör därför uppmana regeringen att återkomma med förslag om dels återinfört tillståndskrav för handel med metallskrot, dels kontantförbud vid handel med metallskrot. Därmed tillstyrks motion 2013/14:N271 (SD). Övriga här aktuella motionsyrkanden avstyrks.

BILAGA

Förteckning över behandlade förslag

Motioner från allmänna motionstiden hösten 2013

2013/14:Fi206 av Gunvor G Ericson och Jonas Eriksson (båda MP):

3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen bör låta utvärdera de insatser som görs för att öka andelen kvinnliga företagare utifrån ett genusperspektiv och återkomma till riksdagen med förslag på nya insatser som kan leda till fler företag och att andelen kvinnliga företagare ökar.

2013/14:Fi283 av Gustav Fridolin m.fl. (MP):

8. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att stödja idéburna aktörer inom vård, skola och omsorg.

2013/14:Sk376 av Jonas Sjöstedt m.fl. (V):

18. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att alla former av företagsstöd som betalas ut ska villkoras med att företaget följer lagar och kollektivavtal.

2013/14:C419 av Åsa Romson m.fl. (MP):

18. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om mikrokrediter för företag som startas av nyanlända.

2013/14:Kr218 av Cecilia Widegren (M):

9. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om arbetet med regelförenklingar och förbättrade villkor för Sveriges entreprenörer, däribland entreprenörer inom hästnäringen.

2013/14:MJ490 av Matilda Ernkrans m.fl. (S):

26. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att ge en eller flera myndigheter i uppdrag att granska förutsättningarna för fisketurism i Sverige.

2013/14:N201 av Anders Andersson (KD):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av att väga in förutsättningarna för turismutveckling i Kalmar län när statliga investeringar, stöd och stimulansåtgärder planeras.

2013/14:N203 av Jonas Eriksson m.fl. (MP):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att ta initiativ till dialog i EU om globala prisfonder.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att utreda hur en prisfond för läkemedelsutveckling skulle kunna inrättas och avgränsas nationellt.

2013/14:N204 av Jonas Eriksson och Mats Pertoft (båda MP):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att införa ett förbud mot kontanthantering vid handel med skrot.

2013/14:N207 av Eva Flyborg (FP):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att få arrangera en världsutställning i Göteborg.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att en kommitté med representanter från olika delar av samhället bör sättas samman för att stötta kandidaturen.

2013/14:N210 av Jonas Eriksson m.fl. (MP):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen bör ge Tillväxtverket i uppdrag att öka informationsinsatserna om social ekonomi och socialt företagande.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen bör ge Tillväxtverket i uppdrag att tydliggöra och informera om de möjligheter som LOU ger att tillämpa sociala hänsyn vid upphandling.
7. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att tydliggöra Tillväxtanalys uppdrag att utreda frågan om inrättande av en lämplig instans för kapital- och finansieringsbehov för aktörer inom den sociala ekonomin.
8. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att forskningen om social ekonomi i allmänhet behöver stärkas och att ett speciellt forskningsprogram om arbetsintegrerande sociala företag behöver utvecklas tillsammans med Vinnova, Fas, KK-stiftelsen m.fl.

11. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att åtgärder för att stärka ledningskompetensen inom socialt företagande bör utredas.
12. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen bör ge Tillväxtverket i uppdrag att utarbeta särskilda program för affärsutveckling inom det sociala företagandet.
13. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att ge Tillväxtverket och Vinnova i uppdrag att främja sociala innovationer och socialt entreprenörskap.
14. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att man bör utreda möjligheten att inrätta ett institut för utveckling av social ekonomi som får uppdraget att hantera kompetensutveckling och forskning om socialt företagande.
15. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att ge Tillväxtverket i uppdrag att söka samarbete med Ung Företagsamhet för att utveckla informationsinsatserna till unga om att starta kooperativa och sociala företag.

2013/14:N214 av Tina Ehn m.fl. (MP):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att satsa på kulturturismen som en hållbar väg till lokal, regional och nationell utveckling.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen ska återkomma till riksdagen med förslag på hur Sveriges internationella marknadsföring som kulturturismland kan stärkas.

2013/14:N216 av Sten Bergheden (M):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att se över möjligheten att premiera skötsamma företagare.

2013/14:N217 av Sten Bergheden (M):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att se över möjligheten att ge dispenser vid uppstart av företag.

2013/14:N219 av Sten Bergheden (M):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om möjligheten till en kontinuerlig jämförelse och översyn av branschspecifika kostnader och regler i Sverige och våra konkurrentländer, så att Sverige inte förlorar konkurrenskraft och arbetstillfällen.

2013/14:N220 av Sten Bergheden (M):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om möjligheten till en översyn av turistföretagens villkor.

2013/14:N221 av Andreas Carlson (KD):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att inrikta regelförenklingsarbetet på företagarnas vardagliga behov.

2013/14:N227 av Phia Andersson (S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av att förenkla redovisningen för småföretag.

2013/14:N233 av Lars Tysklind m.fl. (FP):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av en sammanhållen strategi för turismen.

2013/14:N236 av Pia Nilsson (S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av riskkapital för kvinnors företagande.

2013/14:N237 av Billy Gustafsson (S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att överväga stödsatser för att fler ska kunna starta kooperativa företag.

2013/14:N240 av Henrik von Sydow (M):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att se över möjligheten att öka fokus i arbetet med bättre regleringar i Sveriges ekonomi genom en konkurrenskraftskommission.

2013/14:N245 av Jan Ericson (M):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att överväga att se över myndigheters insamling av uppgifter från företag.

2013/14:N248 av Berit Högman m.fl. (S):

5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om den sociala ekonomin och kooperativt företagande.

2013/14:N251 av Jan Ericson (M):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om osund konkurrens från den offentliga sektorn mot näringslivet.

2013/14:N252 av Krister Hammarbergh (M):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen bör överväga att hitta tydligare vägar att stödja kommunerna i deras arbete med regelförenklingar med särskild vikt på transparens, rättssäkerhet och likabehandling.

2013/14:N256 av Johan Pehrson (FP):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av att stoppa kontanter i skrothanteringsbranschen.

2013/14:N258 av Désirée Liljevall (S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av satsningar på nya offensiva investeringar för att tjänstesektorn även framöver ska ha en gynnsam utveckling.

2013/14:N259 av Désirée Liljevall (S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om internationella evenemang.

2013/14:N263 av Abdirizak Waberi (M):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om möjligheten att se över förutsättningarna för insatser för att underlätta för relativt nyanlända invandrare att starta företag.

2013/14:N265 av Ann-Britt Åsebol (M):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att se över möjligheterna att minska regelbördan för företagen.

2013/14:N266 av Ann-Britt Åsebol (M):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en nationell strategi för idrotts- och kulturevenemang.

2013/14:N271 av Anna Hagwall och Tony Wiklander (båda SD):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att återinföra tillståndskravet för handel med metallskrot.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att införa ett kontantförbud vid hantering av handel med metallskrot.

2013/14:N272 av Sten Bergheden (M):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om möjligheten att införa företagslotsar.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om möjligheten till en översyn av Almilånen.

2013/14:N276 av Lena Asplund (M):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att göra det enklare att driva företag i glesbygd.

2013/14:N278 av Betty Malmberg (M):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om möjligheten till lika villkor vid uttolkning av EU:s direktiv som påverkar näringsverksamhet.

2013/14:N279 av Betty Malmberg och Eva Bengtson Skogsberg (båda M):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en översyn av hinder och möjligheter för att underlätta ägarskiftet i företag.

2013/14:N285 av Anders Ahlgren och Helena Lindahl (båda C):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet att utveckla nya möjligheter att stärka utveckling av besöksnäringen.

2013/14:N286 av Marta Obminska (M):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om fortsatt arbete med bredare regelförenklingar för företag.

2013/14:N289 av Johan Andersson (S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att överväga ett införande av en särskild stimulans för riskkapital till besöksnäringen.

2013/14:N304 av Gunilla Carlsson i Hisings Backa och Mattias Jonsson (båda S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av en nationell strategi för att främja evenemangsnäringen.

2013/14:N308 av Anna-Lena Sörenson m.fl. (S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Östergötland bör utses till försökslän för att med hjälp av riktade insatser från statens sida utveckla de arbetsintegrerande sociala företagen och främja framväxten av nya företag.

2013/14:N310 av Helena Bouveng (M):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om möjligheten att se över förutsättningarna för socialt företagande.

2013/14:N315 av Margareta Cederfelt (M):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att se över strukturer för att öka antalet kvinnor som uppfinnar.

2013/14:N327 av Désirée Pethrus (KD):

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att företag som innehas av personer som invandrat till Sverige bör uppmuntras.

2013/14:N328 av Désirée Pethrus (KD):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att kvinnors långsiktiga företagande måste stimuleras då ytterst få kvinnor får sina företag att lyfta bortom 5–10 miljoners omsättning.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att mentorskap eller affärsrådgivning/coaching riktad till kvinnor bör fortsätta i ökad takt.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att entreprenörskap bör ingå som en del i verksamhetsutvecklingen inom offentlig sektor och i det allmänna utbildningssystemet.
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om satsningar på att öka tillgängligheten till riskkapital för företagsbildande.

2013/14:N330 av Anne Marie Brodén (M):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att se över möjligheterna att förbättra för kvinnor att starta och driva företag.

2013/14:N332 av Anita Brodén m.fl. (FP):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en kraftsamling vad gäller marknadsföring i syfte att presentera Sverige som ett intressant rese- och turistmål.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en ökad medvetenhet kring hållbar turism med en miljöpolicy för massturismen.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en strategi för svensk natur- och ekoturism, för att förbättra tillväxt, lönsamhet, klimatsmarta transporter och konkurrenskraft.

2013/14:N336 av Katarina Brännström (M):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om förenklade regler och villkor för småföretag.

2013/14:N340 av Isak From m.fl. (S):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av strategisk samverkan kring ökad träförädling där skogen finns.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av riskkapital och stöd till företag som vill utveckla vidareförädling av trä i norra Sveriges inland.

2013/14:N348 av Olle Thorell m.fl. (S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om inkubatorers betydelse för småföretags möjligheter att växa.

2013/14:N350 av Olle Thorell m.fl. (S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att se över möjligheten att forma en nationell strategi för socialt företagande.

2013/14:N360 av Kent Persson m.fl. (V):

11. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen bör lägga fram förslag till samverkansprogram för turistnäringen så att den uppnår samma status som andra branscher.

2013/14:N362 av Lars Beckman (M):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om bättre samverkan mellan organisationer i samband med nyföretagande.

2013/14:N363 av Lars Beckman (M):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om samverkan mellan det privata och offentliga för att uppnå en bättre turistnäring.

2013/14:N365 av Marie Nordén m.fl. (S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att se över behovet av nationellt stöd till turistnäringen.

2013/14:N369 av Louise Malmström och Håkan Bergman (båda S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att se över möjligheten att snabbt ge stöd, till exempel i form av kompetens- och utvecklingscheckar, till sociala företag.

2013/14:N370 av Isak From m.fl. (S):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att se över behovet av finansiering för företag i tidiga skeden.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att se över behovet av statliga garantier vid generationsväxling och nyföretagande.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att se över behovet av att öka långsiktigheten i finansieringsmodellerna och se över behovet av att öka det lokala och regionala ägandet.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om statliga finansieringssystem som innehåller mjuka medel i den första fasen av innovationsprocessen.

2013/14:N371 av Christer Adelsbo m.fl. (S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att i regleringsbrevet till Tillväxtverket skrivs in att en del av de befintliga medel som avsätts för stöd till arbetsintegrerande socialt företagande även bör bidra till att stödja utvecklingen av egna intresseorganisationer för sociala företag.

2013/14:N372 av Isak From (S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att ta vara på fisketurismen och potentialen i Östersjölaxen.

2013/14:N375 av Annicka Engblom och Margareta Cederfelt (båda M):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att lån och bidrag som kan sökas av uppfinnare och innovatörer i vissa fall ska kunna vara riktade till enbart kvinnor.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Tillväxtverket, Almi och Vinnova bör få ett utvidgat uppdrag att stimulera nätverksbyggande speciellt inriktat mot kvinnor.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Tillväxtverket, Almi och Vinnova bör ges i uppdrag att eftersträva en jämnare könsfördelning vid rekrytering av rådgivare.

2013/14:N377 av Gunnar Sandberg m.fl. (S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av bättre förutsättningar för skoterturism.

2013/14:N382 av Staffan Anger och Per Åsling (M, C):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att se över finansieringen av groddföretag.

2013/14:N384 av Edward Riedl (M):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av att främja turismen i Sverige.

2013/14:N405 av Rickard Nordin (C):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att se över förutsättningarna för ett ökat företagande bland kvinnor med invandrarbakgrund.

2013/14:N408 av Christer Adelsbo m.fl. (S):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att det sociala företagandet har stora möjligheter att bli ett komplement till andra arbetsmarknadspolitiska insatser.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen ser över möjligheten till en ökad samverkan mellan den offentliga sektorn och de sociala företagen.

3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen bör se över behovet av att det sociala företagandet ges samma tillgång till företagsrådgivning och kompetensutveckling som andra småföretag.
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen ser över möjligheten till att ett samarbetsorgan skapas som består dels av representanter för de berörda politikområdena, dels av representanter för de sociala företagen och de berörda intresseorganisationerna.
6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen bör verka för att öka legitimiteten för arbetsintegrerande sociala företag.

2013/14:N413 av Krister Örnfjäder m.fl. (S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att ta fram en handlingsplan för hur den sociala ekonomins andel av välfärdssektorn ska kunna öka.

2013/14:N415 av Lars Eriksson m.fl. (S):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att den som vill starta företag kan få stöd.

2013/14:N416 av Krister Hammarbergh (M):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av att se över möjligheten att införa ett särskilt tillstånd – s.k. certifiering – för att handla med metallskrot.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att se över möjligheten att en skyldighet att föra bok över inköp bör gälla även annan metallhandel än guld.

2013/14:N422 av Annelie Karlsson m.fl. (S):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av att utveckla besöksnäringen, som är en av de mest attraktiva arbetsmarknaderna för ungdomarna i Skåne och Sverige.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att se över behovet av att samordna landets resurser när det gäller besöksnäringen i ett strategiprogram.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att se över behovet av att öka den politiska prioriteringen och befästa besöksnäringen som en central basnäring och prioriterad del av svensk ekonomi.

4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av att satsa på internationella evenemang.

2013/14:N423 av Jennie Nilsson m.fl. (S):

8. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att regeringen i sitt regleringsbrev till Tillväxtverket bör förtydliga hur stödet för sociala och kooperativa företag kan stärkas inom myndighetens verksamhetsområden.
9. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om kreativa och kulturella näringar.
16. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om besöksnäringen.
17. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av att en strategi för genomförandet av stora nationella såväl som internationella evenemang inom idrott och kultur samt för större konferenser och möten bör tas fram i samarbete med idrottsrörelsen, kulturlivet och besöksnäringens organisationer.
20. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om skogsnäringen.

2013/14:N429 av Anti Avsan (M):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om regelförenklingar.

2013/14:N437 av Penilla Gunther (KD):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att se över förutsättningarna för mikrolån för små och medelstora företag.

2013/14:N438 av Penilla Gunther (KD):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att utreda möjligheten att etablera ett program för främjande och utveckling av arbetsintegrerande sociala företag.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av en förordning som reglerar samverkande myndigheters uppdrag kring arbetsintegrerande sociala företag.

2013/14:A398 av Gustav Fridolin m.fl. (MP):

6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att ge lämplig myndighet i uppdrag att bli en samlande aktör för information och stöd till unga som vill starta företag.